

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

PIK CXI

П'ЯТНИЦЯ, 7 ТРАВНЯ 2004 РОКУ

ЧИСЛО 19

VOL. CXI

FRIDAY, MAY 7, 2004

No. 19

Чемпіон Віталій Кличко зустрівся з громадою

Володимир Павелчак

ЧИКАГО. – 24 квітня представник українського боксу Віталій Кличко здобув звання чемпіона світу серед професіоналів у суперважкій вазі за найпрестижнішою версією „WBC“. Багато українців побували в Лос-Анжелесі, щоб підтримати свого улюбленця, але з Чикаго до Каліфорнії прибула лише невеличка група підтримки. Причина полягала в тому, що на запрошення посадника Чикаго Ричарда Дейлі 25 – 28 квітня до міста повинна була прибути делегація Києва, у складі якої мали бути боксери – брати Клички. Як відомо, столиця України та Чикаго є містами-побратимами. У Чикаго Комітет міст-побратимів очолює Марта Фаріон.

І от, нарешті, довгоочікувана перемога та радість всіх, без винятку, українців. Сотні людей очікували на зустріч з братами Кличко. Площа була замаєна синьо-жовтими прапорами та такого ж кольору сотнями повітряних кульок, що створювали гарний святковий настрій присутнім. Духова оркестра „Беркут“ під керівництвом Богдана Скавінського бадьорила людей популярними українськими мелодіями та маршами. Натовпи цікавих підходили і розпитували, що тут діється, а отримавши відповідь, хвалили організаторів цього заходу та заздрили українцям, що вони мають такого чудового чемпіона світу, адже багато людей дивилися пряму трансляцію суботнього поєдинку.

Добре попрацювали і спонзори. Українсько-американська федеральна кредитова спілка „Самопоміч“, Ощадний банк „Певність“ зі своїм новим партнером „МБ Файненшел Банк“, Фондація „Спадщина“ та компанія „Моторола“ надали фінансову підтримку, щоб відсвяткувати подію. Зусиллями Кредитової спілки „Самопоміч“ було організовано довозення людей до місця святкування. Каса виділила кошти для найменших вболівальників, одягнувши їх у футболки „Самопоміч“. У призначений час розпочалося віче, яке відкрила Марта Фаріон. Вона привітала всіх присутніх з прекрасною перемогою нового абсолютного чемпіона світу Віталія Кличка. Промова Романа Яцківського, організатора клубу прихильників братів Кличків, була присвячена ідеї проведення одного з наступних боїв братів Кличків у чиказькому „Юнайтед Центр“.

Усі чекали на появу гостей, аж раптом надійшло повідомлення, що літак запізнюється, тому що представники засобів масової інформації з усього світу в Лос-Анжелесі не випустили чемпіона світу зі своїх рук. Діти з Українсько-американського спортивного товариства „Леви“ категорично відмовилися йти додому і вимагали від Олега Береського і управителя „Левів“ Романа Ващура рушати до „Union League Club“, де відбуватиметься урочистий бенкет. Розпочався бенкет, а очікуваних гостей все немає. Аж раптом у залі прокотилося: „Приїхали“. Віталію Кличку довелося витримати штурм стійкої малечі, що таки дочекалася свого часу і оточила чемпіона світу.

(Закінчення на стор. 15)

Возз'єднана Європа святкує розширення

ДУБЛІН, Ірландія. – Керівники низки країн Евросоюзу 1 травня зібралися у Дубліні, столиці Ірландії, країни, що зараз головує в ЕС, на урочистості з нагоди розширення ЕС. Ірландський прем'єр Берті Агерн, заявив, що розширення стало новим початком для Європи. Президент Єврокомісії Романо Проді, заявив, що розширений союз може досягти значно більше, ніж окремі країни сподівалися досягти наодинці. Того ж дня ввечері по всій Європі – від Балтики до Середземномор'я – відбулися урочистості з нагоди приєднання до Евросоюзу 10 нових членів. Серед новоприйнятих країн: Кипр, Мадярщина, Мальта, Чехія, Латвія, Польща, Естонія, Литва, Словенія, Словаччина. Тепер Європейський союз нараховує 25 країн-членів з 450 млн. населення. У Польщі тисячі людей вийшли на центральний майдан Варшави, де з настанням півночі президент Александр Кваснєвський, підняв над майданом прапор об'єднаної Європи. У Будапешті вуличні святкування тривали впродовж усієї ночі. Угорський прем'єр-міністр Петер Медеші сказав у своєму зверненні до святкуючих: „Ми були брамою до Європи, а тепер ми зайшли до цієї брами“. Напередодні провідники Німеччини, Польщі та Чехії зустрілися у німецькому містечку Зітау, щоб на спільному кордоні трьох країн потиснути одне одному руки та разом випити пива. Німецький канцлер Гергард Шродер говорив про символізм цього дня: 60 років тому ці нації воювали одна проти однієї, а тепер стали партнерами. Більшість з нових членів ЕС ще 15 років тому знаходилися по східний бік „залізної завіси“. Їхній сьогоднішній вступ поклав край поділові Європи, що тривав півстоліття.

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. – „Сьогодні для Європи – історичний день: вона вітає в родині ЕС 10 нових країн, а це – 75 мільйонів громадян“, – сказав 30 квітня Романо Проді, президент Європейської комісії. А офіційний Київ напередодні розширення ЕС нервував, звинувачуючи ЕС, що той лише поважає Україну, замість того, щоб реально допомогти їй вступити до ЕС. Президент України Л. Кучма сказав: „Досі ЕС так і не спромігся виробити стратегію розвитку своїх взаємин з Україною. Це стосується і запропонованого ще торік поширення на нашу країну чотирьох свобод. Це стосується надання Україні статусу країни з ринковою еконо-

мікою. При тому, що Росії цей статус наданий. Це стосується і пом'якшення візового режиму з першого квітня. Я не думаю, що будуть якісь серйозні проблеми при перетині кордонів. Але те, що це зовсім інша система, ми повинні розуміти, і люди про це повинні знати“. Проте соціологічні дослідження, які були проведені в Україні, виявили що понад 60 відс. громадян підтримують ідею вступу України до ЕС тобто знають про нього.

Д-р Сергій Телешун, президент фонду „Співдружність“, заявив 30 квітня у передачі радіо „Свобода“, що йдеться про готовність або него-

(Закінчення на стор. 2)

Освячено площу під будову церкви і культурного центру Нью-Джерзі

Під час закладення першої цеглини: губернатор Нью-Джерзі Джеймс МакГріві (крайній зліва), Владика Стефан Сорока, д-р Зенон Матківський (крайній справа).

Докладніше про цю подію читайте на стор. 17.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україна – найбільший у світі порушник авторських прав

ВАШІНГТОН. – Захист інтелектуальної власності – проблема не лише в Україні. Уряд США 3 травня повідомив, що збереже торговельні санкції проти України, накладені у 2002 році за порушення прав інтелектуальної власності. Загальна вартість санкцій, які поширюються на українську продукцію, становить 75 мільйонів доларів. У новій щорічній доповіді Торговельного представництва США Україна посідає перше місце у списку країн, які не борються з нелегальним виробництвом компакт-дисків із неліцензованими записами. У доповіді зазначається, що систематична неспроможність України покласти край піратській продукції може стати перешкодою для вступу України до Світової Організації Торгівлі.

В. Пустовойтенко не готовий відмовитись від участі у президентських виборах

КИЇВ. – Провідник Народно-демократичної партії України Валерій Пустовойтенко 29 квітня заявив, що на даному етапі не готовий відмовитись на користь Віктора Януковича від майбутньої участі як кандидат на президентських виборах. Остаточне рішення щодо участі НДП у президентських виборах буде при-

нято у першій декаді липня на IX з'їзді партії. 28 квітня Виконавчий комітет НДП прийняв постанову, якою підтверджено позицію НДП щодо необхідності визначення єдиного кандидата у президенти України від центристських партій. Крім того, у постанові передбачено поінформувати провідників цих партій про рішення місцевих партійних організацій НДП висунути кандидатом у президенти від НДП В. Пустовойтенка.

За кого голосуватимуть українці?

КИЇВ. – Якби вибори президента України відбулися найближчим часом, 23 відсотки громадян проголосували б за провідника „Нашої України“ Віктора Ющенка, за прем'єра Віктора Януковича віддали би голоси 16 відсотків, провідника Компартії Петра Симоненка – 10 відсотків. Такими є дані соціального опитування, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології 9-20 квітня, у ході якого опитано 2009 осіб у віці від 18 років і більше. За провідника Соцпартії Олександра Мороза готові голосувати 6 відсотків українців, провідника БЮТ Юлію Тимошенко – 3, провідника СДПУ(о), голову президентської адміністрації Віктора Медведчука – 2, провідника „Трудової України“, голову Нацбанку Сергія Тигіпка – 2, голову Верховної Ради Володимира Литвина – 1 відсоток. На питання,

хто стане наступним президентом України, 30 відсотків сказали, що В. Янукович, 16 відсотків – що В. Ющенко.

Проблеми у Спілці письменників України

КИЇВ. – Київський апеляційний суд визнав Наталію Околітенко головою Національної спілки письменників України. Це не перший суд, який підтверджує законність обрання Н. Околітенко на цю посаду. У жовтні 2003 року у виборах взяли участь щонайменше 80 письменників. Однак у лютому позачерговий з'їзд Спілки затвердив на посаді голови організації народного депутата Володимира Яворівського. Його підтримали 943 делегати з'їзду. Спілка письменників України налічує понад півтори тисячі членів.

Зменшують військо України

КИЇВ. – Міністерство оборони України має намір зменшити цього року чисельність Збройних Сил на 70 тис. осіб, повідомив 1 травня міністер оборони Євген Марчук з посиланням на підсумки засідання Ради національної безпеки й оборони. Він сказав, що передбачене зменшення близько 20 тис. існуючих незаповнених вакансій, а також зменшення призову на термінову службу на 14 тис. осіб. У середу, 28 квітня,

Президент України Леонід Кучма висловився проти масштабного зменшення армії через складні соціальні наслідки. Державна комісія з реформування Збройних Сил запропонувала зменшити чисельність військових до 200 тис. осіб до 2006 року.

Святкували Першотравень

КИЇВ. – В той час, як в столицях східноєвропейських держав святкували вступ до Євросоюзу, в багатьох містах України пройшли масові демонстрації на відзначення Першотравня. В Мукачеві, де триває політичне протистояння навколо виборів посади, на вулиці вийшли три тисячі осіб зі закликами знайти винних у фальсифікації виборів міського голови. В Києві комуністи і соціалісти, „Регіони України“, СДПУ(о), зелені, прогресивні соціалісти і радикальні комуністи провели практично паралельні демонстрації і віча. Найбільшою стала демонстрація комуністів, яка переважно складалася з людей немолодого віку і нараховувала, за різними оцінками, 10 тисяч учасників. Вона рясніла сотнями червоних знамен і знаменами до відновлення соціалізму. Провідник комуністів Петро Симоненко закликав до активної інтеграції до ЄС.

За повідомленнями інформаційних агентств

Возз'єднана...

(Закінчення зі стор. 1)

товність України стати членом європейської спільноти, готовність Європи прийняти Україну як суб'єкта єдиного європейського процесу, не заважаючи Росії, а також про те, як взагалі сприймає об'єднана Європа такий великий суб'єкт, як Україна зі своїми проблемами, із істеричними елементами хвилювання з боку Росії.

„З іншого боку, сказав він, до ЄС ввійшла Польща, за кількістю населення, тільки на 10 млн. менша від України, і територією ненабагато менша. Тобто, достатньо велика країна і це не було проблемою при її вступі. Коли Польща збиралася вступати в НАТО, дуже різкі заяви йшли з Москви. Але Росію поставлено перед фактом, і що вона могла зробити?

Україні забракло волі, бажання, єдності в цьому питанні з боку суспільства. Якби така єдність була, то і влада змушена була б діяти відповідно до суспільних очікувань“.

Провідник політичного блоку „Наша Україна“ В. Ющенко у поширеній 29 квітня заяві звинуватив Президента Л. Кучму в провалі європейського напрямку у зовнішній політиці України. В. Ющенко вважає, що входження до Євросоюзу країн Балтії є підтвердженням тому, що разом із ними могла бути і Україна, бо, як сказано у заяві, на початку 90-их років початкові умови у цих держав були рівні. Відсутність України навіть серед кандидатів на вступ в історично осяяний перспективі – це, на переконання В.Ющенка, вирок режимові і найкрасномовніший вислід десятилітнього президентства Л. Кучми. В. Ющенко

вважає, що останні заяви керівництва України свідчать про те, що влада обрала інші пріоритети, а саме – рух в напрямку інтеграції із колишніми радянськими республіками.

ЄС застеріг Україну: якщо інтеграція Києва в ЄС піде далі зони вільної торгівлі, в неї можуть виникнути проблеми. Голова Комітету Європарляменту зі зв'язків з Україною Ян-Маріус Вірсма, коментуючи ратифікацію українським парламентом угоди про створення ЄС, зазначив, що зін сумнівається в тому, що між Україною, Росією, Білоруссю та Казахстаном буде створено справді вільну економічну зону, бо ці країни не є членами СОТ і не застосовують принципи вільної торгівлі. Несумісність з правилами СОТ парламентарій назвав енергетичну політику Росії.

Оглядачі вважають, що найбільші позитиви для України від цих

подій полягає в тому, що посилюється інформаційна складова, Європа почне активніше цікавитися сусідом. Йдеться також про всі проблеми нелегальної еміграції, де Україна може стати „відстійником“, тому що з Росії і з інших регіонів люди будуть зупинятись в Україні з усіма негараздами цієї міграції. Позитив у тому, що тепер до євроспільноти можна не просто звернутися, а вимагати, щоб Євросоюз допоміг вирішити ці болючі питання.

Більшість людей передусім очікує (якщо говорити про незаможних людей) можливості вільніше їздити по багатших країнах ЄС і там шукати працю. Якщо більше поляків почне працювати на Заході, то відповідно, місця праці в Польщі будуть заполювати українці. Польща є важливим полігоном для пересічних українців, які їздять до Польщі і бачать, як Польща змінюється. Українці будуть це пов'язувати з тим, що Польща тісно співпрацює з ЄС.

Спостерігачі вважають, що Україна зможе стати повноправним членом ЄС тоді, коли відбудеться зміна нинішньої корумпованої влади і на президентських виборах буде обраний Президентом представник від національно-демократичної опозиції. Якщо буде обраний Президентом провладний кандидат, це відкине Україну на десятирок років від вступу до ЄС. Отже, є можливість протягом 5-10 років стати повноправним членом ЄС, але за цей час Україна повинна пройти зміну політичної еліти, яка визначить національні пріоритети, не буде інкорпорована в систему якихось кланових інтересів на пострадянському просторі, а зовнішня політика євроспільноти буде більш готова сприйняти Україну як реального суб'єкта.

Ситуація зі свободою слова в Україні погіршилася

КИЇВ. – У середу, 28 квітня, в Нью-Йорку напередодні Всесвітнього дня свободи преси (3 травня), американська організація „Фрідом гавз“ опублікувала черговий щорічний звіт про свободу преси в країнах світу, розділивши їх на три групи: „вільні“, „частково вільні“ і „невільні“. Україна названа в числі країн світу, де вибори, призначені на 2004 рік, і пов'язана з ними політична активність спричинили за собою кампанії проти незалежних ЗМІ.

При складанні норм враховувалися правові умови функціонування ЗМІ в кожній країні, політичний вплив, а також економічний тиск. Відповідно до звіту, у 2004 році Україна залишається в групі „невільних“ країн, посідаючи 152 позицію серед 193 країн світу. При цьому, у порівнянні з минулим роком

ситуація зі свободою преси в країні погіршилася. „Фрідом гавз“ відзначає посилення тиску на ЗМІ в Україні, а також в Алжирі, Камеруні і Тунісі, у зв'язку з майбутніми загальнонаціональними виборами.

Серед країн колишнього СРСР і радянського блоку, що залишаються за межами Європейського Союзу, що розширюється, „вільних“ країн немає взагалі, і тільки три країни – Болгарія, Грузія і Румунія – вважаються „частково вільними“. При цьому Болгарія цього року втратила статус „вільної“. Інші 11 країн цього блоку – „невільні“. До їх переліку у 2004 році ввійшла і Молдова.

За оцінками „Фрідом гавз“, у 2004 році ситуація зі свободою преси в Україні – гірша, ніж у Росії, яка посіла 148 позицію нормативності. Утім, відповідно до звіту організації,

свобода преси в Україні значно більша, ніж у Білорусі, що займає 182 позицію серед 193 країн світу.

У цілому, найбільш серйозні втрати позицій в оцінці цього року були позначені в тих країнах світу, де все більше утискується демократія, наприклад, у Болівії і Росії. Аналогічна тенденція характерна і для старших, стабільних демократій, зокрема, для Італії.

Серед 193 країн світу „вільними“ залишаються 73 (38 відсотків), що представляють 17 відсотків населення планети, „частково вільні“ – 49 (25 відсотків, 40 відсотків), „невільні“ – 71 (37 відсотків, 43 відсотки).

Найгірша ситуація зі свободою преси в 2004 році зазначена в Бурмі, Кубі, Лівії, Північній Кореї і Туркменістані.

Інститут масової інформації

За матеріалами ЗМІ

Заява Ради директорів Кредитової Спілки „Самопоміч”

Ми, Рада директорів Українсько-американської федеральної кредитової спілки „Самопоміч” (в Чикаго - Ред.) неприємно вражені неправдивою інформацією, яку розповсюджує керівництво банку „Певність” через україномовні газети та радіопередачі.

Ми, Рада директорів Українсько-американської федеральної кредитової спілки „Самопоміч” заявляємо, що Українсько-американська кредитова спілка „Самопоміч” не отримувала жодних пропозицій від банку „Певність” щодо з'єднання наших двох фінансових установ.

Якщо провід банку „Певність” дійсно зацікавлений у такому об'єднанні, то ми, Рада директорів Українсько-американської федеральної кредитової спілки „Самопоміч” в будь-який момент готові розглянути пропозиції банку „Певність”.

Михайло Р. Кос, президент дирекції,
Богдан Ватраль, президент установи
Ореста Фединак, 1-ий віце-президент дирекції,
Олег Караван, 2-ий віце-президент дирекції,
Віктор Войтихів, 3-ій віце-президент і секретар дирекції,
Іван Лисейко 4-ий віце-президент дирекції,
Ярослав Данилишин, **Христина Козій**, **Ігор Ляшок**, **Іван Огаренко**, **Іван Павлик** – члени дирекції.

30 квітня 2004 року
Чикаго

Помер історик д-р Джеймс Мейс

Св. п. Джеймс Мейс

КИЇВ. – У Києві 3 травня раптово помер в результаті серцевої хвороби на 52-му році життя історик і політолог Джеймс Мейс. Джеймс Мейс був провідним до-

слідником Українського Голодомору 1932–1933 років і наприкінці вісімдесятих років очолював працю Конгресової комісії США з цього питання. На початку 1990-их років він переїхав зі США жити і працювати в Україну. В останні роки Джеймс Мейс був професором політології у Києво-Могилянській академії і активно співпрацював з кількома українськими часописами.

Дізнавшись про смерть проф. Дж. Мейса, його колега, історик Домінік Арел, професор Оттавського університету, написав: „Джеймс заплатив ціною професії за його святотатське твердження – тобто в ділянці російських студій – що голод в Україні був штучно створений. Однак його наукові дослідження переживуть фракційні дискусії про Голод і його академічне дисидентство залишаться надхненням для інших у цій сфері науки”.

Д-р Джеймс Мейс залишив у жалобі дружину Наталію Дзюбенко-Мейс, сина Віліяма з попереднього подружжя та двоє дорослих пасербів. Джеймс Мейс народився в Оклагомі 18 лютого 1952 року.

Редакція „Свободи” висловлює глибоке співчуття родині д-ра Джеймса Мейса і усій громаді з приводу болючої втрати.

Вічна йому пам'ять!

Редакція „Свободи”
Фото: архів „Свободи”

Один обман тягне за собою інші

САН-ФРАНЦІСКО, Кал. – Вже час на деякі підсумки допитів головного свідка звинувачення Петра Кириченка у справі „США проти Лазаренка”. Думка не фавіця, але спостерігача: П. Лазаренко може бути задоволений виступом П. Кириченка. На погляд журналістів, які стежили за його свідченнями, П. Кириченко часом поведився не зовсім як свідок з боку американської прокуратури. Ну не подібний він на чесного борця з корупцією, готового на все, щоб „розповісти правду”.

Швидше навпаки. Його часом занадто відверті заяви, коли він явно боявся, що П. Лазаренко його „здасть”, або репліка-нарікання про конфіскацію 3 мільйонів дол. у формі „добровільного внеску” – все це зовсім не працювало на образ „правдолюбця”. Не знаю, як сприйняли присяжні цю людину невідомої їм породи „український підприємець”. Але особисто мене він не переконував. Відповідав на запитання П. Кириченко хоч і коротко, але плутано. Коли не хотів давати позитивної відповіді, то найчастіше відбувався фразами „може бути” або „можливо”.

Анітрохи не говіркий був П. Кириченко і на допиті у прокурора – напевно, думав, що чим менше про П. Лазаренка (а значить, і про нього) довідаються, тим краще.

Ось як П. Кириченко розповідає присяжним про принципи „прозорої” приватизації в Україні.

Прокурор: „Яку роль П. Лазаренко відіграв у процесі приватизації?”

П. Кириченко: „Головну роль. Без нього... Ну, він говорив – кому приватизувати, як і за якою ціною. Це знову – які підприємства розглядати. Є такі підприємства, щодо яких вирішує, хто привати-

зує, президент. Є такі підприємства, де вирішує прем'єр. Чим менше підприємство, тим нижчий посадовець вирішує”.

Прокурор: „Як ви розуміли, у чому ролі П. Лазаренка?”

П. Кириченко: „Роль дуже проста. Я займався особисто приватизацією, і я це знаю – були спеціальні комісії, багато чого, але без команди П. Лазаренка... Наприклад, для великого металургійного заводу його рішення було недостатньо. А якщо пивзавод, тоді – так. По ідеї, має бути конкурс, умови конкурсу. І на конкурсній основі мала проходити приватизація”.

Прокурор: „Так і відбувалося?”

П. Кириченко: „Ні”.

Прокурор: „А як відбувалося насправді? Ви особисто брали участь у приватизації?”

П. Кириченко: „Так. Візьмемо, наприклад, пивзавод. Директор цього заводу і голова комісії П. Лазаренко мені говорить – ти підеш туди, і я їм скажу, що ти будеш займатися приватизацією”.

Прокурор: „Ви коли-небудь говорили, що П. Лазаренко володіє частиною цієї компанії?”

П. Кириченко: „Ні”.

П. Кириченко має надзвичайну пам'ять щодо певних речей. Наприклад, через вісім років безпомилково може назвати суму і предмет контракту, укладеного Юлією Тимошенко. На прохання прокурора уточнити, чому він так впевнений у тому, що 800 тисяч доларів, які прийшли на його рахунок, надійшли саме від компанії Тимошенко, П. Кириченко швидко знайшовся з відповіддю:

„Він (тобто П. Лазаренко) сам говорив, що працює 50 на 50. І сума тут підходить – компанія Тимошен-

ко в цей час взяла 20 тисяч тонн соняшника, на яких можна було заробити 1 млн. 600 тисяч доларів. 800 тисяч – саме половина”.

Як ми вже говорили, адвокати П. Лазаренка спробують представити П. Кириченка як особу, не варту довіри. У цьому їм допоможе вже оприлюднена на суді інформація. Наприклад, його податкова декларація за 1994 рік. Як повідомив адвокат, того року П. Кириченко у США створив компанію ABS Int., „тому що в США сприятлива для бізнесу атмосфера і працює банківська система”.

П. Кириченко стверджує, що ніякої вигоди від грошей П. Лазаренка не одержував. Однак адвокати нагадали йому, що вже тоді він плянував залишитися в США. Для чого йому тоді довелося заповнити податкову декларацію. У документах його компанії за 1994 рік було зазначено, що обсяг продажів ABS Int. становив понад 13 мільйонів доларів. Зрозуміло, що молоде підприємство П. Кириченка не могло бути аж таким успішним. Після довгих уточнень П. Кириченко „згадав”, що ця декларація – фальшива. Виявилось, що продажів не було, а гроші прислав П. Лазаренко.

За що П. Кириченко купив зелену карту? Виявляється, йому не завжди щастило. В 1997 році його підприємством зацікавилися податкові служби США. „Були виписані фактично фіктивні інвойси (щоб покрити більш як 13 мільйонів доларів). Це було приготовлено у Варшаві, в моєму офісі. Звичайно, це була дурість велика, не знаючи законів – це була велика помилка і дурість”.

Коли під час обговорення в прокуратурі кандидатури П. Кириченка як „головного свідка” постало питання про податкову декларацію, він сказав, що приготував фальшиві документи,

щоб сховати рахунки П. Лазаренка. Якщо П. Лазаренка оголосять злочинцем, на нього можна буде списати все, що вже досить успішно роблять в Україні.

Як з'ясувалося день по тому, ці мільйони П. Кириченко використовував у документах на одержання „зеленої карти” для себе і своєї дочки. У таких випадках звичайно працедавець пише лист до імміграційної служби і просить видати його працівникові „зелену карту”. При цьому йому треба довести, що в США він такого працівника вдень з вогнем не знайде.

В якості працедавця П. Кириченка виступав віце-президент компанії ABS (у якій сам П. Кириченко обіймав посаду президента). А як доказ унікальних підприємницьких талантів П. Кириченка була надана довідка про фінансовий обсяг його компанії – 13 з лишком мільйонів доларів.

„Ці інвойси і все інше було зроблено для П. Лазаренка, щоб сховати його гроші, і один обман потягнув за собою інший”, – врешті-решт вийшов з себе П. Кириченко. „Саме це я і хотів продемонструвати – ви починаєте з одного обману, і він тягне за собою інший”, – з задоволенням констатував адвокат П. Лазаренка Дорон Вайнберг.

Коли закінчатся допити свідків звинувачення, почнеться найцікавіше – вигороджування П. Лазаренка його захисниками. І довгоочікуваний викривальний виступ самого П. Лазаренка у суді.

Судячи з інформації з офіційного сайту, суддя Дженкінс збирається провести майже весь червень на вакаціях. Не виключено, що він розраховує закінчити цю справу до свого відпочинку. Тобто вже на початку червня доля П. Лазаренка може бути вирішена.

Саша Волкова,
„Українська правда”

АМЕРИКА І СВІТ

Засуджено знущання над іракськими в'язнями

ВАШІНГТОН. – Президент Джордж Буш 4 травня звернувся до секретаря Департаменту оборони Доналда Рамсфелда, щоб він особисто прослідкував за справою стосовно знущань над іракськими в'язнями та відповідним покаранням звинувачених вояків. Військове командування США в Іраку повідомило 1 травня, що шістьом воякам було оголошено сувору догану, а шістьох старших офіцерів уже отримали відповідні покарання у зв'язку зі знущаннями над військовополоненими у в'язниці Абу Граїб. Шість американських вояків які знущалися над військовополоненими вже перебувають під слідством після того, як минулого тижня їх показано на телебаченні. Президент США Джордж Буш засудив знущання американських вояків над іракськими в'язнями: „Я поділяю глибоке почуття огиди до того, як поводитися з іракськими в'язнями. Це не відображає природи американців“. Опубліковані на телебаченні фотографії викликали хвилю обурення міжнародної громадськості. Вони стали підставою для порушення карної справи проти шістьох американських вояків. Занепокоєння висловив і генеральний секретар ООН Кофі Анан. Британський прем'єр-міністр Тоні Блейр також заявив, що він був обурений цими фотографіями. Тим часом організації зі захисту прав людини заявляють, що це не поодинокий випадок знущання над в'язнями і вима-

гають незалежного та відкритого розслідування. Американський генерал Дженіс Карпінські, яка командувала бригадою, що відповідала за іракську в'язницю, де були зроблені фотокартки, сказала, що вона вжахнулася, побачивши вирази обличчя вояків на знімках. Їхні дії заслуговують на презирство. Дж. Карпінські була звільнена з цього посту, а на її місце призначено генерала Джофрі Мілера.

Не підтримали пляну А. Шарона

ЄРУСАЛИМ. – Прем'єр-міністр Ізраїлю Арієл Шарон 3 травня заявив, що не піде у відставку – не дивлячись на те, що члени його партії „Лікуд“ 2 травня не підтримали на референдумі запропонований ним плян виведення військ та евакуації поселень зі смуги Гази, однак може внести поправки у свій плян. 60 відсотків членів партії „Лікуд“ проголосували проти пляну А. Шарона, 40 відсотків підтримали його. Натомість 3 травня більшість депутатів ізраїльського парламенту висловили підтримку А. Шаронові. Результати референдуму не мають юридичної сили. Урядові А. Шарона доведеться вдатися до дипломатичних маневрів, аби не втратити владу. Палестинська сторона з підозрою ставилася до пляну, як до спроби принести в жертву сектор Газа, аби укріпити поселення на Західному березі. Прем'єр-міністр Палестинської Автономії Ахмед Курія висловив сподівання, що обидві сторони зможуть повернутися за стіл переговорів. Голосування „Лі-

куду“ відбувалося на тлі нової хвилі насильства. Бойовики застрелили вагітну жінку та четверо її донечок з числа поселенців у секторі Газа.

Після вступу до ЕС у Польщі призначено нового прем'єра

ВАРШАВА, Польща. – На другий день після вступу до ЕС Польща набула нового прем'єр-міністра. Ним став фінансовий радник, який консультував американський уряд з приводу економічного відродження Іраку. Марек Белка, який двічі був міністром фінансів Польщі, очолюватиме уряд країни до наступних виборів, які відбудуться цього чи наступного року. Він перебирає посаду у Лешека Мілера, чия правління було позначено економічними проблемами в країні, корупційними скандалами і внутрішнім розколом в уряді. М. Белка, економіст, який здобув освіту у США, до свого призначення до манади американського адміністратора в Іраку Пола Бремера, працював у Світовому Банку та інвестиційній компанії „Джей-Пі Морган Чейс“.

Дж. Буш і Р. Чейні дали свідчення

ВАШІНГТОН. – Президент США Дж. Буш та віце-президент Дік Чейні 30 квітня дали свідчення на закритому засіданні комісії Конгресу, яка розслідує напади 11 вересня 2001 року. Жодних подробиць засідання не подано, але, як вважають, його було зосереджено на тому, скільки уваги Білий Дім

приділяв попередженням розвідки про терористичну загрозу нападів. Дж. Буш погодився давати свідчення за умови, що разом з ним буде присутній Р. Чейні, що засідання буде закритим, і що не буде вестися жодних записів. По тому американський Президент заявив, що йому немає чого приховувати, і що відбулося сердечне обговорення широкого кола питань. Комісія заявила, що обидва посадовці були відвертими та спілкувалися охоче. Однак, як виглядає, Білий Дім стикається з дедалі більшим скептицизмом громадськості щодо обставин нападів 11 вересня. Згідно з одним з нещодавніх опитувань громадської думки, переважна більшість американців вважає, що адміністрація Буша не сказала всієї правди щодо того, що їй було відомо перед нападами.

Резолюція щодо зброї масового знищення

НЮ-ЙОРК. – Рада Безпеки ООН 29 квітня одноголосно ухвалила резолюцію, метою якої є утримання зброї масового знищення поза досяжністю терористів та посередників чорного ринку зброї. Намагання стримати поширення подібних озброєнь урядами регулюються міжнародними угодами. Однак відтепер всі члени ООН повинні будуть ухвалити закони, які мають не дати тим, кого у резолюції названо „не-державними сторонами“, набувати, виготовляти та переправляти зброю масового знищення. У документі їх також закликають покращити звітність щодо заборонених озброєнь, а також – розвивати прикордонну контролю для упередження незаконних перевезень. Резолюцію категорично підтримали США, які провадили намагання закрити всі прогалини у цій царині. Проект резолюції також узгодили з чотирма іншими постійними членами Ради Безпеки ООН – Британією, Францією, Росією та Китаєм, які мають ядерну зброю.

ООН евакуювалася з острова Амбон в Індонезії

ДЖАКАРТА, Індонезія. – Об'єднані Нації евакуювали своїх працівників з індонезійського острова Амбон. Там четвертий день поспіль не вщухає протистояння між мусульманами і християнами. У самому місті Амбон чути перестрілку і вибухи, підпалено багато будинків. Відколи на острові Амбон спалахнуло насильство, там загинули принаймні 32 особи, а понад сто поранено. Сутички спалахнули 25 квітня, коли невелика група сепаратистів, переважно християн, влаштували віче, проти чого виступили місцеві мусульмани. Через барикади, зведені між християнськими і мусульманськими районами, медики не можуть перевезти поранених до лікарень. Мусульманські провідники в столиці Індонезії Джакарті погрожують надіслати на Амбон ісламських бійців, якщо сили безпеки не почнуть контролювати ситуацію. Цей острів лежить у східній частині Молукських островів Індонезії.

За матеріалами ЗМІ

За матеріалами ЗМІ

КРОК ВПЕРЕД ЗУПИНЕНИЙ...**Українізація телебачення перенесена на початок 2005 року**

КИЇВ. – Більшість членів Національної ради з питань телебачення і радіомовлення підтримали перенесення на початок 2005 року рішення про введення в дію рішення Нацради, що стосується 100-відсоткового мовлення державною мовою для нових ліцензій.

Як стало відомо, на засіданні Національної ради 28 квітня було вирішено перенести на 1 січня 2005 року введення в дію „Рекомендацій щодо визначення мови програм і передач у програмних концепціях телерадіоорганізацій, що ведуть мовлення на території України або претендують на одержання ліцензії“.

Таке рішення ухвалено сімома голосами, утримався заступник голови Національної ради Віталій Шевченко.

Рішення, як відзначається в протоколі Нацради, ухвалено „з урахуванням численних звернень телерадіоорганізацій України, державних і суспільних органів, і беручи до уваги те, що творча і господарська діяльність телерадіоорганізацій базується на перспективному довготерміновому плануванні, і бажаючи уникнути надмірної політизації рішення Нацради, використання їх в інтересах різних політичних груп при проведенні передвиборної президентської кампанії“.

Нацрада також вирішила до 1 жовтня 2004 року провести незалежну юридичну експертизу рішення Національної ради від 14 квітня

цього року. Протокол засідання Національної ради з вказаним рішенням підписали сім членів, крім В. Шевченка. Як стало відомо, рішення Нацради може набутти чинності лише за підтримки його всіма членами цього органу.

Як повідомлялося, 14 квітня Нацрада ухвалила рішення „Про виконання законодавства України про мову телепередач і програм“, відповідно до якого з 19 квітня всі претенденти на одержання ліцензій повинні зазначати в них мовлення тільки українською мовою.

Місцеві телерадіо об'єднання (ТРО) мають можливість регулювати мовну ситуацію в ефірі на прохання громад національних меншин, що проживають у тому або іншому регіоні, на підставі даних останнього перепису населення або шляхом внесення звернення до Нацради. Нацрада готова врахувати побажання таких ТРО і внести відповідні зміни до ліцензій стосовно частки мовлення іншими мовами (у місцях компактного проживання нацменшин).

Президент Леонід Кучма виступив проти революційних змін у мовленні телеканалів, що змушують їх перейти виключно на українську мову. „У мене є юридичний висновок, що рішення Національної ради суперечить Конституції“, – сказав Л. Кучма 28 квітня на прес-конференції. „Слухайте, шановні, не треба революцій! Не можна рубати сьогодні частину каналів давала матеріали ро-

сійською мовою, а завтра всі українською. Мерехтяти буде екран. З „бухти-баракхти“ не можна нічого робити. Я був би радий, якби завтра всі прокинулися і заговорили українською мовою. Однак величезна кількість населення на Сході, в Криму думає і говорить російською мовою. Чому ми повинні насилувати, особливо старше покоління?! – зазначив Л. Кучма. – Ми – Україна, український народ, і з усіма треба вести діалог, щоб вони дійсно відчували себе українським народом, а не хотіли кудись тікати“, – додав він. Л. Кучма запропонував „поступово“ вживати заходів, щоб у людей виникло бажання сказати: „українська мова – моя мова“.

Рішення Національної ради викликало чимало суджень. Зокрема, дуже обурилися рішенням Нацради російські ЗМІ та керівництво Спільки журналістів Росії, проте, президент РФ Володимир Путін під час своєї квітневої візиту до Криму заявив, що справа про мови – виключно українська справа. Однак Державна дума Росії написала Верховній Раді, що незадоволена допуском НАТО до України й українізацією ТБ.

Днями заступник голови Нацради Віталій Шевченко звернувся до Президента України з листом, в якому висловив подив з приводу заяв Президента, що спрямовані на занепад української мови.

Період відповідалних рішень

2003 рік був важливим (якщо не найважливішим за останній час) періодом не лише для усвідомлення, а й для утвердження українських національних інтересів на міжнародній арені. Сьогодні вже мало хто з експертів чи політиків сумнівається у тому, що рішення щодо відіслання військового контингенту до Іраку сприяло зміцненню позицій нашої держави на світовій арені. Нині ми активно опрацьовуємо питання щодо залучення українських підприємств і організацій до процесу відбудови в

кордони між Україною та ЄС. В умовах масштабних трансформацій в Євросоюзі головним завданням було зберегти для України перспективу набуття повноправного членства в ньому, що є нашою стратегічною метою. Водночас необхідно було вжити невідкладних заходів для того, щоб запобігти послабленню співробітництва між Україною та нашими західними сусідами – новими членами ЄС – внаслідок їхнього приєднання до Євросоюзу. У цьому зв'язку на окреме відзначення заслуговують укладені з Польщею та Угорщиною угоди про асиметричний візовий режим та започаткування аналогічних переговорів з іншими країнами – майбутніми членами Євросоюзу. Це саме той практичний вимір, який дає можливість кожному громадянину конкретно досягнути результати зовнішньополітичної діяльності держави.

Україна усвідомлює, що сучасний етап розширення Євросоюзу, який є наймасштабнішим за всю його історію, є водночас і найскладнішим, а отже, вимагає від ЄС значних зусиль, спрямованих на вирішення внутрішніх проблем, пов'язаних з адаптацією нових членів. Разом з тим наш підхід і національний інтерес полягає в тому, щоб цей процес не загальмував розвиток взаємин Євросоюзу з Україною.

Не менш актуальним завданням було виконання ухвалених 2002 року на Празькій зустрічі документів між Україною та НАТО. Позитивна оцінка з боку НАТО зусиль нашої держави з

виконання положень Плану дій Україна-НАТО та Цільового плану на 2003 рік стала важливим підсумком року.

Іспитом на зрілість української держави та її вміння відстоювати свою позицію став і розвиток подій навколо будівництва російською стороною дамби в Керченській протоці. Швидке об'єднання наших зусиль у цьому випадку засвідчило здатність українців об'єднатися в критичний момент для захисту національних інтересів. Підписання в грудні минулого року Договору про співробітництво у використанні Озівського моря і Керченської протоки створило сприятливі передумови для продовження переговорного процесу щодо остаточного визначення лінії українсько-російського державного кордону в цьому регіоні. Досягнуто позитивних результатів у створенні Євро-Азійського нафтотранспортного коридору. Послідовне обстоювання європейської орієнтації нафтопроводу Одеса-Броди-Плоцьк сприятиме посиленню міжнародних позицій України.

Отримано добрі результати в розвитку українсько-польського стратегічного партнерства, а також особливих взаємин з Грузією, Угорщиною, іншими сусідніми країнами. Особливої уваги вимагає проблематика придністровського врегулювання: попри вже докладені зусилля тут існує значний невикористаний потенціал для посилення провідної ролі нашої держави, захисту її національних інтересів у регіоні.

Україна підтвердила свій статус одного з найактивніших учасників миротворчих операцій під егідою ООН та провідним поста-

чальником миротворчого персоналу серед європейських країн. Серйозним досягненням України можна вважати оприлюднення заяви з нагоди 70-річчя Голодомору як офіційного документу Генеральної асамблеї ООН.

Продовжувалася праця зі всебічного розвитку взаємин з країнами СНД. Керуючись прагненням ефективного використання можливостей економічного співробітництва на пострадянському просторі, Україна взяла активну участь у формуванні СЕП з метою створення в його рамках зони вільної торгівлі без винятків і обмежень згідно з нормами і стандартами ЄС і СОТ.

Досягнуто прогресу в договірно-правовому оформленні державного кордону України. Завершено тривалий переговорний процес та підписано договір щодо українсько-румунського державного кордону, забезпечено перехід до нового етапу роботи над підготуванням угоди про делімітацію континентального шельфу і виняткових економічних зон України та Румунії у Чорному морі.

У площині забезпечення дипломатичними засобами захисту прав та інтересів громадян України, в тому числі українських працівників-мігрантів, а також юридичних осіб України за кордоном міністерство вживало відповідних заходів для якнайповнішого дотримання чинних двосторонніх угод про працевлаштування, правову легалізацію українських працівників, укладення нових угод з цих питань. Було приділено якнайбільше зусиль для розшуку громадян України за кордоном, надання правового захисту тим з них, хто перебуває під арештом, затриманий чи позбавлений волі в іншій формі.

Складною, але необхідною частиною щоденної роботи наших дипломатичних представництв і консульських установ залишалося врегулювання питань, пов'язаних з арештами українських суден в чужоземних портах, розв'язання проблем, що виникають у зв'язку з роботою українських моряків на чужоземних чи українських суднах, які фрахтуються чужоземними компаніями.

Цього року перед нами стоїть завдання зберегти та примножити ці здобутки. Незмінним залишатиметься курс на європейську та євроатлантичну інтеграцію, переведення діалогу з НАТО і ЄС на вищий інституційний рівень, а також завершення процесу приєднання України до СОТ. Значна увага приділятиметься дальшому розвитку стратегічного партнерства з США, Росією, Польщею, зміцненню економічних позицій нашої держави на міжнародній арені, а також співробітництву в міжнародних та регіональних організаціях.

Успішний поступ України на шляху європейської інтеграції та захист національних інтересів на міжнародній арені значною мірою залежатиме також від внутрішньополітичної стабільності в Україні, здійснення конституційної реформи, суспільної злагоди та широкої підтримки населенням європейської ідеї в ім'я благополуччя України та кожного її громадянина.

Володимир Єльченко,
перший заступник міністра
закордонних справ України
22 квітня 2004 р.

Предмет захоплення – вічне

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – Протягом одного тижня я мав дві цікаві зустрічі: з американкою, яка захоплена Україною, і українцем, який захоплений Сполученими Штатами. Працівники американських консульств тут мали б вигукнути в унісон: „Овва!“. Українців, „захоплених“ США ми зустрічаємо сотнями щодня. Стоять в чергах по візи. Але мушу пояснити: мій новий знайомий не збирається у США на заробітки. Він був там вже декілька разів, а між поїздками через океан подорожує по Україні, показує свої фотографії і розповідає цікаві історії про нашу країну – і то такі, про які чимало з нас не знає.

Але насамперед про американку. Крістіна Крофорд приїхала до Києва з групою гарвардських студентів архітектури, які створили три окремі проєкти розбудови однієї з промислових зон столиці. Типова „промзона“ на території колишнього Союзу звичайно більше нагадує звалище, ніж індустріальний комплекс. Та й у нас, до речі, коли дивитись з вікна поїзда на пейзажі деяких міст, можна побачити „джанк-ярди“ і території, які схожі на „джанк-ярди“.

У Києві такою „промзоною“, яку місто плянує перетворити, є Теличка – на правому березі Дніпра, біля Південного мосту, що веде до летовища в Борисполі. При гарвардській школі архітектури діє окрема дизайн-студія, де студенти

і викладачі розробляють проєкти для усіх частин світу. Очевидно – не так собі, а на замовлення. Це дорога річ, яка потребує спонсорів-інвесторів. У Києві, для Телички, таким патроном є Лев Парцхаладзе, голова корпорації „XXI сторіччя“. У Києві вже нині діє декілька нових комерційних центрів – на зразок наших „шопінг молс“ – під і над землею. І у злидненій Україні покупців у цих центрах не бракує. Для „промзони“ Телички – а це 370 акрів землі – гарвардці запропонували три різні проєкти: розвагово-відпочинковий (парк), культурно-освітній і діловий комплекс. Атракцією ділового центру тут є швидкий доїзд до летовища; не треба боротись за місце під сонцем автомобілям на перевантажених вулицях Києва.

Крістіну Крофорд запросили до участі в гарвардській делегації, бо вона не тільки випускник цього університету і його архітектурної школи, але й знавець Києва. Минулий рік вона, як аспірант („graduate student“) в галузі міського планування, провела в Києві як стипендіят Програми обмінів ім. Фулбрайта. Не раз подорожувала по інших частинах України. Тут вона вивчала новий столичний Майдан Незалежності, і її працю на цю тему вибрали як одну з тих, котрі удостоїлись місця в гарвардській колекції кращих праць з урбаністичного дизайну. Крім того, Крістіна Крофорд помістила декілька статей про Київ

в американських і міжнародних архітектурних журналах.

У своїй дисертації вона запроєктувала приміщення для людей похилого віку біля Майдану. Але не звичайний собі „дім старців“, а приміщення з різними сучасними вимогами і з таким цікавим осередком, як центр записів усної історії. Вона розповідала, що ідея про дім для старших осіб, саме в центрі Києва, прийшла їй на думку, коли вона бачила, як одного дня київські емерити і ветерани танцювали на Майдані під звуки оркестри. За проєктом Крістіни Крофорд дім цей можна б побудувати на схилі горба, між Жовтневим Палацом і Хрещатиком, при Інститутській вулиці.

Тепер у Бостоні Крістіна Крофорд працює архітектором, але вона вже „заразилася“ Україною, цікавиться подіями в цій країні, і не пропускає нагоди знову приїхати сюди. Довідавшись, що група гарвардських містопланивальників їде з проєктами до Києва, вона відразу запропонувала свої послуги, адже її досвід включає спілкування з київськими урядовцями і архітектурною братією.

А Іван Дудкін вже планує свою чергову поїздку до Америки – цим разом до Аляски.

Раніше він вже об'їхав штати Нью-Йорк, Пенсильванію, Нью-Джерсі на ровері (у випадку І. Дудкіна – на велосипеді), а Каліфорнію, Арізону, Техас автобусами, і має цікаву колекцію фотографій, які він публікує в окремих альбомах, в журналах, показує в різних містах і містечках України.

(Закінчення на стор. 26)

У Мамине свято

*Крізь рідне зілля і чужий бур'ян
Несла захований рушник народу
І прикладала до синівських ран
Із босвиц: з Каяли аж до Бродів.*

Леся Храплива-Щур

З весною, коли вся природа після дрімучої зими пробуджується до оновленого життя, у багатьох країнах світу за звичай прийнято окремим днем вшановувати матерів. Однак історію окремого відзначення жінок-матерів науковці віднаходять вже у сиву-давнину, коли то старовинні греки весною вшановували Рею – матір усіх Богів. Опісля у 1600-их роках в Англії складали шану матерям у четверту неділю Великого посту, що її називали „Неділею материнства“. З поширенням християнства в Європі ці святкування поширилися на прославу „Матері Церкви“. З часом церковні святкування об'єдналися, і люди почали одночасно вшановувати і своїх матерів.

У США вперше заговорила про святкування Дня матері в 1872 році Юлія Борг-Гов. У 1907 році Анна Джарвіс з Філадельфії розпочала кампанію створення всеродового дня для вшанування матерів. Вона і її прихильники переконували та писали в цій справі листи до священників, підприємців, відомих діячів культури, політиків. Їхні зусилля та старання були успішними, і вже у 1911 році свято День матері святкували майже у всіх штатах країни. А 8 травня 1914 року Конгрес США визначив другу неділю в травні Днем матері, а Президент Вудров Вільсон видав прокламацію та офіційно визнав День матері всеродовим національним святом.

В Україні святкування Дня матері вперше відбулося у 1886 році, завдяки Союзові Українок Галичини, зокрема групі жінок на чолі з Наталією Кобринською, відомою письменницею, піонеркою жіночого руху в Україні. Це свято вшанування матері в Україні прийнялося легко, бо в українців завжди був своєрідний вияв пошани до жінки-матері, хоронительки роду. І тут треба пригадати та завжди пам'ятати, що саме їй, матері життєдайниці та берегині завдячуємо, незважаючи на всі лихоліття – міжусобиці, ворожі напади, займанщину, вивози, голодомор і інші жорстокості, те що народ вижив.

Особливе це свято ще й тим, що в нашому народі образ матері триликий. Крім рідної неньки, що дала нам життя, наш народ з особливим пієтизмом віддавав шану ще й іншій матері – Матері Божій, а відчувачи її особливе піклування, наші володарі віддали свій край і народ під її покров. В Україні Божої Матері це вічно живий і завжди діючий символ найідеальнішого і найсвятішого материнства. Таким чином, постать Божої Матері це не лише зв'язок земного життя з небесним, це те, що своєю силою активізує взаємини людини з Богом.

А, незгасима любов до Матері-України, що сторіччями була мрією багатьох поколінь та за котрої збуття український народ заплатив найдорожчу ціну – життям незлічених жертв. Ця любов до Матері-України – це те цілюще зілля, що утворює нашу приналежність до народу, від якого ми виводимо свій початок. І правду кажуть, що великі люди не народжуються – їх вирощують матері своєю беззастережною любов'ю. Серед українського народу бачимо таких матерів-життєдайниць, які виростили для народу великих синів і дочок – княгиню Ольгу, Софію Шептицьку, Олену Пчілку та багатьох інших, які у вікових негараздах не розгубили спадщини, а захирили і передали наступним поколінням свої найбільші скарби: життєдайні джерела сильної віри в Бога, багатство традиції, рідну мову. Сьогодні обов'язки української матері, зокрема в Україні як й поза її межами, є такими ж важливими. В обидвох випадках мати залишається тією, що мусить своїм дітям вщеплювати віру в Бога, давні багаті традиції народу та мову рідну – українську, щоб знали, хто вони і чий діти та не пропали у нестійкій примані чужого матеріалізму.

Все ж таки, у цей травневий день вшанування матерів, де б ми не були, полиньмо думками до тієї, що дала, нам життя, до неї, що крізь життєві буревії вивела на правильний шлях. А тим, що їх Господь покликав у свої хорони, і котрі все ж таки завжди присутні з нами в наших радостях і горі, долаючи безмежні простори вічності, шлім свої вітання, і хоч в цей спосіб подякуймо за всі ті щедри ласки, що ми їх отримували та котрі завжди давали й досі дають нам силу та насагу боротися з труднощами життя.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про квітку для матерів з України

Скільки то вже років ми – матері в США – звикли до неодмінних китиць квітів, що їх приносять нам наші діти чи внуки в День матері? Це свято, що його відзначають в другу неділю травня, стало вже для нас самозрозумілим і таким звичайним, як ряд інших відзначувань тут усіми релігійних чи товариських свят.

І так самозрозумілим приймаємо ми, матері, в другу неділю травня побажання, подарунки і неодмінно – квіти. Саме ці обов'язкові квіти для матерів, що будуть радувати наше око і дарувати радість у День Матері, підказали мені питання, на яке я не маю ясної відповіді: а скільки матерів в Україні, а радше з України отримають квіти у день 9 травня цього року? А скільки їх пригадає, що отримали їх минулого року чи рік раніше? А якщо навіть отримали, то чи від своїх дітей?

Ось перед двома тижнями „Свобода“ подала інформацію, що Україна є однією з провідних держав у проблемі торгівлі людьми, що середня платня в Україні становить 3 гривні 50 копійок на годину, що є 35 разів менше, ніж скажімо, платня в Німеччині. Чи можна, отже, дивуватися, що від 3 до 7 мільйонів, а це значить, кожний п'ятий працездатний українець, працюють поза межами України? Відомо також, що більшість цих заробітчан це – жінки. А скільки серед них матерів? А скільки серед них потрапило у найгірші з можливих обставин – продажі власного тіла?

І все це не з приємності чи жади гроша, а тільки, щоб допомогти своїм найближчим, своїм батькам, дітям, щоб втримати їх на поверхні життя з надією, що „колись буде краще“ і все повернеться до нормального. Скільки із цих матерів з України буде про це думати 9 травня, коли докруги них пануватиме святковий настрій, усе „засіяне“ буде квітами, усмішками, поцілунками?

Либонь не дуже багато із них триматимуть китиці квітів, призначені таки для них, либонь не буде кому провести їх до гарного ресторану на святковий обід, чи у добре кіно. Для багатьох це буде „ще один робочий день“ із думками про Україну і про своїх найближчих. В багатьох міс-

тах і селах України 9 травня матері прийдуть до могил воєнків Другої світової війни, щоб у день її завершення пом'янути гіркими сльозами синів та чоловіків, які загинули десь на чужині невідомо за що.

Так хотілося б їм зробити цей День Матері справді святочним. Так хотілося б, щоб вони принаймні на короткий час забули за свою тугу, за своє важке тепер життя і за своїх далеких, а близьких серцю батьків, дітей, чоловіків, ради яких вони стали невилічними XX століття.

Так хотілося утерти сльози із обличчя Любові К. із Італії, яка нещодавно писала до нашої „Свободи“: „Я, 46 річна українка маю троє прекрасних дітей, внука. Так сталося, що мене доля закинула в далеку, чужину, в Італію. Вже минуло півтора року, як покинула рідну домівку, бідність змушує це робити. 4 мільйони українців віком 30 до 50 років покинули батьківщину в пошуках праці. Це – лікарі, вчителі, інженери. Мені страшно за майбутнє моїх дітей, онуків, за нашу державу...“.

А чи можливе утерти сльози з очей Світлани Скороход, яка пише також до нашого часопису про трагедію з приводу виходу з батьківщини. Вона у США отримала дозвіл на постійне проживання і спровадила двох синів. Здавалося, все буде вже якнайкраще. Але старший, 19-літній син, як вона пише: „Однієї травневої ночі, коли ми всі спали, мій хлопчик, моя потіха і надія на старість, повісився від болю за рідний край і від почуття безпорадності щось змінити на краще... І я в свої 48 років з гарної, гордої галичанки перетворилася на стару горем убиту жінку“. Скільки вас, дорогі мої, таких Любовей, Світлан зустрічатиме зі сльозами в очах цей ваш День – День матерів?

Хотілося б мені принести вам, кожній із тих сумних, терплячих українців, кожній, що покинула рідну хату, щоб заробити на її вдержання, принаймні одну квітку і сказати, що ми вас добре розуміємо, відчуваємо ваш біль та вашу тугу за вашими близькими і вашим рідним домом і віримо, що Господь вас не покине...

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожен зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор — Ірена Ярославич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“

Адміністратор Володимир Гончарик

(973) 292-9800 (доп. 3041)

Керівник відділу оголошень

(973) 292-9800 (доп. 3040)

Марійка Осціславська

Передплата — Марійка Пенджола

(973) 292-9800 (доп. 3042)

Український Народний Союз і Батьківський Комітет
Студію „ІСКРА“ Роми Прийми-Богачевської у Випані

запрошують Вас

на прийняття

для відзначення 40-літнього ювілею
творчої діяльності

Роми Прийми-Богачевської

яке відбудеться в неділю, 23 травня 2004 р.

від год. 2:00 до 5:00 по пол.

в будинку Українського Народного Союзу

2200 Route 10 West, Parsippany, NJ 07054

Вступ \$50.00.

Весь дохід призначений

на підтримку ювілейного концерту

13 листопада 2004 р. в „Lincoln Center“.

Make checks payable to UCDA-Inc., 40th Anniversary Ukrainian Dancers.
Donations can be mailed to UCDA, c/o Emilia Liteplo, 941 57th St. Brooklyn, NY 11219.
For more information call Ksenia Rakowsky, (973) 762-7348.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Чужинці продають чуже як своє

Розуміється, я не почуваюся речником всієї діаспори і висловлюю тут власний погляд, з яким, знаю, згодні численні члени нашої громади. Отож, це є голос діаспори.

На початку цих роздумів хочу ствердити, що всі ми тут, на еміграції, не перестали бути членами української нації, зрозуміло, за винятком тих, які себе до неї не зачисляють. Як члени нації, ми не лише маємо право, але й обов'язок цікавитись долею нашого народу й реагувати на сумнівні події чи вчинки влади. Деяких питань не порушує наша преса, бо, мовляв, не годиться про те говорити, бо хтось може це інакше зро-

зуміти. Тому я порушую це питання.

Нікому з нас не треба пригадувати, з яких причин ми вийшли на еміграцію з нашої батьківщини. Ніхто з нашої хвилі еміграції не їхав через океан на заробітки, за винятком тих, що не були політичною еміграцією. Усі ми, зі старими батьками, часто з малими дітьми, залишали в 1944 році рідні дома і йшли в незнане, найчастіше без жодних засобів для життя. Дехто брав зі собою документ про власність дому, який лишив, дехто брав ключ у кишеню, багато людей, як і моя родина, залишали двері незамкненими, знаючи, що виходимо в світ з дому назавжди.

Чи буде ваше село в альбомі?

Український художник Михайло Барабаш, який проживає у Нью-Йорку, і письменник та редактор Богдан Смоляк зі Львова укладають проєкт великоформатного альбому „Мальовнича Україна” (мистецькі роботи М. Барабаша, текст Б. Смоляка). Автори-упорядники альбому сподіваються на глибоке й конкретне зацікавлення українців і симпатиків України по обидва боки океану цим експедиційним і творчо-видавничим проєктом, на грошову допомогу ме-

ценатів і доброчинців. Автори мають намір відвідати й змалювати та описати не один куточок України, а тому звертаються до громади: „Якщо бажаєте, щоб ваші рідні чи просто цікаві вам місця були в альбомі „Мальовнича Україна”, зголошуйтеся з відповідними пропозиціями”. Адреса: 40-60 Elberston St., #4L, Elmhurst, NY 11373. Тел.: (718) 335-8357.

Михайло Барабаш,
Нью-Йорк

Далеко за морями-океанами виринула звідкись, як весняний пагін, надія, що колись засяє сонце волі і ми повернемось до рідних осель. І ось нагрянула вістка про розпад Советського Союзу і проголошення України незалежною державою. І ледь не в кожного промайнула думка, що ми таки повернемось у рідні пороги... Та не так сталось, як гадалось. Адже незалежність проголосили комуністи у Верховній Раді, при владі збереглась вся попередня номенклатура, яка почала по-своєму керувати державою без уваги на долю народу, із потайки збереженими загарбницькими мотивами. Суспільство поділилось на багатіїв-олігархів різних мастей та нуждарів. А куди ж ділися національна самопошана, свобода слова, демократія?

Останніми часами постало ще нове явище. Усім відомо, що в 1944-1950 роки советський режим переселив на західноукраїнські землі, в Галичину й Волинь, своїх поселенців. Все це була привілейована каста, яка поселилась по всьому готовому, в будинках, залишених тими, що мусіли з них вийти в незнане або були вивезені режимом в „Сибір неісходимо” – за словами Т. Шевченка. Тепер нові поселенці і їхні нащадки продають чужу власність без перешкод зі сторони влади, що, зрозуміло, спричинюється до небажаних демографічних змін за-

хідноукраїнських міст, таких, як Львів, Дрогобич та інші.

Витворилась дивна картина: утворилась напівнезалежна держава, що з острахом дивиться на довкілля, а при тому робить велику кривду тим, які за нормальними європейськими законами могли б повернутись до своїх домів, хат чи кам'яниць. Адже багатьом нелегко живеться на чужині. Не всі могли „доробитися”, а при тому вирвати з душі тугу за рідним краєм. І вони – найбільше пошкодовані.

Дуже прикрий прецедент творять ті, які, маючи гроші, їдуть звідси, наприклад, до Львова, Івано-Франківська чи до Самбора і викуповують за готівку дома своїх рідних батьків, мабуть не розуміючи, що приносять цим кривду іншим, головним тим, які не спроможні того зробити. Головне, такими діями вони легалізують грабунок майна в їхніх батьків попередніми режимами й теперішньою владою та підривають базу для реституційних процесів.

На мій погляд, треба, щоб наша діаспора організовано запротестувала проти того, щоб влада в Україні дозволяла продавати окуповані за советської влади будинки, зокрема чужинцями, щоб не доводити до ще більшої русифікації українських міст.

Наталя Пазуняк,
Філадельфія

Читачі пам'ятають минуле

Автори кількох листів з останньої пошти порушують трагічне минуле українського народу за часів комуністичного режиму. Михайло Гоян у статті „Сталін. Суд над червоним царем” переказує зміст рецензії Л. Морозова з газети „Тайм” (19 квітня ц. р.) на книжку С. Монтефіорі „Сталін”. М. Гоян пише: „Монтефіорі бачив Сталіна, характер якого є містичним і загадковим, особистість цієї людини не знала прецеденту”.

Про трагедії минулого пише у вірші

„Голодомор в Україні” Микола Горішний з Ліндгорсту, Н. Дж.:

*Це сім мільйонів українців,
Замучених голодомором,
Взивають нас і всіх у світі:
„Забудете – буде вам горе!”*

Микола Горішний надіслав також вірші „Писав я вірші”, „Наш нарід вже на волі”, „Ніколи на забути”, „Long Live, America!”.

Надійшли також копії статей з американської преси про українське життя. Д-р Осип Оришкевич з Принстону, Н. Дж., прислав статтю про супермодель Наталю Гоцьку, яка перемогла у конкурсі фірми „Ford Models” – „Supermodel of the World” в Нью-Йорку („New York Post”, 22 січня) і некролог хореографа Івана Тараса в „The New York Times” (5 квітня).

З Норт Порту, Фла., анонімний читач надіслав статтю про потребу переглянути можливості кандидатування Волтера Заліска на посаду керівника місцевої поліції („Our Town”, 4 квітня). Від двох читачів надійшли копії статей з американських газет про найвищого в світі українця – 33-річного Леоніда Стадника з Житомирської області, зріст якого – 253 см.

Міра Андрушків з Норт Порту, Фла., уточнює, що у її замітці „Навесні приємно на Флориді” (ч. 13) слід було сказати, що й зимової пори приємно на Флориді. Також товариські сходини в Культурному осередку св. Андрія відбуваються щопонеділка, а не щосередини.

Розповідь про Різдвяний концерт колядок і щедрівок хору „Думка”, який відбувся 28 грудня минулого року в Гемпстеді, Н. Й., з ініціативи 103-го Відділу США, надіслала Христина Подолук. Дякуємо, але просимо про грудневі події повідомляти відразу, а не в квітні наступного року,

Історик-архівіст Володимир Рожко з Луцька, постійний дописувач „Свободи”, знайомить з нашим тижневиком усіх, з ким спілкується у справах. На фото: студенти Анатолій Устимчук з Волинської духовної семінарії (зліва) і Віталій Фурс з Київського міжнародного університету мали нагоду познайомитися зі „Свободою”. Фото: В. Рожко

Михайло Семенець пам'ятає Плешкані

Наше село потопав в зелені, а річка Супій, ніби змійка, в'ється навколо нього. Здавна славляться Плешкані своїми людьми, чесними і працьовитими. Один з них – наш земляк Михайло Семенець, нині проживає в США, далеко від Батьківщини, але серцем і думками він завжди з людьми, з рідним селом. Соціальний стан учнів, вчителів, односельчан постійно турбує цю вже немолоду людину. Вчителі і учні сільської школи висловлюють шире подяку за ту моральну і матеріальну підтримку, яку надає нам наш земляк. Бажаємо шановному Михайлові Марковичу здоров'я, довголіття, успіхів у житті!

*Хай б'є, мов джерело,
життя щасливе!*

*Хай рівним буде
ваш життєвий шлях!*

*Прекрасним, щедрим,
як пшенична нива,*

Чарівним, як мелодія в піснях!

Людмила Горобець,
директор школи,
с. Плешкані, Черкаської обл.

Випишіть „СВОБОДУ”!

Ціни за передплату (в американських доллярах):

	Рік	Півроку
Член УНСоюзу	45.00	30.00
Не член УНСоюзу	55.00	35.00

☐ Передплата включена

☐ Прошу надіслати мені рахунок

Прошу вислати „Свободу” на адресу:
(Print in English):

Name _____

Address: _____

City: _____ State: _____

Country: _____ Zip code: _____

Tel.: () _____

☐ Член УНСоюзу, _____ Відділ

Відділ передплати: (973) 292-9800, додатковий 3042

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Довідкове бюро УНСоюзу

Шановний Осипе!

Я пильний читач тижневика „Свободи”, щойно став батьком. Я звертаюся до Вас у справі оголошень УНСоюзу, характерною рисою яких є маленькі діти (і ці самі оголошення з дитячими знімками моя дружина бачила у „Свободі”, яку отримує її батько). Прошу пояснити про що тут йдеться?

Новий батько

Осип Гаврилюк

Шановний новий батьку! Вітаємо з народженням дитини! Як я уже згадував у своїй попередній колонці, життєве забезпечення стає дуже коштовним у пізнішому віці, або забезпечення взагалі не можна дістати з огляду на погане здоров'я. Тому УНСоюз створив сприятливі умови для придбання життєвого забезпечення у дуже молодому віці, коли вкладки є неймовірно низькі. Тільки подумайте, за одноразову вкладку у сумі 300 дол. для новонародженої або однорічної дитини Ви можете придбати забезпечення на ціле життя в сумі 5000 дол. (номінальна вартість грамоти). Дво- і трирічні діти платять тільки 310 дол. за грамоту на 5000 дол., чотирирічні платять 320 дол. і т. д. Тут немає ніяких додаткових оплат і грамота ніколи не може бути анульована. Грошова вартість нагромаджується, а посмертна виплата грамоти є завжди 5000 дол. Привілеї членства в

УНСоюзі є протягом цілого життя, а це включає знижену ціну на передплату „Свободи” і „The Ukrainian Weekly”, знижку на табори і приміщення на Союзівці, стипендії для студентів – членів УНСоюзу протягом 4-ох років і т. п. Дідусі, чи Ви про це знаєте?

Осип Гаврилюк

У попередній публікації „Довідкового бюро УНСоюзу” (ч. 14) була допущена неточність. У третьому реченні відповіді О. Гаврилюка має бути: „Якщо ви були б придбали вивінувальну грамоту, вкладки були б вищими...”.

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 322-го відділу УНС

З днем 1-го травня 2004 року відділ 322-ий був з'єднаний з відділом 27-им, секретарем якого є:

ХРИСТИНА БРОДИН

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Christine Brodyn
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany NJ 07054
(973) 292-9800 ext. 3039

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу, ПІТТСБУРГ, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 15 травня 2004 р., о год. 12-й пол.
в залі засідань 161-го Відділу, 600 Glenwood Ave., Ambridge, PA

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: члени управи Окружного комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

53, 56, 63, 96, 113, 120, 161, 264, 296, 338, 481

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

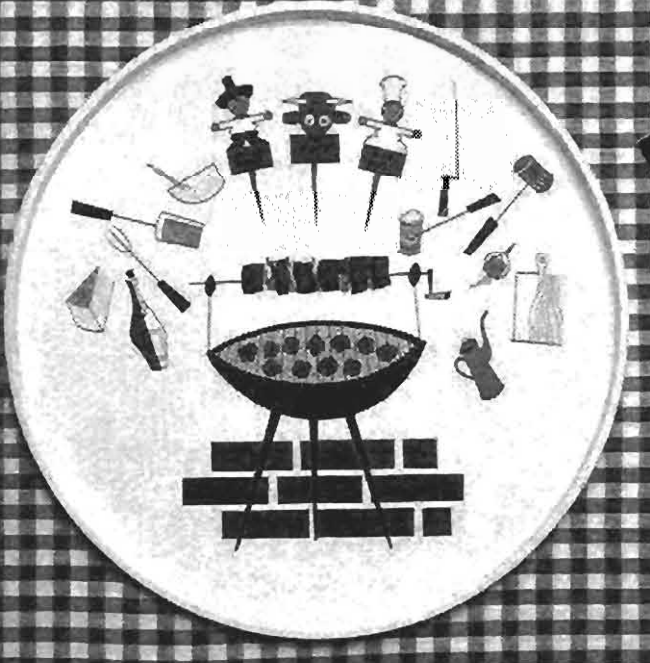
У нарадах візьме участь:

Христина Е. Козак - Головний секретар УНС

За управу Округи:

Микола Дяківський, голова Округи **Осип Полатайко**, заст. голови Округи
Слава Комічак, секретар, **Елі Матіяш**, касир

SUMMER FUN

Memorial Day на Союзівці! 28-31 Травня 2004

П'ятниця - "Pub Night" із Аскольдом Буком, бара відкрита від год. 8-ої веч.

Субота - „BBQ” та відкриття відновленої „Tiki Bar”, відкриття басейну, та забава до звуків оркестри „Фата Моргана”

Неділя - Полуденок, ігри „Paintball” від 12 пол. до 4-ої по пол., вечерея – гратиме Аскольд Бук тріо.
Ціна від 25.95 дол від особи (меню внизу)

Недільний Обід

Appetizer - Scallop Ceviche wrapped in smoked salmon with a mango-papaya vinaigrette or Wild Mushroom puff pastry tower.

Entree choices- Veal Chop with horseradish, mashed potato, baby vegetable and sauce chasseur;
Tuna Loin and herb crusted fillet mignon with risotto pancake, and horseradish-Dijon sauce;
Peppered Duck Breast with polenta, ratatouille and bell pepper infused veal stock;
Pistachio Crusted Salmon on bed of vegetable couscous with lobster sauce.

(845) 626-5641; 216 Foordmre Road, PO Box 529, Kerhonkson, NY 12446; www.soyuzivka.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Церква згоріла, але відродилася

Звертаємося до „Свободи” з болем і жалем, щоб через часопис віднайти людей доброї волі і милосердного серця для пожертв на відбудову погорілої церкви в селі Молошківці, Яворівського району, Львівської області. А було ось як. В 1946 році засудили пароха нашої церкви о. Юліана, як і всіх, хто не перейшов у російське православ'я, але через 10 років він повернувся із заслання і служив в церкві аж до смерті. В 1963 році о. Юліан помер і після цього влада визнала церкву аварійною і зачинила її. В 1982 році голова церковного комітету таємно зібрав людей, щоб рятувати церкву. Чоловіки заготовляли будівельні матеріали, звозили на церковне подвір'я і за три ночі звели новий храм, а старий залишився всередині.

Від 1987 року в селі запанувало московське православ'я. Після проголошення незалежної України за рішенням суду від 13 березня 1992 року храм мав бути переданий греко-католицькій громаді, але, на наше нещастя, за 2 дні до того він згорів, хоч вистояв всі ворожі лихоліття. 40 сімей не могли допустити, щоб загинула батьківська віра і почали будувати новий храм. Господь послав нам добру людину з німецького Червоного Хреста. Німець подарував 25 тисяч доларів – допо-

міг звести церкву, яку посвятив Єпископ Василь Лостен.

Ми надіялися, що поступово завершимо всі внутрішні роботи, але минає 9 років, а ми усе ще служимо в незакінченій церкві. Нам треба провести воду і газ, поштукатурити і помалювати будівлю. Щиро просимо земляків та усіх добродіїв відгукнутися на наш плач.

Ми вже зверталися до „Свободи” і сердечно дякуємо за 450 доларів, які ми отримали з допомогою Франка Бенка з Парми, Огайо. Наша адреса: с. Молошківці, Яворівського району, Львівської області, Ukraine.

Іван Фітель,
с. Молошківці, Львівської обл.

Київ і Дуб'юк повинні стати побратимами

Надсилаю відгук на порушену недавно тему про міста-побратими („Свобода”, ч. 13). Я свідомий того, що в цій справі належало б писати до Посла України в США М. Резніка, його адреса у часописі не подана, а користуватись комп'ютером я не вмію. Пропоную побратимство (а може навіть і „близняцтво”) між Києвом і Дуб'юком у штаті Айова, США (Dubuke, Iowa, USA). Причина проста – дивовижна красвидно-урбаністична подібність між обидвома містами.

Перед Дуб'юком, якщо дивитись з гористого парку на схід,

пропливає Місісіпі в подібному розташуванні і напрямку, як і Дніпро перед Києвом. Дуб'юк має кручі, які височать тут над Місісіпі так само, як і там, над Дніпром. Вони тут називаються „The Bluffs” і з них, зовсім як і в Києві, відкривається чарівний красвид на Лівобережжя.

Дуб'юк має фунікулер-канатник, може, не такий гарний як у Києві, але подібний як технічно, так і своїм розташуванням у красвиді. Врешті-решт, Дуб'юк має Поділ з лівої сторони красвиду, якщо дивитись вниз і на схід. Поділ тут називається „The Flats”, і цей Поділ з гори принаймні дуже подібний до київського Подолу.

Приїдьте колись, подивіться і здивуйтесь до глибини душі, що це все якось дотепер залишилось поза загальною увагою.

Безперечно, Дуб'юк багатоменший, ніж Київ, і не має такого архітектурного та історичного надбання, але вже й сам по собі красвид – це унікальна річ, варта уваги та побратимства.

Звертаємося до Папи Івана Павла II

Українська Американська Координаційна Рада, яка об'єднує українців в Америці, патріотично-демократичного спрямування, слідкуючи за подіями навколо Української Греко-Католицької Церкви, сильно занепокоєна неприхильними акціями відносно її патріархату. Ця ситуація приневолює нас звернутися до Вашої Святости, від імені всього нашого членства, з уклінним проханням дати відсіч усім інсину-

аціям і визнати існуючий патріархат УГК, щоб таким чином цей довго очікуваний Акт засвідчив Божу ласку і справедливість.

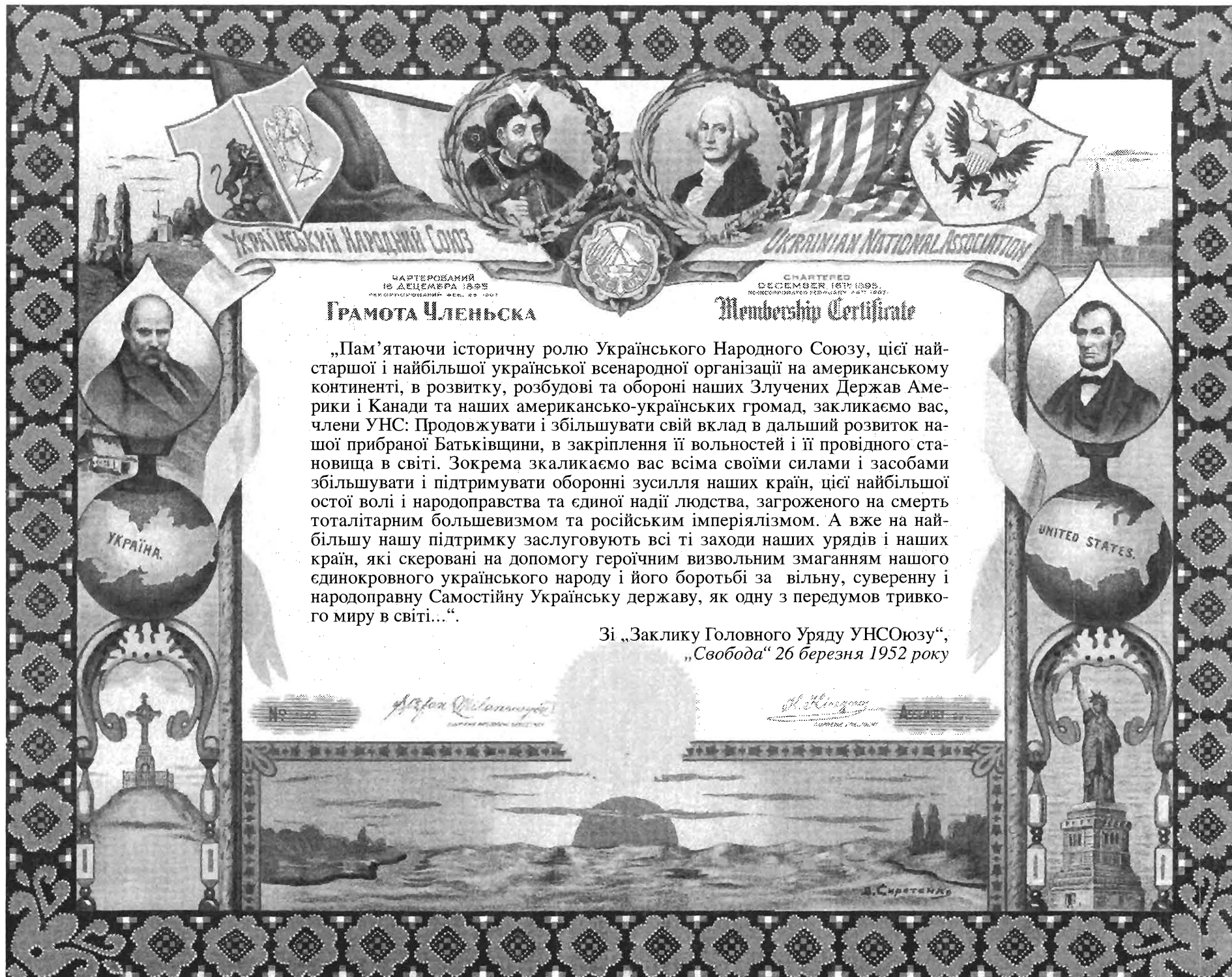
Поручаючись святим молитвам Вашої Святости, залишаємося з синівською відданістю.

За президію:

Ігор Гавдяк,
голова

Д-р Роман Барановський,
секретар

Д-р Василь Рождественський,
Вудгевен, Миш.

УНСОЮЗ ОГОЛОШУЄ

НОВУ ПОСЛУГУ ДЛЯ ЧЛЕНІВ

ДО 21%*
ЗНИЖКИ

Аптеки, які беруть участь в цій програмі:

Alberstons	Rite Aid
Brooks Pharmacy	Schnucks
Duane Reade	Snyders
Eckerd	Super D Drugs
Kerr Drugs	Target
Kmart	Winn Dixie
Kroger	
Osco Drug	
Publix	

та інші...
031104.UNA

Додаткові послуги!

- до 60%-знижки на окуляри і лінзи
- 15%-знижки на понад 70 моделей слухових апаратів
- Знижки на допоміжну дихальну апаратуру та на перевірку рівня цукру в крові діабетиків
- 15-60%-знижки на певні фізико-медичні препарати і прилад

Виповніть нижче
подану анкету і
відішліть нам!

Дзвоніть до УНСоюзу 1-800-253-9862 за дальшими інформаціями

ЗНИЖКОВА КАРТКА НА ЛІКИ ЗА РЕЦЕПТАМИ

SCRIPTSAVE

SCRIPTSAVE-картка безкоштовно доступна для всіх членів УНСоюзу!

- в середньому, знижка—понад 21% , можлива знижка до 50%*
*на підставі середньостатистичного рівня заощадження в 2003 році
- в програмі бере участь понад 33,000 аптек Америки
- додаткові знижки на певні ліки
- безплатний доступ до інформації на різні теми загального здоров'я
- для учасників програми SCRIPTSAVE інформативне бюро готове відповісти на всі ваші запитання: 1-800-700-3957. Перекладачі на українську та інші мови

—Ця програма не замінює полісу медичного страхування. Знижки можна одержати тільки в аптеках, які беруть участь в цій програмі.

Виповняйте ТІЛЬКИ англійською мовою і друкованими буквами. Вишліть на адресу — UNA ScriptSave, 2200 Route 10 West, P.O. Box 280, Parsippany, NJ, 07054

Last Name.....First Name.....MI.....Birthdate.../.../....

Mailing Address.....Apt #.....

City, State, Zip.....

Email.....UNA Policy #.....

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Наукова Конференція НТШ

ЧИКАГО. – Заходами Наукового Товариства імені Шевченка (НТШ), Осередку в Чикаго, та з ініціативи д-ра Дмитра Штогрин, за підтримки й сприяння Централі НТШ в Америці, в Культурному Осередку 20 березня відбулась наукова конференція, присвячена 130-літтю створення НТШ в Україні.

Учасники конференції взяли участь у Святій Літургії в соборі св. Володимира й Ольги та в Панахиді за спокій душ членів НТШ. Наукову частину відкрив голова Осередку НТШ в Чикаго д-р Павло Пундій. Саме він і Рута Галібей були її організаторами. Д-р П. Пундій привітав усіх присутніх у залі і академіка Василя Маркуся, науковця та головного редактора „Енциклопедії української діаспори”, гостей із Генерального консульства України в Чикаго Олега Шевченка та Анатолія Мельника.

Першою доповідала д-р Лариса Онишкевич, голова Централі НТШ. Вона запросила члена НТШ Василя Маркуся до вручення разом з нею грамоти-нагороди д-рові Павлові Пундієві за його працю, зокрема в діяльності медицини та видавництва. Д-р Лариса Онишкевич розповіла про створення НТШ в Україні (1873 рік) та згадала головні моменти в житті цієї наукової установи. Більшу увагу вона приділила діяльності НТШ у вільному світі, в центрі якої стояла й далі стоїть боротьба за збереження й розвиток української мови, згадала видання праць Омеляна Огоновського стосовно української мови та історії української літератури, створення наукової

комісії для видання словника української мови. НТШ-А приділяє особливу увагу справі науково-технічної термінології української мови, зокрема її правильного застосування в комп'ютерах на державному та шкільному рівнях.

Наступним доповідачем був д-р Дмитро Штогрин, професор Ілінойського університету в Урбана-Шампейн, керівник Науково-дослідної українознавчої програми, яка вже протягом 22-ох років проводить однотижневі конференції при Ілінойському університеті, присвячені українській тематиці різних галузей. Д-р Д. Штогрин говорив про діяльність у Львові Кирила Студинського, який очолював НТШ після історика Михайла Грушевського. Доповідь була цікава тим, що в ній була подана характеристика постаті К. Студинського під кутом його ідеологічно-політичної орієнтації та метаморфози, яку він пройшов в часі головування в НТШ.

Олексій Коновал, політично-громадський діяч, одумівський активіст, редактор ряду видань та статей на політичні теми, чільний працівник Фондації Івана Багряного виступив з доповіддю „Іван Багряний про Тараса Шевченка”.

Пополуднева сесія почалась серією з трьох доповідей під спільною назвою „Проблеми дослідження історії України у США”. Першим виступив д-р Мирон Куропас, відомий дослідник українських поселень в Америці, зокрема в Чикаго, автор багатьох праць на цю тему, зокрема періоду до Другої світової війни. Він

відзначив, що завмирають наші організації, що були створені довоєнними та післявоєнними емігрантами, перестають виходити часописи, або зменшують свої накладі, замикаються книгарні та продаються фінансові установи. „Четверта хвиля” вихідців з України, чисельно більша в два рази в порівнянні до післявоєнної, досі не виявила глибшого зацікавлення українськими справами, зокрема дуже повільно прилучається до громадської діяльності.

Наступним доповідачем був тонкий спеціаліст з ділянки порівняльних літератур, викладач цього предмету, як також української мови в Ілінойському університеті в Чикаго, проф. Богдан Рубчак. Він – відомий поет, автор шести збірок поезій, член Спілки письменників України, член Ньюйоркської групи поетів, лауреат премії Павла Тичини, тонкий аналітик української літератури, автор багатьох статей на літературні теми. В своїй доповіді він охарактеризував розвиток української літератури в США від початків до сучасного часу та висловив турботу про те, кому залишити в спадок цінні книгозбірні, що знаходяться в приватних бібліотеках української інтелігенції, зокрема твори еміграційних письменників. Це Василь Барка, Улас Самчук, Наталія Левицька-Холдна, Докія Гуменна та інші.

Останнім доповідачем була д-р Дарія Маркус, відомий педагог, знавець історії виховання та навчання, автор статей на виховні теми,

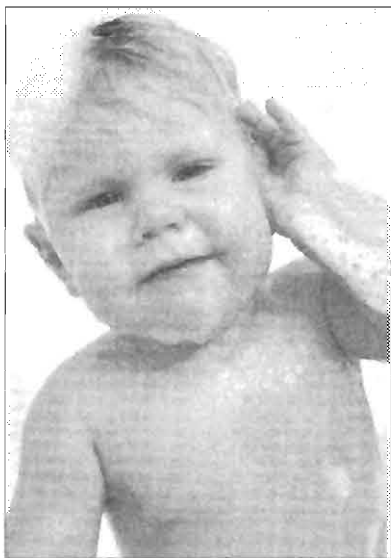
дослідник діаспори всіх часів, співредактор „Енциклопедії української діаспори”. Вона говорила про справи цього видання, над яким вже більше 13 років їй та проф. Василеві Маркусеви доводиться працювати.

Д-р Павло Пундій розповів про видавничу діяльність лікарської комісії НТШ. Від початків свого існування лікарська секція видала 151 число „Лікарського вісника”. Доповідач також зазначив, що починаючи з 1991 року, додатково появлялися „Лікарські збірники”, а в цьому році вийде 12-ий з черги.

Останнім говорив д-р Юрій Грицеляк про діяльність Українського Лікарського Товариства сьогодні і в майбутньому. Раніше практикуючий лікар-хірург, д-р Ю. Грицеляк цілком віддався адміністративній праці Українського Лікарського Товариства Північної Америки, яке він очолює та веде його бюро з осідком в Чикаго. В своїй доповіді він з турботою відзначив, що зацікавлення справами Товариства серед молодшого покоління лікарів є слабше. Бюро Товариства міститься в Культурному осередку в Чикаго, де знаходиться його багатий архів. Саме його впорядкуванням займається під сучасну пору д-р Ю. Грицеляк.

Після кожної доповіді слідувало обговорення. Прозвучала пропозиція створити дослідний центр української еміграції.

Лука Костелина

Чи Ви чули?

Придбайте для мене в УНСоюзі
вивінувальну грамоту на 20 років
з одноразовою вкладкою

за суму 2,287.26 дол.

і я отримаю чека на 5,000.00 дол.

якраз у пору на мою університетську
освіту. На що Ви чекаєте?

Телефонуйте до УНСоюзу на число:

1-800-253-9862.

Зробіть це негайно!

* Вік від 0 до 3,5 року

** Найнижча сума забезпечення 5,000.00 дол.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

запрошує на доповідь

ЮРІЯ ГАСЦЬКОГО

історика козацької доби

автора книжок

„Cossack Administration of the Hetmanat”,

та

„Cossack in the Thirty Years, War: 1618-1648”

(співавтор)

**„ГЕТЬМАН ІВАН МАЗЕПА та
УКРАЇНСЬКЕ БАРОККО”**

субота, 22 травня 2004 р., год. 5-та по пол.

в будинку НТШ:

63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями), New York, NY 10003

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

презентує

МИКОЛА ЖУРАВЕЛЬ. РЕТРОСПЕКТИВНІ ПРОЄКТИ.

Пасіка. Консервація туману, агресивне бджоларство.

Картини, левкас, інсталяції, фотографії, відео презентації

13 травня – 29 серпня 2004 р.

Урочисте відкриття виставки у четвер,

13 травня від год. 6-ої до год. 9-ої веч.

Для резервацій та подальшої інформації телефонувати:

(212) 288-8660 або e-mail: programs@ukrainianinstitute.org

АероСвіт
УКРАЇНСЬКІ АВІАЛІНІЇ
офіційний спонсор виставки

Завершено розбудову українських шкіл в Дітройті

Фасад новобудови

ДІТРОЙТ, Миш. – В урочисті дні святкування Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії українська громада великого Дітройту святкувала відкриття нового спортивного та навчального комплексу українських католицьких шкіл у Ворені, у яких навчається 260 учнів.

Святкування розпочалися із добродінного бенкету 5 грудня і закінчилися різдвяним концертом учнів шкіл 7 грудня 2003 року. У них взяли участь Генеральний консул України в США Борис Базилевський, Митрополит УКЦ в США Стефан Сорока, заступник Архiepіскопа Дітройту, Єпископ Волтер Гарлі, сенатор Деніс Олшов, представники українських релігійних та громадських організацій, урядових установ.

Історія школи почалася в 1936 році, коли о. Стефан Чеханський заснував Українську католицьку початкову школу, управління якою було надане сестрам чину св. Василя Великого. Високий рівень навчання дозволив середній школі отримати в 1968 році повну акредитацію від Мишигенського університету. Переїзд багатьох

членів української громади на північ викликав необхідність перенесення школи з Гемтремку до Ворену. В 1999 році журнал „U.S. News and World Report” визнав середню школу однією із 16 кращих шкіл Мишигену і однією із 94 кращих шкіл країни. У 2001 році Шкільна рада спільно з адміністрацією шкіл прийняла рішення про виділення сьомої і восьмої клас в окрему структурну одиницю – Українську католицьку академію. У серпні 2002 року академія гостинно прийняла своїх перших учнів.

На даний час Українські католицькі школи парафії Непорочного Зачаття – це три взаємопов'язані між собою структурні освітні установи, об'єднані в єдине ціле адміністрацією, концепцією свого функціонування і спільним приміщенням. Особлива увага в школах приділяється вивченню української мови, головною метою якого є зробити учнів свідомими і активними членами української громади великого Дітройту.

Адміністрації шкіл вдалося створити колектив досвідчених вчителів, в якому є представни-

ки української діаспори – Світлана Площанська, Рома Тобіянська, а також прибулі з України Ольга Новачинська, Т. Кіндзельська, С. Пасішник. Величезний внесок в ділянку освіти дітей роблять вчителі музики і провідники хору: Романа Липецька та Володимир Щесюк.

Для координації та фінансування робіт було створено будівельний та фінансовий комітети. Відіграли значну роль позики від Української Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч” та Української кредитової спілки „Будучність”. Велику роль зі збору коштів мало також центральне бюро школи, яке провадила Марта Король-Скальчук, а в цьому навчальному році – Рома Тобіянська. Фінансована зусиллями української громади, кредитована українськими кредитовими спілками, будована компанією під проводом Володимира Питяка школа була завершена.

5 грудня 2003 року учні шкіл вітали гостей традиційним хлібом-сіллю. Гімни США та України виконали Х. Липецька при фортепіановому супроводі Ольги Дубрівни-Соловій. З промовою про історію та сьогодення шкіл виступив о. Р. Лукавий. Після вітального слова, з яким виступив Єпископ Волтер Гарлі, гостям був представлений відеофільм про історію шкіл, підготований спеціально для цієї великої події Бернардом Тобіянським. Із вітанням від України виступив Генеральний консул Б. Базилевський, якого представив Почесний консул Б. Федорак. На святі промовляли голова Шкільної ради А. Галів, директор Школи українознавства Р. Гриців. Ведучий Б. Потапенко вручив о. Р. Лукавому грамоту призначення від отців Василян та всієї громади.

З українськими піснями виступив ансамбль учнів середньої школи під керівництвом Х. Липецької в супроводі О. Дубрівни-Соловій, після чого почався обід, молитву перед яким провів гість із Риму о. протоархимандрит Д. Ляхович. Після обіду виступали почесні гості, які віддавали належне відданості та посвяті української громади. За традицією, останнє слово мав Митрополит Стефан Сорока. Після слова Митрополита учні 11-ої класи показали сценку зі свого знаменитого Вертепу. Бенкет закінчився молитвою, яку провів о. Д. Чайковський.

Урочисте відкриття і посвячення нових приміщень шкіл відбулося 6 грудня. Урочистості почалися Молебнем на честь Пресвятої Діви Марії, який був відслужений в обновлений та відреставрований мистцем Петром Марфеєм шкільний каплиці. Богослужіння провадив Митрополит С. Сорока разом з Владикою Олександром Биковцем та численними священиками. Після читання святого Євангелія із вітанням виступили Митрополит С. Сорока, о. протоархимандрит Д. Ляхович та о. протоігумен М. Попадюк.

По закінченні Молебня о. В. Салковський, ведучий суботньої програми, запросив всіх на шкільне подвір'я, де перед новобудовою відбулося посвячення Наріжного каменя для подальшої розбудови комплексу, в якому заплановано ще кілька додаткових класних приміщень та музична кімната. По закінченні церемонії благословення та освячення присутні мали можливість оглянути весь шкільний комплекс і завітати на добродітну виставку-продаж робіт українських мистців, організовану Надією Маденс, ПТО та батьківським комітетом.

На виставці були представлені олійні та акварельні роботи Едварда і Ярка Козаків, малюнки на шовку Христини Никорак, вишивані ікони о. Дмитра Блажейовського, фотографії Міри Стебівки, малюнки на склі Андрія Хомута, металеві скульптури Петра Марфея, гравюри на дереві Якова Гніздовського, роботи з бісеру та вишивки Нусі Воробкевич, біжутерія та оригінальні прикраси Роксолани Каранець та Лесі Болде, роботи з дерева Миросі Стефанюк та багато інших творів українських майстрів. В бібліотеці середньої школи можна було придбати біжутерію та сувеніри з України.

Програма третього дня святкувань передбачала Службу Божу та Різдвяний концерт учнів у церкві Непорочного Зачаття в Гемтремку. В програмі, що складалася з колядок, шедрівок, різдвяних пісень та музичних номерів, слухачі мали нагоду оцінити як музичні таланти дітей, так і величезну працю і присвяту вчителів.

о. Василь Салковський,
проф. Сергій Пасішник

Освячення школи

На святковому концерті

Відзначили 65-ліття Карпатської України

НЮ-ГЕЙВЕН, Кон.

Коли українські громади в США відзначають проголошення самостійності Карпатської України, то рівночасно відзначають дії своїх батьків, які з Америки в значній мірі сприяли тому, щоб „зранений брат” на Закарпатті не залишився в 1919 році у Мадярщині, але після 20-літнього перебування в демократичній Чехословаччині був спроможний стати в 1939 році в обороні своєї батьківщини.

Населення Закарпаття в 1938–1939 роках стало світлим прикладом спільних змагань українців, бо разом з закарпатцями в рядах „Карпатської Січі” змагалися зі зброєю в руках проти поновного наїзду мадярів також молоді галичани та старшини з війська Симона Петлюри.

28 березня про шлях Закарпаття з мадярської неволі до державної самостійності в 1939 році розповів учасникам зустрічі, організованої „Клубом круглого

стола”, парох місцевої греко-католицької церкви о. Юрій Годенчук. Доповідач, хоч і народився на Закарпатті, в селі Ділове, Рахівського району, але опинився в тій частині закарпатської Мараморошини, що припала до Румунії після Першої світової війни, тож і освіту, включно з теологічною, здобув в Румунії. Його доповідь була навіяна такою свіжістю й динамікою, що можна було думати, що він сам був учасником розвитку Закарпаття часів Чехословаччини та подій 1938–1939 років і боїв „Карпатської Січі” з мадярською армією. Це недвозначно відчували, разом з вдячністю, його слухачі.

Осип Данко

НОРТ-ПОРТ, Фла.

„Історія Закарпатської України є героїчним епізодом загальноукраїнської історії – великої і трагічної. Значення її для нас не-

проминуле. Адже саме події весни 1939 року переконливо показують: входження Закарпатської України до складу УРСР – це не наслідок повосенних анексій Сталіна, це – усвідомлений вибір народу Закарпаття, зроблений на вільних виборах тоді, коли будувалася Закарпатська Україна. Кров'ю цих людей, які зі зброєю в руках боронили свою батьківщину від більших у десятки разів сил супротивника, обміте право на соборність України”. Цими словами закінчив свою доповідь проф. Олександр Палаташ на відзначенні 65-ліття Карпатської України 27 березня. Воно відбулося під кличем: „Любіть Україну так, як ми її любимо!” (напис на меморіальній дошці, встановленій на честь студентів Севлюшської семінарії – юних героїв Красного Поля).

Громадське відзначення цієї історичної події попередила Панахида за президента Карпатської України о. д-ра Августина Волошина, героїв Карпатської Січі, які впали в боях або були закатовані згодом в тюрмах і концентраційних таборах.

Панахиду в Українському католицькому Соборі Введення в Храм Пресвятої Богородиці відслужив парох о. д-р. Северин Ковалишин. В Українському католицькому центрі, на сцені якого поруч з гербом України були портрет А. Волошина і державний герб Карпатської України, о. Северин відкрив свято. У вступному слові він розповів про о. д-ра А. Волошина, як невтомого просвітителя і педагога, взірцевого священнослужителя, який ввійшов в історію як патріот і державний муж найвищої кляси.

Проф. Олександр Палаташ, уродженець Іршавського району в Закарпатті, автор книжки-споминів „Чолом тобі, рідна Земле Срібна...”, у доповіді підкреслив віковичне тяжіння закарпатської вітки єдиного русько-українського народу до воз'єднання з матірком: „Бажання закарпатців жити у єдиній державі було висловлено ще в 1919 році на Закарпатському Хустському з'їзді, який прийняв рішення про воз'єднання з Україною”. Доповідач наголосив, що Карпатська Україна була першою державою, яка вчинила збройний опір нацистському імперіалізму Німеччини та гортіївської Угорщини. Уряд Августина Волошина перший відкинув домагання Гітлера капітулювати. Оборонна війна Карпатської України проти Угорщини – це фактично початок Другої світової війни”.

Надія Іванчук, активна членкиня місцевого 56-го Відділу Союзу Українок Америки ім. Мілени Рудницької, прочитала вірш „Срібна Земля” (автор Дан Мур), студентка Нортпортської середньої школи Маріяна Циганко – вірш Миколи Симчина „Заграва”. Свято закінчилося славнем „Ще не вмерла”, який заспівали всі присутні.

Головним організатором свята був проф. Олександр Палаташ. Він постарався про видруккування програми, на титульній сторінці якої є портрет о. д-ра Августина Волошина, а на останній – пам'ятник героям Карпатської України на Красному Полі.

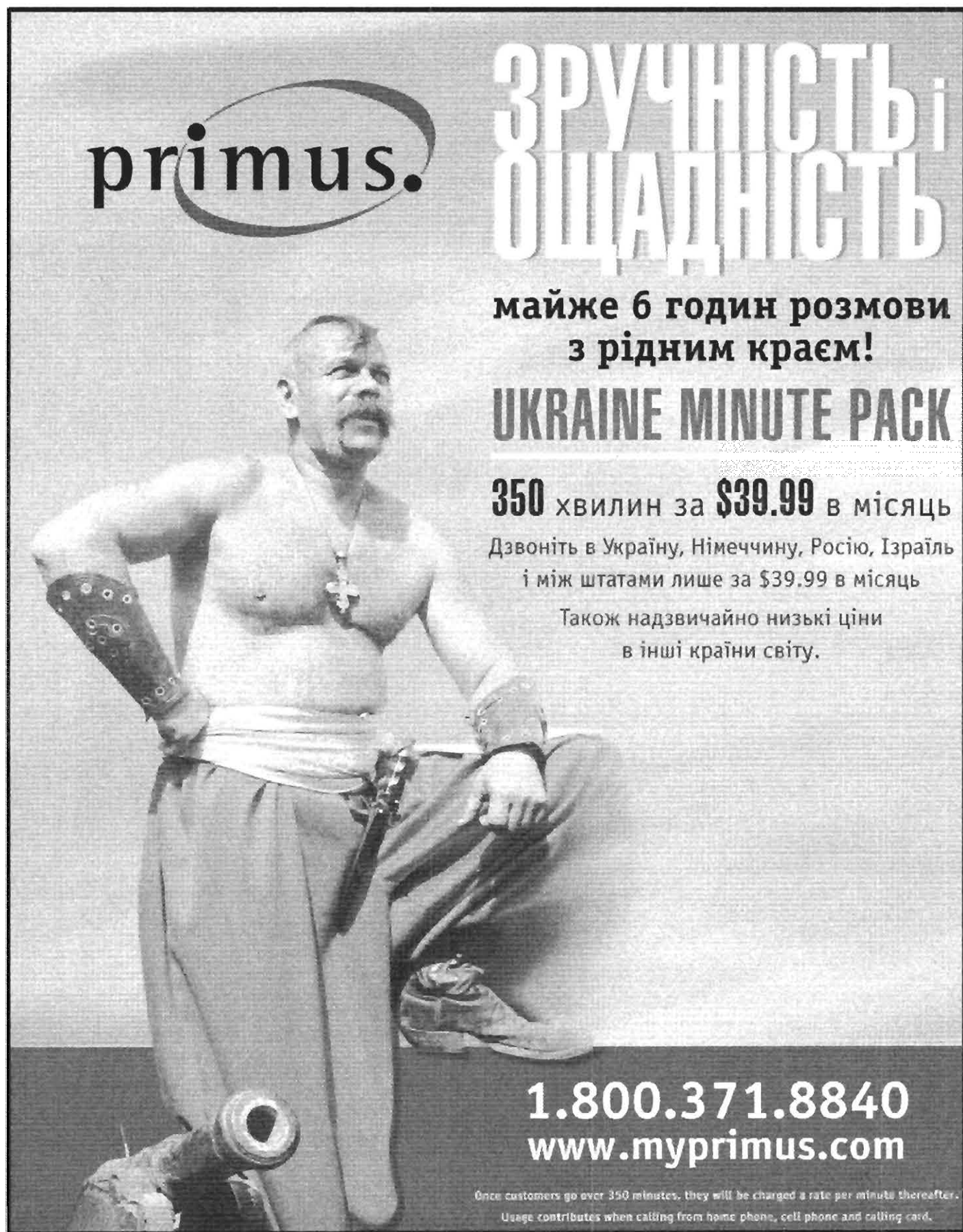
В англomовній колонії, присвяченій місцевій українській громаді, яка вже восьмий рік появляється в щоденнику „The North Port Sun”, 17 березня була згадка про 65-ту річницю Карпатської України, а 31 березня в тій же колонії був доданий докладний репортаж про відзначення 65-літньої річниці в українській громаді Норт-Порту.

Атанас Т. Кобрин

ЗУАДК святкуватиме своє 60-ліття

В суботу, 20 листопада 2004 року, Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) відзначатиме 60-річчя своєї гуманітарної діяльності. З цієї нагоди в Українському освітньо-культурному центрі відбудеться бенкет, на якому виступить відомий український політик, голова Народного Руху України, депутат Верховної Ради України, колишній міністр закордонних справ України амбасадор Борис Тарасюк.

Методій Борецький

primus.

**ЗРУЧНІСТЬ і
ОЩАДНІСТЬ**

**майже 6 годин розмови
з рідним краєм!**

UKRAINE MINUTE PACK

350 хвилин за \$39.99 в місяць

Дзвоніть в Україну, Німеччину, Росію, Ізраїль
і між штатами лише за \$39.99 в місяць

Також надзвичайно низькі ціни
в інші країни світу.

1.800.371.8840
www.myprimus.com

Once customers go over 350 minutes, they will be charged a rate per minute thereafter.
Usage contributes when calling from home phone, cell phone and calling card.

„Чорнобильське серце” застукало в ООН

НЮ-ЙОРК. – 27 квітня у садибі ООН відбувся показ документальної кінострічки „Чорнобильське серце”, яка стала лавреатом нагороди „Оскар” 2004 року. Демонстрацію фільму, що вийде на широкий екран лише у серпні, та зустріч з його режисером Маріаною ДеЛіо ініціювали Постійні представництва України, Росії та Білорусі при ООН з нагоди 18-ої річниці Чорнобильської трагедії. Захід, що проходив у залі Генеральної Асамблеї, зібрав численну аудиторію, включаючи дипломатів країн-членів Організації, співробітників установ системи ООН, журналістів, науковців, представників місцевих української, білоруської, російської, а також ірландської громад, які беруть активну участь у реалізації неурядових чорнобильських проєктів.

Виступаючи перед присутніми, Постійний представник України при ООН, Посол Валерій Кучинський відзначив, що для нашої держави Чорнобиль залишається не лише боєм минулого, а й проблемою сьогодення та викликом майбутнього. Для України це – понад три мільйони потерпілих від аварії, тисячі хворих дітей, 170 покинутих на довгі десятиліття міст і сіл, а також щорічні матеріальні витрати у розмірі 5–7 відсотків державного бюджету. Висловлюючи сподівання, що фільм „Чорнобильське серце” говоритиме до людей більш ефективно і зрозуміло, ніж сотні промовців з трибуни ООН, Валерій Кучинський закликав міжнародне співтовариство до конкретних дій заради конкретних людей.

Виступили також заступник Генерального секретаря Ян Егеланд та адміністратор Програми розвитку ООН Марк Мелок Браун. Постійний представник Ірландії при ООН від імені ЕС запевнив присутніх, що питання Чорнобиля залишатиметься на порядку денному Європейського Союзу.

Постійне представництво України при ООН

Згадуючи св. п. проф. Едварда Жарського

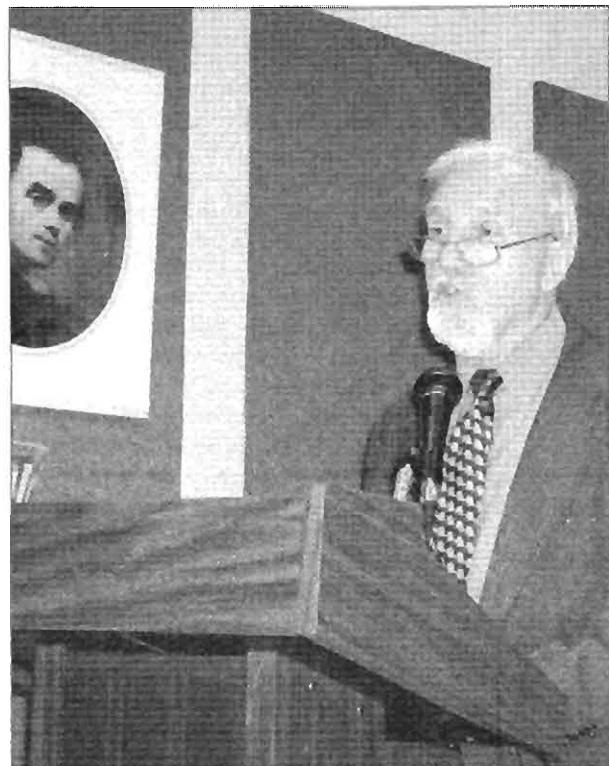
НЮ-ЙОРК. – Зворушливою подією стала доповідь в НТШ професора-емерита Ратгерського університету Тараса Гунчака, присвячена пам'яті проф. Едварда Жарського, відомого педагога із передвоєнних часів у Львові, а відтак ще і в роки скитальщини. У день доповіді, 3 квітня, припала річниця смерті проф. Е. Жарського, тому проф. Т. Гунчак з цього приводу зібрав велику кількість своїх товаришів – студентів незабутнього педагога.

Численна публіка мала нагоду почути про проблеми Галичини 1900–1916 року, на підставі віднайдених у Відні архівів про історичне протистояння між українськими та польськими студентами в 1910 році, що закінчилася убивством студента Адама Коцка і арештом 127 українців у Львові.

Проф. Т. Гунчак проаналізував настрої тих років в Галичині, а передусім зміни цих настроїв та розвиток національно-суспільного процесу, який приніс невдачу русофільству, створення „Галицько-руської ради” і сильну активізацію молоді. Проф. Т. Гунчак вказував на перебіг подій цих років, представляючи зразки документів з архівів поліції у Відні, та відповідав на запитання.

На зустрічі була присутня дочка св. п. проф. Е. Жарського – Христина Шог з чоловіком.

О. К.

Проф. Тарас Гунчак

25 липня: вчительський семінар на Союзівці

Шкільна рада повідомляє, що 20-ий двотижневий семінар (курс) для підвищення кваліфікацій вчителів Шкіл українознавства відбуватиметься на Союзівці від 25 липня до 7 серпня. Семінар запланований для підвищення кваліфікацій вчителів шкіл українознавства взагалі, а молодших учителів зокрема. Предмети навчання: історія Київської Русі-України, українська мова, література й культура. Керівником семінару буде д-р Євген Федоренко, голова Шкільної ради. Усі

школи отримали обіжники, в яких були подані докладні інформації про семінар. Кожний кандидат може зголоситися, інформуючи про те директора школи, прямо на адресу Шкільної ради, подаючи такі дані: короткий життєпис, предмет чи класу навчання, адресу та телефон. Зголошення приймаються до 10 липня. Адреса: Ukrainian Educational Council, P. O. Box 391, Cooper Station New York, NY 10276.

Управа Шкільної ради

**Хочете забезпечити кращий прихід, коли надійде пенсійна пора?
Зверніться до УНСоюзу. У нас**

найкращі пенсійні грамоти „ANNUITIES”!

Короткотермінова Пенсійна Грамота „Annuity”

2 роки *3.5% APR
3 роки *4.0% APR

*в разі непоновлення або передтермінового відтягнення, грамота автоматично перетворюється у 10-літній контракт з біжучим відсотком.

UKRAINIAN NATIONAL
ASSOCIATION, INC.
2200 Route 10 West
Parsippany, NJ 07054
Phone: 800-253-9862
Fax: 973-292-0900
Email: una@unamember.com

Український Народний Союз...

Служить громаді від 1894 року...

Понад \$63 мільонів в активах...

- Забезпечений дохід протягом цілого життя
- Високі відсотки
- Знімайте безкоштовно до 10%
- сума вкладу необмежена
- tax-deferred- прибуток не оподатковується, аж поки не почнете знімати гроші
- жодних адміністративних оплат

Довготермінова Пенсійна Грамота „Annuity”

- 5 років *4.5% APR
- 10 років *5.5% APR

*1-ий рік гарантований

Чемпіон...

(Закінчення зі стор. 1)

А п'ятирічному Костику Поулосу припала найбільша честь – Віталій Кличко розписався на рукавичках малого боксера.

Гримить „Козацький марш” і під його мелодію присутні вітають чемпіона світу та делегації з Києва. Дівчата в українських строях підносять Віталію Кличку пахучий коровай. У складі делегації до Чикаго завітав колишній голова Верховної Ради, а нині її депутат Іван Плющ. Делегацію очолював перший заступник посади Володимир Яловий, у її складі були голова міської ради Ігор Лисов, її члени Володимир Присяжнюк та Андрій Іванов, голова департаменту міжнародних взаємин столичної адміністрації Володимир Герасимчук. Не зміг приїхати до Чикаго Володимир Кличко. Вшанували бенкет своєю присутністю члени Конгресу Луїс Гутієрес та Дені Девіс, голови департаментів фінансів штату Іліной Джуді Бар Топінка та Чикаго Марія Папас, представниця конгресу штату Синтія Сото та інші.

Тепло привітали українських гостей Генеральний консул України у Чикаго д-р Борис Базилевський та виконавчий директор Міжнародної програми чиказького Комітету міст-побратимів Джулія Стальєно. На бенкеті був присутній Архієпископ УПЦ у США Всеволод та Єпископ УКЦ Ричард, виконавчий віце-президент Єврейського об'єднаного фонду Пітер Фрідман, голова Торговельної палати Рос Гарано та інші.

Віталія Кличка вітали президент товариства „Леви” Іван Лоско та голова спортивного клубу „Крила” Тарас Яворський, які вручили пам'ятні подарунки й дипломи. Від імені УСЦАК чемпіона світу привітав віце-прези-

Коровай для чемпіона світу

дент Володимир Павелчак, який вручив пам'ятні грамоти для обох боксерів. Марта Фаріон зазначила: „Ми сповнені гордістю, що чемпіонський пояс у найпрестижнішій боксерській категорії належить українцю. Ми щиро вдячні йому за цей прекрасний подарунок. Ми бачимо, який є значний вплив досягнень наших спортсменів на сприйняття України в світі”.

Віталій Кличко сказав, що не сподівався на такий щирий та сердечний прийом, який йому влаштували у Чикаго. Присутні бурхливими

оплесками вітали його слова. Потім настав час прощання, бо на Кличка-старшого чекав літак до Лос-Анжелеса.

Віталій Кличко любить людей, з відкритим серцем йде їм назустріч. Про це промовисто свідчить той факт, що він заради трьохгодинної зустрічі з українцями Чикаго, не зімкнувши вночі ні на хвилину ока після переможного бою, провів у літаку в обидва боки країни понад вісім годин. На це здатний лише справжній чемпіон, як у спорті, так і в людському розумінні.

На світлинці (зліва): Володимир Яловий, Віталій Кличко, Марта Фаріон, Іван Плющ, Володимир Присяжнюк.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

запрошує своїх членів на

РІЧНІ ЗВІТНІ ЗБОРИ НТШ в АМЕРИЦІ

в суботу, 15 травня 2004 р.

ЗАСІДАННЯ СЕКЦІЙ: 12:30 – 2:00

ЗВІТНІ ЗБОРИ: 2:00 – 4:30

Запрошуємо всіх членів до участі, дискусії і зустрічі.

Збори відбудуться

в будинку НТШ:

63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями),
New York, NY 1006

To book a room or event call: (845) 626-5641, ext. 141
216 Foordmore Road • P. O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Website: www.Soyuzivka.com

календар подій

30 КВІТНЯ - 2 ТРАВНЯ

СУА, Відд. 95, Кергонксон, Н.Й.,
Спонсор – „Spa Weekend”.

2 ТРАВНЯ

Бенкет з нагоди місійної парафії та побудови церкви св. Апостола Андрія.

7 - 9 ТРАВНЯ

2-ий річний фестиваль „Cinco De Mayo”. Забава. Оркестра „Луна”

9 ТРАВНЯ

Полуденок з нагоди Дня Матері.
Традиційні українські страви – 15 дол.

14 ТРАВНЯ

„Ellenville High School Junior Prom”.

15 ТРАВНЯ

Весілля: Стефан Ковальчук
і Александра Равт.

21 ТРАВНЯ

Бенкет – Рочестерська пожежна компанія. Обід для вчителів-пенсіонерів з Еленвіл.

22 ТРАВНЯ

Показ моди „Girls Scouts”.

28 - 31 ТРАВНЯ

Вікенд з нагоди Дня Пам'яті. Забави:
в суботу грає оркестра „ФАТА МОРГАНА”,
неділя – „АСКОЛЬД БУК ТРІО”

3 ЧЕРВНЯ

Бенкет: „Ellenville Teachers School –
Related Association”.

5 ЧЕРВНЯ

Весілля: Петро Кукуруза і Анна Марія Шаруга.

7 - 10 ЧЕРВНЯ

„Clergy Days”.

13 ЧЕРВНЯ

Прийняття з нагоди 80 уродин
Tony Percoso.

14 - 18 ЧЕРВНЯ

Тиждень сеньйорів-союзівців.

18 - 20 ЧЕРВНЯ

„Вікенд” призначений для батьків, що
усиновили, або зацікавлені усиновити
дітей з України – спонзори: Українське
Посольство і Український Народний
Союз.

20 ЧЕРВНЯ

Святкування Дня Батька.

20 ЧЕРВНЯ - 2 ЛИПНЯ

Тенісові табори.

27 ЧЕРВНЯ - 4 ЛИПНЯ

Перший табір „Пташат”.

2 - 4 ЛИПНЯ

Фестиваль з нагоди Дня Незалежності
Америки.

4 - 11 ЛИПНЯ

Другий табір „Пташат”.

10 - 17 ЛИПНЯ

Перший „Discovery Camp”.

1-6 серпня, 2004 р.

ТИЖДЕНЬ ГОЛЬФА НА СОЮЗІВЦІ

Якщо цікавитесь гольфом, приїжджайте до нас на тиждень забави та гри в гольфа на чудових гольфових площах. Тижнева ціна включає: 5 нічлігів, сніданок та обід щодня, сорочинка, 4 1/2 рунди гри в гольфа (від понеділка до четверга), переїзд до та від піль гольфових, відкриття ігор та вечеря в неділю вечером, денні нагороди прощальний бенкет та нагороди для переможців. Запрошуємо денних гравців.

Тижневий план гольфа (можуть бути зміни)

Понеділок - Nevelle Golf Course
Вівторок - Wall Kill Golf Club
Середа - Concord Golf Club, початок 8-ма ранку, полуденок 1-ша по пол., 2-га по пол. продовження ігор
Четвер - Grossingers Golf Club - початок о год. 10-й ранку.

Golf Week & Sports Jamboree

ТИЖНЕВА ЦІНА:

750 дол. від особи якщо два гравці в кімнаті
1050 дол. якщо гравець з дружиною або чоловіком у кімнаті
950 дол. якщо один гравець у кімнаті

ДЕННА ЦІНА:

150 дол. від особи якщо дві особи в кімнаті
190 дол. від особи якщо одна особа в кімнаті
(повищчі ціни включають вечерю, нічліг, переїзд, гру в гольфа, та сніданок).

ДЕННІ ГРАВЦІ: 100 дол, включає – переїзд до та від гольфових площ, гру в гольфа та обід

6-8 серпня 2004 р.

2-ге РІЧНЕ СПОРТОВЕ "JAMBOREE"

Приїжджайте на вікенд спортових змагань та розваг. Запишіть поодинокі особи або цілу команду на змагання:

VOLLEYBALL
SOFTBALL
ROLLER HOCKEY
FOOSBALL

Для тих, хто не цікавиться спортом, буде багато смачної їжі, музика, та розваги цілий вікенд.

П'ятниця вечір:

Козацький кабаре з участю Ігоря Бачинського та Рона Корута.

Субота:

Виступ – "Бараболя" та забава до звуків оркестри „Буря“.

ЦІНА:

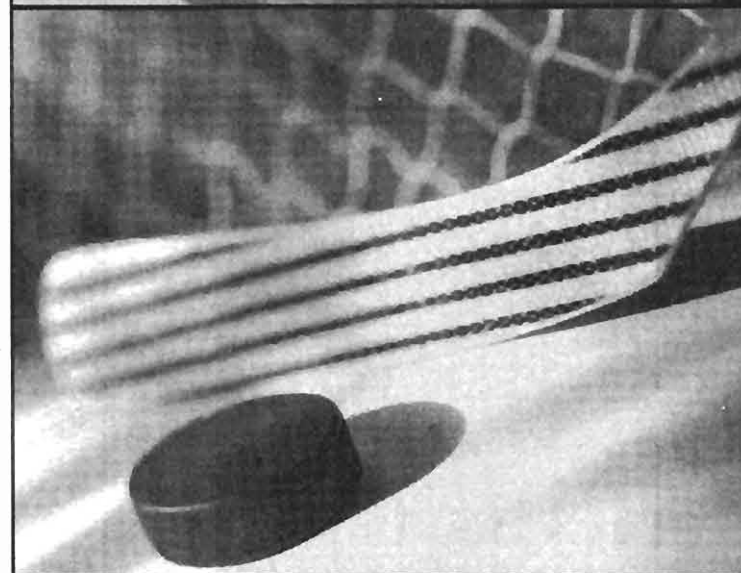
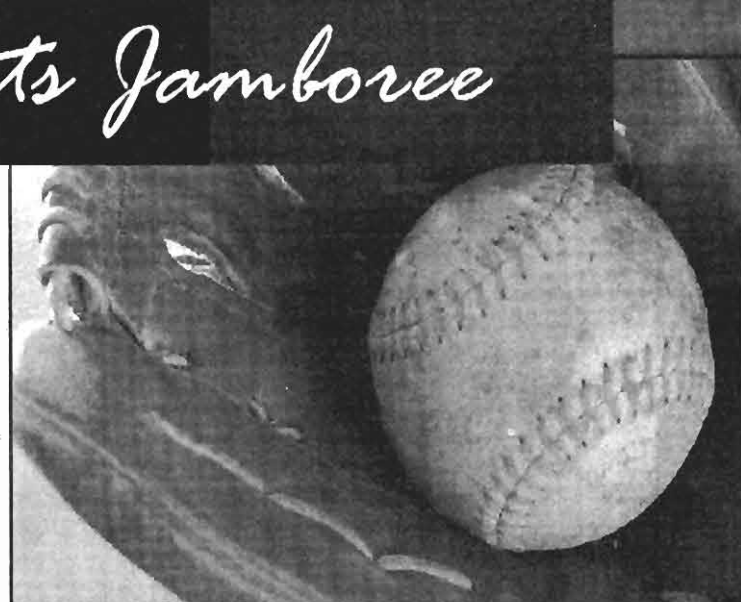
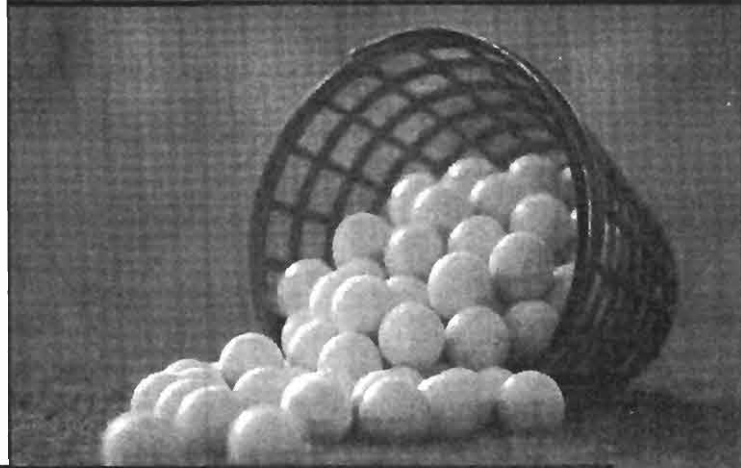
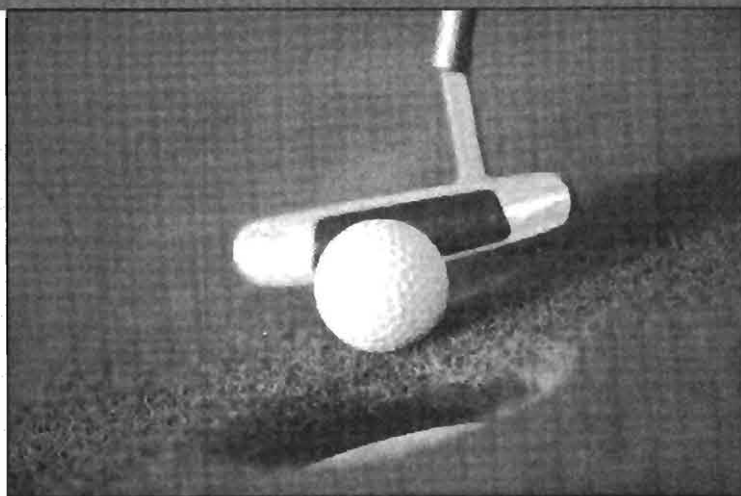
30 дол. від особи включає:
сорочинку, "BBQ", та вступ на цілий вікенд.

За дальшими інформаціями
звертатися до управи Союзівки:

(845) 626-5641

216 Foordmore Road, PO Box 529, Kerhonkson, NY 12446

www.soyuzivka.com

Освячено площу під будову церкви і культурного центру Нью-Джерзі

ВИПАНІ, Н. Дж. – 25 квітня відбулось урочисте освячення площі під будову Української католицької церкви св. Івана Хрестителя і Українського культурного центру Нью-Джерзі, у якому взяли участь Владика-митрополит УКЦ Стефан Сорока, губернатор штату Джеймс МакГріві, конгресмен Родней Фрейлінсгавзен, посади Іст-Гановеру Роналд Франціолі, настоятель церкви св. Івана Хрестителя о. Роман Мірчук, провідники української громади, служители церкви.

Понад 600 осіб, зокрема з осередків СУМ у Випані та Джерзі Сіті, Пласту в Ньюарку і Пасейку, взяли участь в процесії до місця будови, де було освячено землю, встановлено хрест і закладено першу цеглину. Урочистість організував громадський комітет, який очолив Віктор Гатала. Було видано пропам'ятну книгу з вітаннями від американських провідників, українських церковних і громадських організацій, в тім від Українського Народного Союзу.

Того ж дня в готелі „Рамада“ відбувся бенкет, на якому промовляли о. Роман Мірчук, Орест Куцина, виступили танцювальний ансамбль „Іскра“ з Випані, фортепіяновий дует – Лариса Крупа і Олександр Слободяник, сольоспів під бандуру Оксана Телепко, вокальний ансамбль СУМ, квартет „Самоцвіт“. Свято викликало велике піднесення в громаді і певність у тому, що новобудова через два роки стане до ладу.

Ольга Марин

Урочисте встановлення хреста

Промовляє конгресмен Родней Фрейлінсгавзен (другий зліва).

На бенкеті виступає ансамбль „Іскра“

Процесія до місця будови Фото: Джон Марин

Річні збори кредитної спілки

РОЧЕСТЕР, Н. Й. – У приміщенні Слов'янської П'ятидесятницької церкви 28 березня відбулись річні загальні збори Української федеральної кредитної спілки. Відкриваючи збори, президент Мирон Ба-

б'юк привітав присутніх і надав слово секретареві Лесі Телезі, яка зачитала звіт попередніх зборів, котрі були проведені 2 березня 2003 року.

У своєму звіті Мирон Баб'юк сказав, що 2003 рік був надзвичай-

но тяжким, але рівночасно і дуже успішним. В 2003 році УКСпілка Рочестеру святкувала своє 50-ліття. В цьому році відкрито нову філію в Сакраменто, Каліфорнія, та приєднано до кооперативної родини українську спілку з Сиракюз.

Головний управитель УКСпілки Тамара Денисенко сказала, що від 1 січня 2004 року спілка розпочала новий етап своєї діяльності, надаючи різноманітні фінансові та громадські послуги членам спілки як на сході, так і на заході Америки. Говорячи про фінансові досягнення спілки, Тамара Денисенко сказала, що 50-річна праця завершилась поважною сумою в активах, а саме 84.205.833 дол., тобто 8.75 відс. росту за минулий рік, в сумі 6.759.363 дол.

Завдяки злуці кредитної спілки „Самопоміч“ у Сиракюзах з УФК-Спілкою, 1 січня 2004 року активи різко зросли і перевищують 101 мільйон доларів. Наполеглива праця в Сакраменто під проводом регіонального управителя Олександра Василенка запевнила швидке збільшення кількості членів. На кінець 2003 року членство кредитівки

становило 8,163 особи. Філія в Сиракюзах під проводом управительки Надії Гайдук додала 1,924 члени. Від 1 січня 2004 року загальне членство перевищує 10 тисяч осіб.

В своєму звіті скарбник Христина Олексин сказала, що на 31 грудня 2003 року активи виросли до 84.2 мільйона доларів і, згідно зі звітом, загальний дохід за 2003 рік становить 4.4 млн. доларів, а після виплат дивідендів та оперативних витрат – 977,972 дол.

На зборах виступили заступник головного управителя спілки Олег Лебедько, голова культурно-освітнього комітету Христина Ковч, координатор відділу в Олбані, Н. Й., Оксана Лупе, Михайло Ткач із Сакраменто, Каліфорнія, управитель кредитної спілки з Сиракюз Надія Гайдук. Петрик Фагрер оголосив трьох нових членів Ради директорів, за яких голосували члени УКСпілки. Ними стали Василь Корнило, Леся Телега і Юрій Ганушевський.

Молодь Слов'янської церкви порадувала учасників зборів мистецькою програмою.

Андрій Кременський

Тамара Денисенко

Олег Лебедько

УКРАЇНА І СВІТ

Річниця перемоги в Другій світовій війні - це день жалоби для України

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. - 29 квітня до редакції „Свободи“ надійшла заява київського міського товариства російської культури „Київська Русь“ - „Захистимо пам'ять наших великих предків!“, у якій, серед іншого, говориться:

„Напередодні святої для нашого народу, вже 59-ої річниці Великої перемоги, в парламенті України та в деяких засобах масової інформації в черговий раз поширюється з боку відомих націонал-демократів вигадка геббельсівської пропаганди щодо існування так званого спільного наказу № 0078/42 від 22 червня 1944 р. Берії і Жукова про виселення українців до Сибіру. Механізм винищення історичної свідомості та пам'яті народу України на прикладі нищення пам'яті про Велику Вітчизняну війну та наклепів на Маршала Великої Перемоги Георгія Жукова відпрацьовувався в забугорних ідеологічних центрах ще на початку 90-их років. Започаткована ця підла провокація була ще в 1992 р., коли „Літературна Україна“ - газета письменників України, з подачі демократично налаштованого історика-археолога Василя Марочкіна, який пізніше, після виконання брудного завдання, за свідченням Петра Толочка, втік з України - емігрував до Канади,

опублікувала на своїх шпальтах цій наклеп, а потім, коли документально були доведені геббельсівські джерела цієї провокаційної брехні, була змушена надрукувати спростування. Але, як говориться, битий не вгамовується... Націонал-демократи геббельсівського гатунку протягом 1992-95 рр. в подальшому неодноразово тиражували цю підлу, брудну провокаційну брехню...“.

Автори далі пишуть: „Панове націонал-демократи! Дисиденти, відсиденти і недосиденти! В підступний спосіб, шляхом перекручувань та підлих наклепів, ви перетворили в свідомості нового покоління Велику Вітчизняну війну радянського народу проти німецько-фашистських загарбників в Другу світову війну проти двох тоталітарних режимів, підступно поставивши поруч ім'я Гітлера і одного з великих переможців гітлерівського фашизму - Маршала Жукова. Ви поскидали з п'єдесталів героїв Великої вітчизняної - її маршалів і солдатів Жукова, Олександра Матросова, Зою Космодем'янську, героїв Красnodону тощо, а на „звільнені“ місця намагаєтеся всадити своїх „героїв“ з ОУН-УПА! Тих, які хлібом-сіллю зустрічали гітлерівських вояків в 1941 році у Львові та в котрих руки по лі-

коть в крові від вбивств як солдат Радянської армії, так і власного населення та мирної польської людності, що засвідчують неспростовні історичні факти Волинської трагедії 1943 року“.

Заява анонімних авторів заяви з київського товариства російської культури ще раз засвідчує, що у певних колах не тільки не знають, а й не хочуть знати історії Другої світової війни (або удають таке незнання?). Ледве на теренах України закінчилося бойове протистояння Червоної армії і Вермахту (УПА ще вела свою нерівну боротьбу), як почалося масове виселення українців на схід СРСР, почалися масові репресії, за якими сотні тисяч людей з донедавна окупованих німцями українських земель опинилися в сибірських таборах.

В архіві МВС України (ф. 15) зберігаються численні документи про виконання розпорядження народного комісара внутрішніх справ СРСР, генерального комісара державної безпеки Л. Берії від 31 березня 1944 року про виселення у віддалені райони Красноярського краю, Омської, Новосибірської та Іркутської областей великого числа мешканців західної України.

Акція виселення ширилася, і невдовзі НКВД України попросив дозволу НКВД СРСР на додаткову рознарядку виселення з західних областей у Владивосток, Находку, Комсомольськ ще 15 тисяч сімей в жовтні-листопаді 1944 року.

Керівник НКВД України Рясной в інструкції про проведення виселення зазначав: „Командування відповідних частин виділяє необхідне число бійців і офіцерів, які передаються у розпорядження старшого оперативної групи НКВД-НКДБ“. Оце вже участь війська у каральних акціях, яка без Жукова та йому подібних не обходилася.

Варто нагадати авторам заяви й про те, що УПА не могла вітати гітлерівські війська у Львові 22 червня 1941 року, оскільки УПА тоді ще не існувала, а німецьке військо після її утворення було супротивником українського збройного опору. В архівах України є чимало свідчень й того, хто насправді мав руки „по лікоть в крові“ в ході каральних акцій і провокацій проти українських партизанів.

Щодо „маршала Великої Перемоги Георгія Жукова“ вже опубліковано чимало досліджень у самій Росії, з якої він походив. Достатньо відкрити біографічний енциклопедичний словник К. Залеського „Імперія Сталіна“, виданий у Москві 2000 року. Про Жукова у ньому говориться, що за час війни не було жодного випадку, коли б він переміг ворога меншими силами чи завдяки стратегічному мистецтву. Втрати військ під його командуванням обчислювалися сотнями тисяч вояків від безглуздої оборони Єльні в 1941 році - до 1945 року, коли за 5 місяців Перший Білоруський фронт втратив під його командуванням 470 тисяч вояків. У 1943 році він згубив півмільйона бійців під Ржевом. За наказами Жукова було розстріляно велике число вояків - старшин і рядових.

А коли закінчилася війна, Жуков вивіз з Німеччини ешелони награбованих для себе коштовностей - золотих виробів, картин, хутра, тканин, килимів, посуду. „Великий маршал“ не цінував життя вояків, зате знав ціну коштовностям.

Друга світова війна була трагедією для України, і її річниця має відзначатися як День жалоби. Новим поколінням слід оповідаати правду про пережите, а не переказувати більшовицькі міти з недавнього минулого.

Л. Хм.

Всеукраїнський Благодійний Фонд - Фондація ім. Тараса Шевченка України

Україна, 290053, Львів, вул. Володимира Великого, 50 Тел. (0322) 64-84-67

ШАНОВНА УКРАЇНЬСЬКА ГРОМАДО!
ЗБУДИМО ВЕЛИЧАВИЙ ПАМ'ЯТНИК ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ
В місті ЯЛТІ, у Криму, з приводу 190-ї річниці
від дня народження геніального поета і великого сина нашого народу.

1814

2004

У цьому чудовому місті ЯЛТІ, на березі Чорного моря, де вже 14-тий рік ЧЛЕНИ УРЯДУ і ПРЕЗИДЕНТИ України приймають державних представників з цілого світу, немає пам'ятника **КОБЗАРЕВІ УКРАЇНИ**, хоча воно переповнене пам'ятниками російських поетів та „вождів“ і „генералів“ „білої“ і „червоної“ Російської імперії.

Величавий пам'ятник ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ в місті ЯЛТІ своїм маєстатом будитиме у своїх і чужих ПОШАНУ до Української Держави і підтверджуватиме невідчужну належність цього півострова до України, на який ще й досі **ЗАІХАЄ** вже „ДЕМОКРАТИЧНА“ Росія.

Фондація ім. Тараса Шевченка у Львові взяла на себе обов'язок збудувати в цьому місті з допомогою українського патріотичного громадянства **ВЕЛИЧАВИЙ ПАМ'ЯТНИК КОБЗАРЕВІ УКРАЇНИ**, урочисте відкриття якого планується під час святкування чергової річниці проголошення незалежної Української Держави. Звертаємося, отже, з проханням до всіх і кожного зокрема, хто розуміє кончність побудови пам'ятника **ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ у ЯЛТІ** та його **політично-державне значення** допомогти нам у його побудові **ЩЕДРИМИ ПОЖЕРТВАМИ**.

Всі жертводавці, від \$50 і більше одержать **посвідки** для відтягнення від податку, а імена і прізвища тих, які пожертвують \$500 і більше, будуть викарбувані на одній із **плит** постаменту пам'ятника в такому порядку:

фундатори - \$500 почесні фундатори - \$1,000
меценати - \$5,000 почесні меценати - \$10,000

Всі ті жертводавці, які візьмуть участь в **турі** на цю святкову подію, будуть **Почесними Гостями на Урочистому Відкритті Пам'ятника** і матимуть 10 відсотків знижки на ціну **туру**.

Пожертви просимо висилати на таку адресу:
TARAS SHEVCHENKO CENTER - 2150 Bloor St. West, Suite 96
Toronto Ontario Canada M6S 1M8 Tel.: (416) 239-4407

На чеках просимо писати: **T. Shevchenko monument in Yalta**
ЗА ВАШІ ПОЖЕРТВИ - ЩИРА ВАМ ПОДЯКА.
За Президію Фондації

Орест Косик,
директор

Іван Драч,
депутат Верховної Ради,
колишній міністр України

д-р Василь Іваницький,
президент Фондації, почесний громадянин м. Львова

УКРАЇНЬСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ МЕТРОПОЛІЇ НЬО-ЙОРКУ

запрошує українську громаду на

доповідь

д-ра ОЛЕГА СЛУПЧИНСЬКОГО

на тему:

„Медицина в Україні: особистий звіт“

Доповідь відбудеться в

п'ятницю, 14 травня 2004 р.,
о год. 6:30 веч.

Український Інститут Америки
2 E 79th St., New York, NY

Буде подаватися перекуска.

Росія була завойовницею в Україні

Нотатки з виставки „Росія входить у світ“

НЮ-ЙОРК. – В міській Публічній бібліотеці (The New York Public Library) від 3 жовтня 2003 року до 26 травня нинішнього триває культурна імпреза „Росія входить у світ“, програма якої охопила виставки творів мистецтва, історичних документів, рідкісних видань, лекції видатних вчених-популяризаторів, перегляд кращих кінофільмів та ін. Ряд заходів проводиться в університетах, культурних центрах міста. Виставку організовано на кошти ряду Фондацій і за пожертви окремих меценатів.

Я побував у бібліотеці, де зібрано матеріали, датовані 1453-1825 роками. Ознайомлення з ними відразу ж відкрило задум авторів виставки: показати експансію Росії у світі, завдяки якій вона з невеликого Московського князівства перетворилася на велетенську Російську імперію. Зрозуміло, що поряд з завойованням Сибіру, Кавказу, Молдови, Середньої Азії, зі спробами проникнення в Америку і на далекі океанські острови, провідне місце в зібранні посідає історія приєднання України до Росії. Експозиція подає різні свідчення цього тривалого процесу - від виявів царської ласки до приборкання народної непокори.

Тут є велике графічне зображення Полтавської битви з написом того часу (цей і наступні тексти подаю у перекладі з російської мови): „Зображення преславної баталії між військами російськими і шведськими в присутності високої команди над російськими військами його царської величності всеросійської Петра Першого і шведськими його королівської величності Карла XII, що сталася поблизу Полтави в червні другого дня 1709 року“.

Ось золота табакерка з різьбленим барельєфом роботи Жоржа Екхарта, яку цариця Єлизавета, дочка Петра Першого, подарувала в 1750 році своєму потаємному чоловікові графові Олексієві Розумовському з Чернігівщини, який відродив українське гетьманство. Царицю Катерину Другу представляють не тільки книжки її авторства і здійснені з її волі видання європейських авторів (у своїй казці для дітей імператриця згадує й Київ: „До часів Кия, князя київського, жив та був в Росії цар, добрий чоловік...“), а й одна з акварелів (1790 р.) зі зображенням надто вже інтимних сцен її зустрічей з Г. Потьомкіним (зміст і мова наведених на аркуші віршів не дозволяє передати їх у громадській газеті).

Після перемоги під Полтавою Росія не тільки вийшла на терени України завойовницею, а й продовжила вже відкрите перетворення України на свою провінцію. Численні старовинні мапи на виставці розповідають про хід здобуття Росією великих українських просторів. Ось мапа Озіва 1696 року, на якій Дон ще звали Танаїсом, наступна мапа з Амстердаму – „Херсонська Таврида“ (1670 р.), а на ній – Чигирин, Корсунь, Канів, Трахтемирів, Ржищів, Богуслав, Лисянка, Чорнобиль, далі мапа Криму 1737 року, на якій є Кафа, Керч, Бахчисарай, Перекоп, інші відомі назви...

1796 рік – на мапі Польщі, Литви і Курляндії чітко видно володіння Росії і ті землі, на які вона зазіхала. Територія „польської України“ – Поділля і Волинь, Полонне і Корець, Звягель і Черкаси... „Російська Україна“ була на Лівобережжі Дніпра, але на правому березі Київ з Трипіллям і Васильковим належав Росії. На півдні, відразу за Чигирином – простори Новоросії, колонізовані Москвою (Св. Єлизавета, Архангельське та ін.).

На виставці представлені численні історичні дослідження давніх часів, які теж були покликані виправдати експансію Росії в Україні. Про Київську Русь як попередницю Московії йдеться в книзі Михайла Ломоносова „Російська історія від початку князювання Рюрика до кончини Ярослава Мудрого“ (1766 р.). Але неважко зауважити книжки, які написали уродженці України. Звісно, якщо знати їхні прізвища. На невеликій книжці „Ябеда. Комедія в 5 діях“ значиться автор українського походження Василь Капніст, який народився на Полтавщині і писав на українських матеріалах, виступаючи зокрема проти закріпачення українського селянства. П'єсу видав Крутицький в Санкт-Петербурзі 1798 року.

„Історія Малої Росії“ Дмитра Бантиш-Каменського (рід його – з Ніжина на Чернігівщині) має на титульній сторінці зображення ви-

датних українців, в числі яких Богдан Хмельницький, Полуботок, Іскра, Кочубей, Палій, Пушкар, Конашевич-Сагайдачний, Наливайко, Сірко. Це видання, хоча і московське, підлягало імператорській цензурі, про що на книзі є відповідний напис від 15 лютого 1821 року.

Серед видань – книга Михайла Хераскова „Володимир відроджений. Епічна поема“, видана у Москві, в університетській друкарні Новикова у 1785 році. Михайло Херасков, директор Московського університету, народився у Переяславі 1733 року, але писав, як було звичаєм на ті часи, російською мовою. Книгу він написав про київського князя Володимира Великого, який охрестив Київську Русь.

Є також ряд видань, далеких від політики, але цікавих з пізнавальної точки зору. Сенатор, академік Павло Сумароков представлений ілюстрованою книгою „Досуги кримського судді, друга подорож в Тавриду“, виданій в Санкт-Петербурзі в 1803-05 роках. У книзі „Мандрівничі записки Василя Зуєва від Санкт-Петербурга до Херсону в 1781-82 роках“ (видання 1787 р.) автор – природознавець і дослідник – розповідає, зокрема, про Дніпрові пороги (є також цікава гравюра). Автор пише: „Скільки ми вночі не займалися пошуком прямого шляху, не знайшли жодного, а коли розвіднілося, то побачили себе довкола шляхами оточеними. Треба було серед них вгадувати, який був нашим. Але ми без вагань обрали найближчий до ріки, хоча пізніше з'ясува-

ли, що він був з усіх найважчим, тому що в багатьох місцях треба було з небезпекою переїздити яри, долини, подекуди над самим урвищем якось тулитися. Проте ми вісім верст до Ненаситецького порогу перетяглися, бо це є найважливіший з усіх Дніпрових порогів, котрий я тут докладно описати маю намір, додаючи рисунок, хоча за обставин того часу не дуже вдалий. За ним головними вважаються Кодацький, Дзвонецький і Будинський, а про інші, як вони йдуть за порядком, згадаю нижче цього“.

Виставка дає чимало для пізнання не тільки історії як такої, а й того, як саме Московська держава на шляху до імперського статусу поглинала один за одним сусідні народи. Не було й мови про якийсь пізніше проголошене братерство з українським народом – він нічим не відрізнявся в амбіціях завойовників від народів Сходу чи Сибіру.

Улюбленець Катерини Другої Григорій Потьомкін писав (перекладаю за статтею видатного російського історика Сергія Соловйова „Історія падіння Польщі“): „Наскільки славне придбання, стільки ж буде сорому й докору від нащадків, які при кожних клопотах так скажуть: ось, вона могла, але не хотіла чи прогавила“.

Керуючись такими настановами, Росія намагалася не прогавити жодної нагоди, щоб мати в своєму складі не тільки Сибір чи Кавказ, а й Україну. Це, можливо, не хоча-чи, засвідчує виставка в бібліотеці.

Левко Хмельковський

Квітень: на марках - мальовнича Україна

23 квітня пошта України ввела в обіг художній поштовий бльок та буклет за програмою „Європа“ з теми „Відпочинок, туризм“. Бльок утворено із чотирьох марок: „Ластівчине гніздо“, „Карпатський краєвид“, „Хотинський замок“ і „Києво-Печерська лавра“. Тираж бльоку – 70 тис. примірників. Ці ж марки увійшли до книжечки-буклета. В ультрафіолетових променях на марках світяться зображення будівлі Ластівчиного гнізда, річки, хмар, будівель Києво-Печерської лаври. На полях бльока світяться зображення хмар над хатою. Поля художньо оформлені. Текст на полях українською та англійською мовами „Запрошуємо в Україну“.

Оформлення: Марії Гейко; фото: Юрія Бусленка.

Українець Пряшівщини – мученик за віру

До 100-ліття з дня народження єпископа Василя Гопка (1904-1976)

Найзахідніший український регіон – Пряшівщина – дала світові чимало славних людей. До них належать і довгорічні в'язні комуністичних в'язниць – мученики за віру: єпископи Греко-католицької єпархії Павло Гойдич (1888-1960) та Василь Гопко (1904-1976). Перший з них у в'язниці загинув, другого після чотирнадцяти років звільнили з підірваним здоров'ям, щоб міг умерти „на волі”.

Папа Іван Павло II обидвох проголосив блаженними. Обидва вважали себе русинами, а під кінець життя декларували українську національність, хоч засоби масової інформації називали цих славних синів українського народу словаками.

Василь Гопко народився 21 квітня 1904 року в селянській родині в селі Грабське Бардіївського округу, в якому, згідно з офіційною угорською статистикою, в 1910 році жило 449 осіб, а з них 426 назвало себе русинами, а 436 – греко-католиками. Словака та римо-католика в селі не було жодного. Батько Василя трагічно загинув, коли хлопцеві не було й двох років. Мати Анна в 1908 році подалася на заробітки в Америку, залишивши двох дітей у своїх батьків Петренків у Грабському. Основну освіту він здобув в мадярській початковій школі в Бардіїві, середню та вищу богословську – в Пряшеві.

Тайну священства Василь прийняв у 1929 році з рук єпископа Павла Гойдича. Коли в грудні 1933 року в Празі було відкрито греко-католицьку парафію як складову частину Пряшівської єпархії, її першим парохом Владика Павло призначив о. Василя Гопка.

В Празі В. Гопко розгорнув виховну національно-релігійну діяльність, зокрема між інтелігенцією, студентами та робітниками, заснував Союз греко-католицьких студентів і Товариство св. Василя. Від серпня 1943 року о. В. Гопко – професор моральної та пасторальної теології Богословської академії в Пряшеві, водночас – голова екзаменаційної комісії в Руській гімназії. В 1943 році єпископ П. Гойдич доручив йому „організування допомоги для українських біженців, головним

чином, священників та їх сімей”, переслідуваних советською і фашистською владами. Після закінчення війни єпископ П. Гойдич іменував о. Василя вікарієм Пряшівської єпархії та головним редактором її друкованого органу двотижневика „Благовісник”. В. Гопко долучив до журналу молодіжний додаток „Зоря”, що виходив українською літературною мовою, та заснував серію „Книги Благовісника”, в якій було видано кілька цінних публікацій, серед них – п'ять книжок В. Гопка. 2 січня 1947 року Папа Пій XII іменував В. Гопка помічником єпископа Пряшівської єпархії.

В лютому 1948 року владу в Чехословаччині захопили комуністи, відразу почалося нищення Греко-Католицької Церкви. Єпископи опинилися у повній ізоляції і фактично були інтерновані. Заарештували їх в ніч з 17 на 18 травня 1950 року і перевезли до монастиря в Бачі при Шаморині, перетвореного у в'язницю.

З Бачі Владика В. Гопка перевезли до подібного монастиря в Глоговці, а 18 жовтня 1950 р. – до найсуворішої в'язниці в тодішній Чехословаччині – Рузіні біля Праги, де його майже щодня брали на допити. Згодом він згадував: „Десять п'ятнадцять разів мене допитували. Звинувачували мене з державної зради та шпигунства. Коли я такі звинувачення категорично відкидав як неправдиві, мене кинули у темну камеру, в якій вісім діб держали лише о хлібі й воді. За цілий той час я не смів ні сісти, ні лягти. Я ослаб. Ноги в мене опухли, а фізичні болі не дозволяли нормально думати...”. 122 дні він провів в окремій камері. 24 жовтня 1951 року його засудили на п'ятнадцять років суворого режиму.

Після майже 14-річного ув'язнення його з підірваним здоров'ям умовно звільнили з тюрми 12 травня 1964 року. Але коли на прохання репресованих священників і мирян він хотів очолити рух за відновлення Греко-Католицької Церкви, влада запроторила його з Пряшівщини до Чехії, в монастир у с. Осек, перетворений у будинок для перестарілих священників і монахів.

Але й там Владика В. Гопко не припинив боротьби за відновлення забороненої Церкви, звертаючись з листами до уряду, парламенту, міжнародних організацій. Українське радіомовлення у Пряшеві після офіційного скасування цензури навесні 1968 року надало йому можливість звернутися з єпископським посланням до віруючих. Воно мало величезний розголос в цілому краї. 10 квітня 1968 року в Кошицях відбулися збори греко-католицького духовенства, в яких брало участь 133 (із 172) греко-католицьких священників. В. Гопка було обрано почесним головою 17-членного Комітету дії Греко-католицької Церкви, який врешті домігся, що 13 червня 1968 року постанови ч. 77 парламент ЧССР дозволив діяльність Греко-католицької церкви на території країни. Практичному втіленню в життя цієї постанови перешкодила окупація Чехословаччини військами Варшавського договору 21 серпня 1968 року.

На початку грудня 1968 року єпископа В. Гопка було запрошено до Риму. Папа Павло VI подякував йому за вірність Католицькій Церкві й іменував на посаду єпископа-святителя.

Повернувшись додому, Владика, наперекір кепському стану здоров'я, з великим ентузіазмом взявся за виконання єпископських обов'язків, водночас не боячись виявляти свою українську орієнтацію. Тому його послідовно відсували на задній план. Щодня він відправляв Службу Божу в своїй приватній каплиці та майже щонеділі виїжджав у сільські парафії. Помер 23 липня 1976 року за письмовим столом.

Перша монографія про життєвий шлях Владика В. Гопка появилася в США англійською мовою, пера д-ра о. Атанасія Пекара. Добрим словом згадував його і о. Степан Сабо, автор книги „Голгота Греко-католицької церкви в Чехословаччині”, виданій в Торонто.

У Словаччині справжньої реабілітації дочекався Владика В. Гопко лише після падіння комуністичного режиму в листопаді 1989 року. Україна, на превеликий жаль, про В. Гопка не знає майже нічого. А це – велика шкода, бо він усе своє життя вважав себе сином українського народу.

Микола Мушинка,
Пряшів, Словаччина

Знімається кінофільм „Залізна сотня”

СІДНЕЙ, Австралія. – Так буде називатися новий фільм про Українську Повстанську Армію, творча праця над яким завершується у кіностудії імені О. Довженка в Києві. Ідею створення цього фільму запропонував ще у 1990 році Юрій Борець з Сіднею під час перебування в Австралії відомого кіноактора Івана Гаврилюка, який тоді працював над фільмом „Карпатське золото”, та-

кож про боротьбу УПА. Однак, створена І. Гаврилюком кінофірма „Україна” не мала ні кінотехніки, ні студії, ні грошей на таку працю.

А незабаром, в середині 1990-их років, в Україні став популярним молодий кінорежисер Олександр Янчук, який здобув собі славу фільмами „Голод-33” і „Нескорений”.

Ю. Борець давно мріяв про увічнення свого командира Громенка

(Михайла Дуди) та полеглих друзів. Тому він вирішив своїми силами фінансувати цей проєкт. У серпні 2003 року Олександр Янчук почав працю над фільмом „Залізна сотня”, в основу сценарію поклавши спогади вояка-ветерана УПА Юрія Борця.

Про працю над фільмом Олександр говорить з захопленням. Він каже, що у фільмі знімаються таланови-

ті актори. Наприклад ролю командира Громенка виконує відомий в Україні актор Микола Боклан (дуже добре виконує ролю), а командира Рена – народний артист України – Іван Гаврилюк.

Головний оператор фільму – Заслужений діяч мистецтв України Віталій Зимовець. Він працював над фільмом „Пропала грамота” з Іваном Миколайчуком у головній ролі.

Марічка Галабурда-Чигрин

Кадр з фільму: вояки в поході

Кадр з фільму: карателі запалили село

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Концерт „Моцарт Піано-квартет” в УА „Смолокип” запалює творчу молодь

НЮ-ЙОРК. – Концерт 15-го музичного сезону в Українському Інституті Америки відбувся 25 квітня. У ньому взяв участь ансамбль під назвою „Моцарт Піано-квартет”, до якого входять Наталія Чі – скрипачка з Австрії, Гармут Роде – альтист з Німеччини, Петер Гир – челіст з Німеччини і Тамара Цісловська – фортепіано – з Австралії. Вони закінчили своє американське турне концертом з вишукано-добірною програмою. Тяжко повірити, що люди, живучи в трьох різних державах, можуть так успішно музикувати. Перед тим вони були знані як „Ансамбль Тірамісу”, а в 1997 році змінили назву на „Моцарт Піано-квартет”, маючи спільну мету досліджувати незнані музичні твори відомих і призабутих композиторів.

Їхня програма складалася з „Фортепіанового квартету г-моль” Моцарта, якого не хотів друкувати музичний видавець Гофмайстер, бо, мовляв, він є занадто важким для пересічних музикантів. У виконанні цього квартету артисти досконало передали характер музики свого патрона Вольфганга Моцарта – делікатної і аристократично елегантної.

В протиставу до Моцарта „Квартет Ес-дур” Шумана належить до камерної структури – це соковито буйний і палкий твір, який передає інтимні почуття композитора. Напевно ніхто з слухачів не забуде повільної частини, яку виконавці відтворили з глибоким почуттям і добрим смаком.

Концерт завершився невиконаним твором мюнхенського композитора Рихарда Штрауса. Квартет написав 16-літній композитор 1889 року в пізньоромантичному дусі під впливом музики Брамса. Цей 37-хвилинний, величній конструкції квартет, як вся його музика, звучить повнокровно, з логічним розвитком музичного матеріалу, і всюди видно контролю Штрауса над колосальним задумом, зарядженим великодушністю автора. Гра ансамблю „Моцарт Піано-квартет” у всіх творах була прикладна і кожний твір програми блищав красою звуку, баянсом і відповідним стилем.

Треба відзначити співучі звуки чели і скрипки, що були під координацією альтиста і завжди відповідали потужності фортепіано.

Богдан Марків

Стали відомими імена переможців літературного конкурсу київського Видавництва „Смолокип” 2004 року. Отже, лауреатами Другої нагороди (першої не присуджувалося) в номінації „Поезія” стали: студент Київського університету ім. Т. Шевченка Павло Коробчук, студентка університету „Києво-Могилянська академія” Богдана Матіяш, аспірант Київського університету ім. Т. Шевченка Віталій Шинкар. В номінації „Проза” лауреатом Другої нагороди став філолог з Кривого Рогу Ігор Бузьк.

Третьої нагороди вдовоїлися – в номінації „Поезія”: студент Київського університету ім. Т. Шевченка Денис Дацько, аспірантка цього ж університету Олеся Лященко, викладач української мови й літератури в Харківському аерокосмічному інституті Валерія Осипова; в номінації „Проза” – молодий письменник з Рівного Олександр Євтушок, студентка Українського гуманітарного ліцею Київського університету ім. Т. Шевченка Ярослава Стріха; в номінації „Дослідження й есеїстика”: асистент Харківського аеро-

космічного інституту Максим Балаклицький, молоді історики Григорій Ковальський з Донецька і Юрій Недужко з Луцька.

Четверту нагороду вибороли – в номінації „Поезія”: студентка Київської академії образотворчого мистецтва й архітектури Надія Калениченко, студентка Київського педагогічного університету ім. М. Драгоманова Ольга Лазаренко, студентка Київського Педагогічного університету ім. М. Драгоманова Олена Михайленко; в номінації „Проза”: викладач катедри прикладної математики Українського університету водного господарства та природокористування (м. Рівне) Олена Єфімчук; в номінації „Дослідження й есеїстика”: студентка університету „Києво-Могилянська академія” Олена Карпенко, аспірант Київського університету ім. Т. Шевченка Павло Сацький, студентка Київського університету ім. Т. Шевченка Мілена Чорна.

Членами журі конкурсу були письменники Олександр Ірванець, Наталка Білоцерківська, Сергій Яковенко, науковці Максим Розумний, Олег Проценко, Ігор Гирич

Осип Зінкевич

10 ТРАВНЯ – 40 ДНІВ ВІД ДНЯ СМЕРТИ МИКОЛИ РУДЕНКА

Повчальна еволюція правозахисника

Це виглядає містикою, але саме 1 квітня, в момент смерті Миколи Руденка – відомого поета, філософа, правозахисника, дисидента, засновника Української Гельсінської Групи (УГГ) 18 правозахисних організацій України продовжили його справу й утворили всеукраїнське об'єднання правозахисних організацій „Українська Гельсінська Спілка з прав людини” (УГС). Новостворена організація продовжить кращі традиції українського правозахисного руху. На установчому засіданні була присутня президент Міжнародної Гельсінської Федерації з прав людини, президент Московської Гельсінської Групи Людмила Алексєєва.

Микола Руденко народився 19 лютого 1920 року у селі Юр'ївка Луганської області, в родині шахтаря. Рано залишився без батька, який загинув у шахті в 1927 році. Сім'я, в якій було троє дітей, вирішила господарювати на землі, і вже через рік розжила на коня, корову, пару волів. Усі тяжко працювали, але ще через рік усе довелося віддати до колгоспу. Восьмирічним хлопчиком Микола, через травму, перестав бачити на ліве око.

Складати вірші почав у дитинстві, їх друкували піонерські газети, був переможцем конкурсу і стипендіатом Народного комісаріату освіти, завдяки чому в 1939 році вступив на філологічний факультет Київського університету. Провчився всього два місяці. В партію вступив відразу після закінчення школи, на шахті, де раніше працював батько. У 1939 році пішов до війська (приховавши, що не бачить на ліве око). 4 жовтня 1941 року в перших же боях під Ленінградом

тяжко поранений розривною кулею, яка роздробила кістки таза і хребта. Лікарі не сподівалися, що Руденко буде ходити, але відлежавши рік у лікарні, Микола повертається в діючу армію. Після виходу в 1947 році збірки віршів „З походу” прийнятий до Спілки письменників України (СПУ). Працював відповідальним секретарем видавництва „Радянський письменник”, був головним редактором журналу „Дніпро”, секретарем парткому СПУ, членом Київського міського КПУ.

М. Руденко – автор багатьох збірок поезії, романів і повістей, зокрема „Вітер в обличчя” (1955), „Остання шабля” (1959), „Орлова балка” (1970-ті) фантастичних романів „Чарівний бумеранг” (1966), „Слідами космічної катастрофи” (1962), поеми „Хрест” (1976 рік, про голод 1933 року).

Уперше виступив проти панівних порядків у 1949 році, коли під виглядом критики „космополітів” громили та нищили єврейських письменників. Щоб їх судити, від М. Руденка як секретаря парткому СПУ вимагали негативних характеристик, а він твердо відмовлявся давати їх, що, однак, на долі приречених не позначилося. Але від 1950 року він уже не займав ніяких посад, добровільно позбувшись таким чином усіх привілеїв радянської номенклатури. Страшним потрясінням стало для нього розвінчання на XX з'їзді КПРС „культу особи Сталіна”. Прийшла думка, що справа не в самому Сталінові, якщо параноїк і садист міг стільки років очолювати партію і державу. Значить, учення, яке лягло в основу держави, в чомусь не правильне. Студіювання Марксового „Капіталу” переконало М. Руден-

ка в тому, що це вчення помилкове в самій своїй основі – у розумінні теорії додаткової вартості. Вона створюється не надексплуатацією робітника, а сонячною енергією, поєднаною з працею селянина і його худоби на землі. Своє бачення цієї проблеми М. Руденко виклав у філософських працях „Економічні монології”, яка з'явилася в самвидаві в 1975 році, і „Енергія прогресу”, у романі „Формула Сонця”.

В 1974 році за критику марксизму М. Руденка виключили з КПРС, а в наступному році – з СПУ. Мусив влаштуватися нічним сторожем. На початку 70-их років М. Руденко відважно став на захист прав людини, в тому числі національних. 18 квітня 1975 року заарештований за правозахисну діяльність, але ще під час слідства амnestований як учасник Другої світової війни. Після консультацій з Петром Григоренком, Оленою Мешко, Олесем Бердником, Левком Лук'яненком, Іваном Кандибою, Олексом Тихим, Миколою Матусевичем, Мирославом Мариновичем, Ніною Строкатою 9 листопада 1976 року в помешканні Андрія Сахарова в Москві М. Руденко провів прес-конференцію для чужоземних журналістів, де оголосив про створення Української Гельсінської Групи. Того ж вечора мешкання М. Руденка на другому поверсі в Пушкі-Водиці під Києвом невідомі зловмисники закидали цеглою. О. Мешко, яка ночувала в квартирі разом з Раїсою Руденко, дружиною Миколи, була поранена в плече. Так КГБ „відсалютував” на честь створення УГГ. Невдовзі УГГ оприлюднила Деклярацію і Меморандум ч.1, у розділі „Типові порушення прав людини” були подані важливі інформації про голод 1933 року, про репресії 30-их років, знищення УПА, репресії проти шістдесятників, список політичних таборів і українських політ'язнів.

5 лютого 1977 року М. Руденка заарештували у Києві й привезли літаком в Донецьк, де було порушено справу проти нього і О.Тихого. Суд відбувся 23 червня – 1 липня 1977 року в „ленінській кімнаті” контори „Змішторгу” в м. Дружківка Донецької області, на що були „процесуальні підстави” — О.Тихий народився і жив поблизу. З контори зняли вивіску. Допитаних свідків у залі не залишали. Одним зі свідків звинувачення у справі виступав професор Ілля Стебун, якого М. Руденко колись захищав від звинувачень у „космополітизмі”.

М. Руденка засудили на 7 років таборів суворого режиму і 5 років заслання. Публіцистичні статті, художні твори, усні висловлювання М. Руденка кваліфіковані як такі, що „паплюжать радянський державний і суспільний лад”. Спеціальним розпорядженням у 1978 році були вилучені з обігу (бібліотек і торгівлі) всі твори М. Руденка — усього 17 назв.

М. Руденко відбував покарання в таборі ЖХ-385/19 (сел. Лєсной) і ЖХ-385/3 (сел. Барашево, Мордовія). Спочатку як інваліда війни 2-ої групи його не залучали до тяжкої фізичної праці. Але після того, як він на побаченні передав на волю через дружину Раїсу свої вірші, його у вересні 1981 етапували в ВС-389/36, що в сел. Кучино Чусовського р-ну Пермської області.

5 травня 1978 року Раїса Руденко провела демонстрацію біля бібліотеки ім. Леніна в Москві, тримаючи в руках гасло: „Звільніть мого чоловіка, інваліда війни М.Руденка!”. За активну діяльність в УГГ 15 серпня 1981 року її заарештували і засудили за ст. 62 ч. 1 КК УРСР на 5 років таборів суворого режиму. Утримували в жіночій зоні ЖХ-385/3 в сел. Барашево в Мордовії.

(Закінчення на стор. 24)

Дорогий Мамі, Бабуі і Прабабуі!

Ориси Милі

З нагоди Дня Матері

бажаємо

радості, здоров'я і всього найкращого.

Сяня, Степан і Талія Качарай

Адріана, Гал і Алекса Малоне.

Мамі і Бабуці

Ліді

прійми в цей день

слова безмежної вдячності і тепло наших

сердеч, яке злилося воедино

до Тебе - Матері нашої родини.

З любов'ю

Юристя Козак з донькою Іреною Масесса,
Андрій, Юристя, Катія і Дам'ян Козак

Дорогий Мамі, Бабуі і Прабабуі

Ксені Вавринчук

з нагоди Дня Матері

бажаємо

міцного здоров'я і радості.

Доня Марійка і зять Євген,

внуки: Данко і Талія, Аня і Отто

та правнуки: Дасьо, Отусь і Дам'яник

Дорогий Мамі, Бабуі і Прабабуі

Анні Яковів

з нагоди Дня Мами

міцного здоров'я

і всього найкращого

бажають з любов'ю

діти: Микола, Марійка і Роман
з родинами

Найдорожчий Мамі, Бабуі і Прабабуі

Євгенії Держко

з нагоди Дня Мами

зичать здоров'я

та задоволення з життя

син Марко Держко з дружиною Софією

та внучка Наталя Солтис з мужем В'еславом

і доньками Богженою та Іреною

Дорогу Маму

Анну Малиновську

вітаємо з нагоди

Дня Матері

і бажаємо

міцного здоров'я,

радості і всього найкращого

діти: Надя, Оля і Славик з родинами

Дорогий Мамі

Жіні Самокіш

найкращі побажання

з нагоди

Дня Матері

пересилають діти

Ігор, Оксана і Роман

Дорогий Мамі

Надії Жинці

з нагоди

Дня Матері

радості і міцного здоров'я

бажають

діти: Марко з Касю, Андрій
і тато Нестор.

ЧИТАЧІ – ПРО КНИГИ

„Анатему на гетьмана І. Мазепу вважаємо недійсною...”

1 березня 2004 року я отримав з України п'яту книгу з видавничого проєкту „Запізніле вороття” – третю з серії „Рукописна спадщина” цього проєкту. Назва книги – „Розп'ятий Мазепа”. Видати таку книгу Іван Огієнко (Митрополит Іларіон) мріяв напередодні печальної для свідомих українців дати – 250-річчя програного гетьманом І. Мазепою бою під Полтавою проти військ російського царя Петра І 1709 року.

6 липня 1959 року Собор єпископів Святої Української (Греко) Православної Церкви в Канаді – Митрополит Іларіон, Архієпископ Михайл та Єпископ Андрій видали Послання, де, між іншим, написано: „Анатему, кинуту року 1708 на гетьмана Івана Мазепу, вважаємо недійсною та неіснуючою, а самого гетьмана Івана Мазепу визнаємо за одного з найбільших церковно-державних мужів. І тому благословляємо всьому нашому духовенству та всім нашим вірним молитися за блаженної пам'яті гетьмана Івана Мазепу, як вірного й благочестивого сина Української Православної Церкви” (ст. 335).

Ця нова праця складається з кількох творів на 348 сторінок, об'єднаних темою Мазепіани. Перший розділ – „Українська Церква за гетьмана Мазепи” – цю працю автор готував до друку ще 1954 року. Про це свідчить титульна сторінка, написана від руки: „Митр. Іларіон. „Українська церква за час гетьмана Мазепи” (ст. 32 і 64). У нинішньому виданні твір має назву „Українська церква за гетьмана Мазепи”. Слово „час” упорядник (Микола Тимошик – доктор філологічних наук, лауреат премії ім. Івана Огієнка та премії ім. Якова Гальчевського в номінації „За наукову діяльність” – 7 лютого 2004 р.) зняв з метою уніфікації назв творів Митр. Іларіона. Всі сторінки твору – рукописні, за винятком кількох, друкованих на машинці. Нумерація розділів двох частин („Гетьман Мазепа” та „Мазепа як церковний меценат”) зроблена упорядником (проф. М. Тимошиком). Вона не збігається з чорновим варіантом змісту, зробленим автором (проф. І. Огієнком).

Другий розділ – „Приєднання Церкви української до московської в 1686 році” – вперше опубліковано окремою брошурою у Вінніпезі 1948 року. Учень Митр. Іларіона о. про-

топресвітер д-р Степан Ярмусь, готуючи до видання збірник нарисів Митрополита – „Українська Церква” (вийшов друком у Вінніпезі 1982 року), додає текст брошури як окремий розділ до цієї книги. Однак о. С. Ярмусь, очевидно, не підозрював, що існує інший варіант цієї брошури, з рядом виправлень і вставок автора. Скоріше за все, Митр. Іларіон мав намір видати вдруге цю працю, з урахуванням зауважень Ореста Купрания (ст. 14).

Третій розділ – „Розп'ятий Мазепа” – це єдина праця з мазепинської тематики, що плянувалася до другої частини епопеї „Наш бій за державність”, але з невідомих причин не була включена. Надрукована незначним накладом 1691 року у Вінніпезі з маркою видавництва „Наша культура”.

Четвертий розділ – статті, нарис, проповіді – складається із чотирьох праць, котрі були опубліковані в місячнику Української богословської думки й культури „Віра й культура” – „Заповіт Україні про православну віру гетьмана Івана Мазепи”; „Панегіристи Полтавської перемоги і царя Петра І”; „Анатема на Мазепу дивно відмінена”; „Великий меценат і будівничий Божих церков – гетьман Іван Мазепа”.

Під час підготування рукописів до видання здійснена значна редакторська праця: в багатьох місцях уникнено повторень, скорочень слів, уніфіковані посилання. У випадках різночитання, різною лексичних форм перевага надавалася літературній нормі. У більшості випадків збережено традиції репресованого українського правопису 20-их років, якого й дотримувався усе своє творче й наукове життя автор проф. Іван Огієнко.

З благословення предстоятеля УПЦ в Канаді Блаженнішого Митрополита Василя Фундація отримала в своє розпорядження копії всіх недрукованих досі праць проф. І. Огієнка, серед яких і рукописи до книги „Розп'ятий Мазепа”. До цього видання не увійшов знаний масив матеріалів (сотні сторінок), які автор збирав для доповнення і змін у рукопису „Українська Церква за гетьмана Мазепи”. Архівар УПЦ в Канаді Володимир Сенчук все ж об'єднав їх для копіювання на окремих аркушах і виконав цю скрупульозну працю. Проте вмістити ці тексти в теперішньому виданні не було можливості, оскільки вони залишаються поза змістом відібраних тут творів. Скоріше за все, ці тексти зможуть прийти до читача лише в академічному виданні, на яке колись все ж сприможеться Україна.

Видання цієї книги здійсниться за підтримкою Нестора і Вікторії Ковальчуків з Вінніпегу у пам'ять їхніх батьків, розповідь про яких вміщено наприкінці видання (ст. 341–344).

Якщо хтось бажає більше інформації про цю працю та інші, будь ласка, висилайте свої запитання та замовлення на адресу: Проф. Микола Тимошик, Видавничий проєкт, Фундації ім. Митрополита Іларіона (Огієнка), „Запізніле вороття”, а/с І, Київ, 04107, UKRAINE.

Прот. Богдан Демчук,
Саскатун, Саск., Канада

„...Треба бути сильним любов'ю до України”

Лариса Табачин

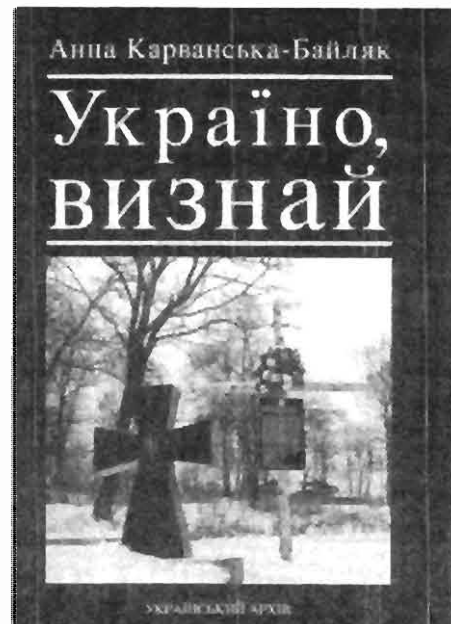
Анна Карванська-Байляк.
„Україно, визнай (Одисея Бірчі)”.
Варшава. „Український архів”,
2002.

Не кожен зважиться обрати гірку, неспокійну і безконечно довгу дорогу страждань і пройти нею гідно до кінця, віддавши Вітчизні найдорожче. Це – вибір патріотів, якими може пишатися українська спільнота, патріотів, що в добре знані історичні моменти, не вагаючись, боронили рідну мову, землю, пам'ять від багатолітніх зайд. Їх єднає не лише національна ідея, за яку віддали життя, але й мученицька смерть, безіменні могили та прикре забуття. Йдеться про знеславлені комуністичною ідеологією імена, що донедавна в Україні вимовлялися пошепки, імена вояків Української Повстанської Армії, котрі знали ціну свободи. Горсткою повернених імен доповнює трагічний мартиролог Руху опору і авторка книги Анна Карванська-Байляк, надхненна власним досвідом партизанської боротьби. Її життя було яскравим взірцем громадянської стійкості. Висока духом, вона мужньо пройшла важкі випробування: втрату коханого чоловіка та друзів-соратників, пекло в'язниць, ізоляцію в мурах Фордону, „місці горя українських жінок”. Саме там, у Фордоні, куди запропорили сотні засуджених українко-підпільників, Анна Карванська мала час „на віру й зневіру, на біль серця і на усмішку вдячності за добро, дароване іншим серцем, на слезу й молитву”. А додавала снаги виснаженій самотністю бранці вилеліана надія – після звільнення віднайти місце спочинку повстанців, які у Рівдвану ніч 1946 року загинули у бойовій акції під містечком Бірча (серед полеглих був і хорунжий Дмитро Карванський („Орський”), та вшанувати мучеників „під хрестом на отчій освяченій землі”. Але звісно, тоді Анна не могла передбачити, що полегли чекатимуть півстоліття на гідне поховання.

Виважене переднє слово від автора з промовистою назвою „Силою любові” певною мірою проєктується на кожен розділ (а їх у книжці вісім), спонукаючи до роздумів: чому народ, вся історія якого є стражданням, приречений на геноцид та еміграцію, зберіг себе як однорідна нація, відвоював свою самостійну державність, і врешті-решт, звідкіля черпав він силу на боротьбу і віру у воскресіння. Найвагоміша причина цього, на думку одержимої українством авторки, криється у почутті національної єдності, що, не знаючи меж і кордонів, є мірилом патріотизму.

А далі маємо вдало скомпоновану хронологію подій, що виявились

Про автора: Лариса Табачин народилася 1973 року в с. Павлівці на Івано-Франківщині, закінчила Прикарпатський університет ім. В. Стефаника, працює на кафедрі української літератури цього університету, упорядкувала антологію західноукраїнської прози міжвоєнного двадцятиліття „Сокровенне”. Автор літературознавчих і науково-критичних розвідок.

для Анни Байляк тестом на незламність. Зав'язка художньо-документального твору: січень 1946 року, напередодні запланованої месницької акції на Бірчу. Тривожні передчуття молодого дружини повстанця інтегруються у внутрішню готовність до драматичної розв'язки. Наступні віхи першого розділу – крижана звістка, що „знищила надію, обернула її в прах” і розчахнула душу навіл; подальше чергування автобіографічного тексту з оперативними звітами УПА. Завдяки динамічному сюжетові, полеміко-публіцистичним відступам і спогадам очевидців поглиблюється напруга художньо-скроєної оповіді. Варта уваги авторська інтерпретація сторінок національної історії, зокрема польсько-українського конфлікту періоду Другої світової війни. Уникаючи патетики, Анна Карванська-Байляк повсякчас замислюється над сенсом національної Голгофи: чи збагнуть нащадки споконвічні волелюбні поривання та жертву своїх дідів і прадідів, котрі виборювали їм незалежність, чи вшанують їхню пам'ять?

У другому розділі подано фрагменти із книги „Бірчанщина, страждальна земля” о. Івана Лебедовича, який впродовж двадцяти двох років був парохом галицького містечка.

Налаштуватися на духовну хвилю авторки допомагає міні-підрозділ „Силою молитви”, де осмислюється подвижницька місія інтелігенції, спроможної нести народу національну ідеологію. Власне, доречним видається коментар Анни Карванської стосовно тих особистостей, що становили духовну основу української нації: „...Гадаю, що саме у священних душах і розумах з особливою силою кумулювалося гусло збірне, наше спільне усвідомлення незбагненно великої відповідальності за визвольний порив. Вони були не лише сповідальниками, не лише за нас молилися, але тоді, коли слабли сили, кріпили в нас віру у вільну людину, у вільну Батьківщину. Віру, яка дана нам Всевишнім”. Зокрема романтичним флером оповита постать капеляна частин УПА, що діяв в околицях Бірчанщини, о. Василя Шевчука (псевдо „Кадило”), чия палка молитва гоїла юні душі, шоковані кров'ю і насильством, давала зв'язком перспективу. У час акції „Вісла”, коли було виселено майже 150 тисяч українців, о. Василя після нелюдських знущань стратили.

(Закінчення на стор. 24)

Повчальна...

(Закінчення зі стор. 21)

5 березня 1984 року М. Руденка відіслали етапом на заслання в с. Майма Гірсько-Алтайської автономної області, куди через три роки, привезли дружину Раїсу. Звільнили їх з заслання в грудні 1987 року, але виявилося, що повертатися нікуди: київську квартиру після арешту дружини влада конфіскувала. М. Руденко з дружиною виїздить у кінці 1987 року до Німеччини, потім до США. Працює на радіостанціях „Свобода“ і „Голос Америки“, стає постійним автором газети „Свобода“. У 1988 році позбавлений радянського громадянства. Очолив Закордонне представництво УГГ, згодом Української Гельсінкської Спілки.

В 1988 році Український освітньо-культурний центр у Філадельфії визнав Миколу Руденка „Українцем року“ - за непохитну стійкість в обороні національних прав українського народу і його культури. У 1990 році обраний

Дійсним членом Української Вільної Академії Наук (США). Лавреат літературної премії Українського фонду культури ім. В.Винниченка 1990 року. Член ПЕН-клубу. У вересні 1990 року Микола Руденко повернувся до Києва. Відновлений у громадянстві, реабілітований. В 1991 році осліп і на праве око, але через півроку йому відкрилося ліве, яке не бачило 63 роки.

В 1993 році за роман „Орлова балка“ М. Руденкові присуджена Державна премія ім. Т.Шевченка в галузі літератури. У 1996 році за великий вклад у розвиток української літератури і за правозахисну діяльність М. Руденко нагороджений орденом „За заслуги“ III ступеня. М. Руденко був членом Етичної комісії Української Республіканської партії. З 1997 року - член Республіканської Християнської партії.

В 1998 році вийшли головні праці Миколи Руденка „Найбільше диво — життя. Спогади“ та „Енергія прогресу. Нариси з фізичної економіки“.

Секретаріят Ради українських правозахисних організацій

...Треба бути...

(Закінчення зі стор. 23)

Як на мене, молитва врятувала Анну Карванську від всепоглинаючої депресії, що неминуче охопила б молоду, сповнену мрій та енергії особистість при зачитанні приголомшливого вироку - 14 років позбавлення волі, безпідставність якого не викликала сумніву (його згодом зменшили до семи років). Хоча і цей термін ув'язнення згубно вплинув на здоров'я тендітної жінки. Не уникнула Анна Карванська і фізичної розправи: „Коли я падала від сильних, прецезійно вимірюваних ударів у шию, тоді страшний біль прошивав мої ноги, проникав усі кості, йшов тілом, зупинявся на мозкові: били в п'яти. А коли удари вже не падали, моє тіло довго ще здригалось“. У пам'яті мучениці закарбувалися кадри катівень, через які „пропускали тисячі українців“, і зловісна шибениця на замковому майдані у Ряшеві, яка щодня нагадувала, що „десятки, сотні українських сердець саме тут перестануть битися“.

Наступні два розділи красномовно ілюструють багаторічне виснажливе ходіння по муках Анни Байляк у пошуках справедливості. Точною відліку стала ризикована подорож у 1958 році слідами колишніх бойових рейдів УПА, після завершення якої Анна Карванська усвідомила важливу річ: незважаючи на асиміляцію, цькування, заборону рідного слова, українці-виселенці „якоюсь неймовірною силою особистого і національного самопорятунку творили опори для самозбереження і виживання, адже євшан-зіллям для них були Шевченків „Кобзар“, пісня, ретельно замовчувана правда про УПА. Вразила її і неприхована фобія поляків до „banderowców“ і українських святинь. Тому, власне, так неймовірно складно було тодішній безправній мешканці Вроцлава домогтися визнання польською державою факту, що Дмитро Карванський загинув на рідній землі у збройній боротьбі з ворогом. Але цей перший крок до істини відкрив Анні Карванській шлях до вільного світу - до Канади, де доля подарувала їй шанс бути щасливою.

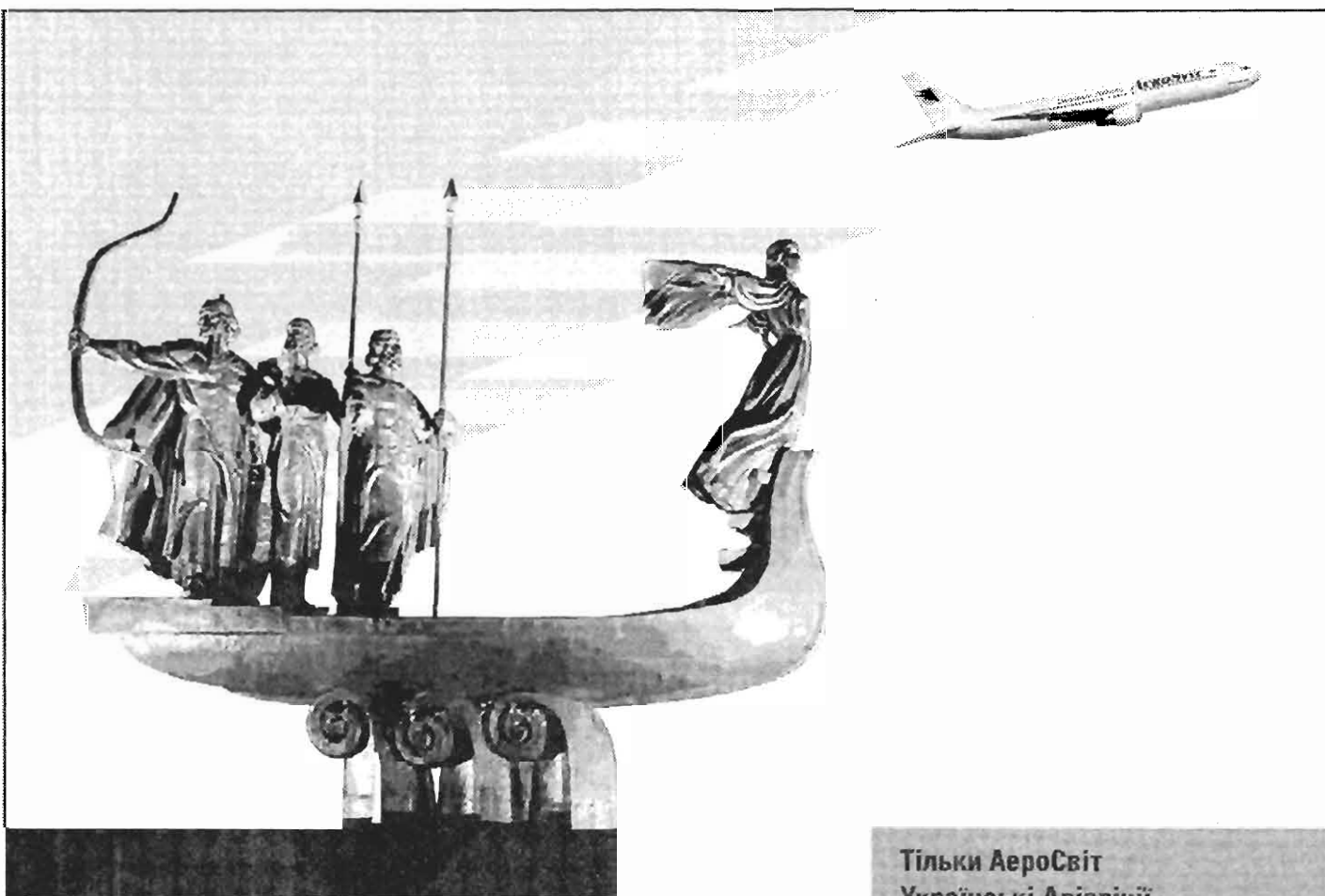
Коли над Україною здійнявся го-мін волі, Анна Карванська, заручившись підтримкою однодумців - чоловіка Романа Байляка („Богуна“) і патріота Євгена Місила, відновлює боротьбу за полеглих повстанців. Впродовж десяти років їй довелося долати найбезглуздіші перепони, які чинили як офіційна польська сторона, так і обивательська, зіткнувшись із цинізмом та ненавистю до „tych bandytów“, словами вдаваного співчуття та підкресленою ввічливістю урядовців.

Кульмінаційний шостий розділ книги „Слава переможеним“ вочевидь писався найважче. Можна лише уявити трагічну мозаїку переживань літньої жінки під час скорботних розкопок, де було розпізнано тлінні останки двадцяти восьми людей (що збігалося із уже відомими свідченнями очевидців трагедії). І вивершує страдницьку одисею перепоховання праху воїнів УПА на меморіальному цвинтарі в Пикуличах.

Незаперечна цінність цієї ошатно виданої книги - в її бездоганно фактографічній документальній основі - у зверненнях до найвищих польських та українських державних інстанцій, архівів, публікацій польських засобів масової інформації, протоколів українсько-польських переговорів і ексгумації останків із бірчанської землі. Схвальним є те, що авторка залучає до обігу значну кількість світлин.

Отож, такі книги, як оця, викликають почуття гордості за свою стократнозтерзану, з мученицьким вінцем, проте нескорену націю, невимовного болю за її страчений цвіт, зрештою, обурення позицією окремих українських державців, що досі упереджено трактують військові дії УПА, вояки якої виборювали свободу для України.

Безумовно, поява документального фактажу, оприлюдненого вперше, спогадів учасників збройних змагань, творчо-філософське осмислення героїчних подій сприяє переоцінці минулого, в якому були непоправні втрати з обох сторін, незрівнянний героїзм і моральні злами. Поки в європейській державі триває принизлива боротьба бійців УПА, які щодня відходять у вічність, за своє добре ім'я, можна, звичайно, заспокоювати себе фразою на зразок: „Істина антрохи не страждає від того, що хтось її не визнає“ (Й.-Ф. Шіллер). Але книга Анни Карванської-Байляк переконує в іншому.

СЛАВНІ ТРАДИЦІЇ УКРАЇНИ—

AeroSvit
UKRAINIAN AIRLINES

www.aerosvit.com

Тільки АероСвіт
Українські Авіалінії
пропонує беспосадові
рейси літаками **Boeing 767**
Нью-Йорк – Київ,
Київ – Нью-Йорк

А також через Київ:
Львів, Івано-Франківськ,
Одеса, Сімферопіль, Донецьк,
Дніпропетровськ, Харків,
Луганськ, Запоріжжя, Делі,
Тель-Авів, Дубаї, Москва,
Афіни, Софія, Белград

1.888.661.1620
1.212.661.1620
sales@aerosvit.us
або звертайтеся у Вашу агенцію

Вантажні перевезення:
1.718.376.1023
express@aerosvitcargo.com

Поетична творчість наших читачів

Любій Матусі

Мов міцні надійні крила
Твоя любов, матусю мила.
Вона зі мною безупинно
В сумну і радісну годину.
Мене ти словом зігриваєш,
Від злих вітрів оберігаєш,
З тобою радісно, безпечно,
А твоя ніжність – безконечна!
Ти – моє сонце, моє диво, –
Тож будь мені завжди щаслива!

Святослава Гой-Стром,
Глен Спей, Н. Й.

Подяка матері

Ти птаха сива сизокрыла,
Голубка ніжна ти моя,
Ти подруга, ніколи не зрадлива,
Тебе люблю душею я.
Ти сонце, квіти, трави й роси
І тиха вечірня зоря,
Черемхи цвіт і цвіт тополі,

Моя матусю дорога.
Ти весна – щедря дощами,
Ти тепле літо спекотне,
Ти осінь – ясна плодами,
Мені бракує так тебе.
До тебе квіти перші пригортаю,
Горну і голову свою,
Тебе з голубкою я порівняю
Бо слів інших не знайду.

Любов К.,
Сардинія, Італія

Діти в полі помирили...

Катерино, Катерино!
Що ми учинили!
Сина, доню в полі, в снігу
Замерзати лишили.
А сусід зібрав всі сили,
В гості притягнувся
Лиш застав сусідів двоє
Глянув, аж здригнувся.
„А де ж діти? – запитався.
В хаті стало тихо...

„Що діток своїх поїли?
Горе вам і лихо!“
Катерина ся признала
Що дітки у полі.
„Ми занесли вчора ввечір
Вкоротить їм долі.
З них осталися шкіра й кості,
Животи попухлі...
Щоб не бачить їхні муки
Хай замерзнуть в полі“.
– Божевільні ви обое
Крикнув, що мав сили,
Й потягнувся сусід у поле,
Де дітей лишили.
Діточки обнялись разом,
Коцом-снігом вкриті,
Стулені лицьми щільно,
Вже морозом скуті.
О, Всевишній, Творцю світу!
Де ж були небесні очі,
Як вмирала Україна
В тридцять третім році?

Федір Іскало,
Бафало, Н. Й.

Молитва за Григорія

(Пам'яті Григорія Китастого)

Упокой, Господи,
душу спочилого раба Твого,
Григорія,
і посели її в царстві,
що без болю та горя є,
де спокій вічний,
від землі відгороджений
райськими мурами.
А коли він учинив щось не так, –
прости йому бодай за те,
що нас він чарував своєю бандурою,
слухаючи яку тут, на землі,
добрішими ставали злі
і знову казали,
що Твій світ прекрасний.
Пісня його в пам'яті нашій
ніколи не згасне, –
така у ній сила і краса...
Пошли ж йому за неї спокій вічний,
Отче наш, що на небесах.

Діма,
Нью-Йорк

Весняні настрої

Завжди з зацікавленням відкриваю „Свободу“. Високий професіоналізм, цікавий матеріал, надрукований в ній, не залишає байдужими нікого, хто жваво цікавиться життям українців в Америці, для кого Україна – не просто край, з якого приїхав, а вічний біль і радість, тривога і підтримка. Радію, коли з'являється „Поетична сторінка“. Пропоную три вірші на розгляд. Буду радий, якщо вони сподобаються.

Вячеслав Семенко,
Йонкерс, Н. Й.

Пробудження

Мов вправна друкарка, на шибках і ринвах,
На листі вербовім у нашім дворі
Нам дощ друкував цілу ніч дратівливо
Віршовану повість і зник на зорі.
А зранку над обрієм – усмішка сонця
У росах прозорих ввікнула вогні.
Неначе вгорі діамант розколовся
І висипав в трави дарунки весні.
Не знаю, чи сниться мені, чи здається,
Чи чари якісь я зненацька пізнав –
У шибку віконну синичкою б'ється
Така соромлива і юна весна!
Вікно відкриваю широко-широко,
І чую, як новонароджений світ
Вмивається світлим, могутнім потоком,
Духмяниться запахом збуджених віт.
Мете з підвіконь порохняву зимову,
Вітрилами штори з вікна напина,
Захоплює дух, перехоплює мову!

Як добре, що часом приходить весна!
Нуртують у стебах живильні соки.
Озимі встають після довгого сну.
І радісний жайвір високо-високо
Урочистим співом стрічає весну.
Коли ж і надо краєм моїм пронесеться
Весняного вітру оновлена мить?
І знов оживе заморожене серце,
Що тужить і крається, плаче й болить.

Березневий сніг

Вже ніби небо стало голубішим,
Не так вже дощує вранішній мороз.
І день за днем, над обрієм – все вище й вище
Стрічає ранок сонячний колос.
А березень вже розправляє плечі,
Готує переможну пісню для весни
Та раптом небо посіріло недоречно,
Усе довкола білий сніг заповонив.
Цей березневий сніг – остання, відчайдушна
Агонія зими, передвесняний сплеск.
Та була вже вона безсила і недужа
Мов птах, що пострілом поранений у лет
А сніг був по-зимовому лапятий,
І пам'ятав він про січневу заметіль,
Згадав про Новоріччя, про Різдвяні свята –
Вогні, ялини, спів колядників довкіль...
Але земля, тепло весни відчувши,
Не побажала знов коритися зимі.
І зимову красу в прозаїчні калюжі
Перетворила людям і весні на сміх.
Уже в минулому зимова казка.
Та банувати нам за тим ніяк не варт.
В майбутньому – і перемоги, і поразки.
В майбутньому – і радість Великодніх свят!

Шевченко в Америці

Великий буде мати гріх від Бога,
Хто в нашій недоглянутім краю
Простою й легкою назве дорогу
Й життя в американському раю.

Не від добра країну покидали
І йшли в незвідані світи.
А скільки голови поклали
Бо не судилося сюди дійти...

Багато бід прийшлося подолати.
Та є ідея, що об'єднує всіх нас –
У нас одна є – Україна-мати,
І батько в нас на всіх один – Тарас!

Несли через бурхливі океани
Лиш пару мідяків у гаманцях.
Як ліки на свої душевні рани:
Слова і думи Кобзареві у серцях.

Чи був він робітник зі Станіслава,
Чи селянин із клунком на плечі –
В Америку із ними прибувала
Шевченкової часточка душі.

Для генія не перешкода –
Хай на шляху і океан постав.
Якщо син України гордий
Свій рід і Батьківщину пам'ятав.

І ось від радості мокріють очі,
Для українця – радісний момент
Коли на Вашингтонській площі
Постав величний монумент.

Не для краси, уславлення гучного
Завоювань на теренах чужих.
Він заклик постав до перемоги
До волі прагнень,
для України святих.

Син кріпака,
принижений, гонимий,
Виконуючи Господа наказ
Відкрив він очі дітям України,
До волі шлях покаже ще не раз!

З ним гайдамаків
відчайдушну вдачу
Вже запізнав бундючний Потомак,
Почув, як Катерина плаче,
Любові москаля пізнавши смак.

Де українство робить перші кроки,
Там зазвучать Шевченкові слова.
Реве та стогне знову
Дніпр широкий,
Сердитий вітер знову завива!

Він, як сіяч, посіяв добрі зерна
На світового розуму ланах.
І наша Україна ще не вмерла
І вільна й славна буде у віках!

Scope Travel - the Ukraine Specialists!!

LVIV & KYIV on SALE

Special round trip rates for Jun-Jul-Aug

\$795 from Philadelphia, Pittsburg

\$790 from Boston, Baltimore, Cleveland, Detroit, JFK/Newark, Wash DC

\$820 from Atlanta, Ft. Lauderdale, Miami, Tampa, Raleigh-Durham

\$900 from Chicago, Denver, Houston, Indianapolis, Kansas City

\$940 from Las Vegas, Los Angeles, Phoenix, San Diego, Seattle,
San Francisco, Sacramento

Tickets must be purchased by MAY 31, 2004

www.scopetravel.com
scope@mycomcast.com

800-242-7267
973-378-8998

ФІЛАТЕЛІЯ

Увічимо храми на поштових марках України

Переслідувані злиднями, політичними репресіями, іншими негараздами, розбрелися українці по всіх земних закутинах. Найбільше їх оселилося в Північній і Латинській Америці, в Австралії. Перш ніж збудувати власне житло українці будували церкви, закладали школи, різні суспільні організації, тим самим дбаючи про українство майбутніх поколінь. Прийшов час і Матері-Україні прислужитися своїм дітям, розсіяти по земних просторах. Таким подарунком може стати започаткована „Укрпоштою“ і розрахована на 7-8 років серія поштових марок „Українські храми за кордоном“. Аналогічні емісії вже видали поштові відомства Вірменії і Росії.

Цю серію вже розпочато з поштового блоку, присвяченого найстарішому українському храму за кордоном – церкві Св. Великомучениці Варвари у Відні, яка завжди єднала українців всіх конфесій і стала важливим релігійно-культурним українським центром республіки. Варто було б випустити серію з трьох ма-

рок, присвячену українським монастирям, які вже тривалий час діють у Варшаві (Польща), Вільнюсі (Литва), Крижевцях (Хорватія).

Могла б вийти серія із трьох марок і блоку, які б відображали найвідоміші українські храми в Парижі і Лорді (Франція), Лондоні (Великобританія) і дві римські святині – церкву Св.Сергія і Вакхата храм Св. Софії.

В емісійний плян 2007 року можна включити серію з 3-4 марок і блоку про українські храми в США. Тут була побудована найстаріша церква поза межами Європи (1884р., Шенандоа, Пенсильванія). Однак вибрати найдостойніші церковні споруди для „американської“ серії буде дуже непросто, адже в США діє кілька сотень українських храмів різних конфесій.

Як на мене, то обов'язково слід показати храм Св. Андрія Первозваного в Бавнд-Бруку, який височіє над місцем вічного спочинку видатних українців Північної Америки. Обов'язково повинна з'явитися і

марка із церквою Св. Юрія в Нью-Йорку, яка щонеділі збирає на Богослуження українство найбільшого американського міста. Варті окремих марок і кафедральні собори Непорочного Зачаття у Філадельфії і Св. Миколая в Чикаго, храм Св. Володимира в Клівленді, церква Св. Івана Хрестителя в Гантері збудована в гуцульському стилі і церква Св. Стефана в Бранзвіку, Огайо, парафія якої ушлявилися своїми благодійними вчинками. Катедральні собори у Вініпегу, Едмонтоні, Нью-Вестмінстері, Саскатуні, Торонто, інші пам'ятники української сакральної архітектури Канади заслуговують того, щоб з'явилися на поштових марках України.

Не можна обминути українські храми Австралії, Аргентини, Бразилії. Можливо, читачі в діаспорі запропонують і свої варіанти до цієї поштової емісії. Адже кожному українцеві в чужині буде вдвічі дорожчою вістка з рідного краю, яка прийде в конверті, на якому буде приклеєна марка з українським храмом.

Олександр Жарівський,
голова Львівського обласного товариства філателістів

Предмет...

(Закінчення зі стор. 5)

Він розповідав мені, що подорожує з мінімумом багажу, але з трьома фотоапаратами марки „Нікон“ та з наметом, в якому часто ночує. І хоч він не володіє англійською мовою, дає собі раду, як він каже, завдяки ввічливості американців. (Іван Дудкін знає німецьку і французьку мови. За советів працював геологом у франкомовній Гвінеї в Африці). В результаті мав чимало пригод. Одного разу, десь в Пенсильванії, під вечір приїхав під хату, яку власник саме будував. Попросився розбити свій намет біля будинку, але власник-будівельник запропонував йому виспатись у недобудованій хаті, під дахом, та ще й нагодував вранці.

А в Каліфорнії він взяв не той підміський поїзд і замість до містечка, в motel якого він зупинився, приїхав до Сан-Франциско пізно вночі, коли поїзди перестали їздити. Довелося приміститись біля бездомного, який спав на вулиці. Вранці його новий друг взяв його до автобусної станції, щоб помитись, а потім завіз до місця, де бездомним роздавали піцу й каву.

З таким досвідом киянин Іван Дудкін зайшов до одного з парків Сан-Франциско, де під відкритим небом стояли столи з різними присмаками. Він і собі взяв щось з'їсти, переконаний, що це також „дармовий обід“, і присів біля столика, де один з гостей знав російську мову. Виявилось, що це пікнік для вкладників „Бенк оф Америка“, але й тут його прийняли як гостя.

Знову ж, подорожуючи автобусом з Сан-Дієго до Даласу, Іван Дудкін прибув до Ел-Пасо і зрозумів, що тут має перерву на дві години. Він залишив автобус і пішов фотографувати місто. А його автобус виїхав через годину (на годиннику Дудкіна ще був каліфорнійський час, а в Тексасі час – на годину раніше). Але й тут якийсь американець виручив киянина: сказав, що до Ел-Пасо має приїхати автобус з Албукерки, який прибуде до Даласу раніше, ніж той з Сан-Дієго. Мандрівник-фотограф І. Дудкін взяв цей автобус і на черговій зупинці побачив свій. Він пересів на нього, на своє місце під своїм багажем, якого ніхто не торкнув, і благополучно дійшов до Даласу. Про все це Іван Дудкін розповідає з ентузіазмом, коли виступає зі своїми американськими травелогами перед українською публікою.

У свій спосіб, не з меншим ентузіазмом, Кристіна Крофорд розповідає американцям про Україну, зокрема про її архітектурні цінності. Кристіна також подорожує з фотоапаратом. Якось ми були з нею в Хотині і в самій тільки хотинській фортеці вона зняла для своєї колекції пару десятків фото – оком архітекта, з увагою до архітектурних подробиць історичної будівлі.

Ці дві мої зустрічі, з американкою й українцем, відбулись саме тоді, коли політичне життя в країні виривало. І тут виявився контраст: між тимчасовими речами і вічними.

КЛЮБ СЕНЬОРИВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

запрошує громаду на

30-ий З'їзд СЕНЬОРИВ УНСОЮЗУ

на Союзівці

Неділя 13 – п'ятниця 18 червня 2004 р. – Тиждень Сеньорів

Для відзначення 30-ї річниці заснування Клубу Сеньорів УНСОЮЗУ
відбудеться з'їзд у нашій гірській оселі **СОЮЗІВКА**

Початок у неділю, 13 червня (включно з вечерею) до 18 червня 2004 р., (включно зі сніданком).

Просимо реєструватися на Союзівці вчасно.

Побут на Союзівці включає:
5 нічлігів, харчування, бенкет та розвагові програми.

Ціна для членів УНСОЮЗУ – 348.00 дол. включно з податком і чайовими,
для не-членів – 380.00 дол. включно з податком і чайовими.

Бенкет – 25.25 дол.

Телефон на Союзівку у справі реєстрації:
(845) 626-5641.

У справі зорганізування автобусу з вашої місцевості для 25 осіб або більше
просимо звертатися до Головної канцелярії на тел.:

(973) 292-9800 (3071)

Оксана Тритяк – координатор особливих проєктів.

Тиждень Клубу Сеньорів є приємним, цікавим і головно доступним.

Гостям раді!

Сто років тому „Свобода“ писала...

Портрет І. Котляревського
(в числі від 26 травня 1904 р.)

В числі від 5 травня 1904 р.:

Зь Філадельфії, Па. Звѣстна рѣчь, що безь організації нѣчого неможна зробити а власно такъ справа стоить зь Філадельфійскими Русинами. Другі народности будують підвалины нашими людьми, славять ся, а Русины дивлять ся на се байдужно. Щобъ сему лиху зарадити, заложили мы Товариство „Любовь“ до котрого вписалось шѣснайцять членівъ, и сподѣємо ся, що невдовзѣ Любовь буде найсильнѣйшимъ зь рускихъ тов. въ Філадельфії. Мітинги відбувають ся въ кожду другу Недѣлю по першимъ въ Семена Бурдзяка, 505 S. Front St. До уряду ввійшли слѣдуючі: Стефанъ Мусяла, предсѣдатель, Иванъ Срока, заступця, Теодоръ Коханъ, секретарь, Иванъ Кречковскій, заступця, Андрѣй Вислоцкій, касієрь. Ваканції урядництва ще зістали отворені для кількохъ здібныхъ членівъ та добрыхъ Русинівъ.

Тео. Коханъ.

У числі від 17 травня 1904 р.:

Оголошенє. Від Голови. Уряду „Р. Н. Союза“. Сегорічна Головна Конвенція „Р. Н. Союза“ відбудеть ся на дняхъ 30 и 31 мая, 1 и 2 юнія. На тій конвенції будемо святковати память заложєня „Союза“.

Ювильей будемо обходити торжественнымъ богослужєнемъ въ церквѣ, посвященємъ прапора и фаны Союза, великимъ концертомъ и походомъ по мѣстѣ Шамокинъ.

Въ парадѣ возмуть участь всѣ шамокинскі рускі брацтва, словенскі, польскі, американскі, зарадъ мѣста Шамокинъ, Grand Army, фаєрмены, поліція и т. д. До тои парады запросилисьмо наші рускі брацтва зь Mt. Carmel, Centralia, Shenandoah, St. Clair, Minersville, Hazleton, Lansford, Mahanoy Plane, McAdoo. Просимо Васъ, братя любі, конче прибути и звеличити свято нашої організації.

Парада по мѣстѣ відбуде ся въ першій день конвенції 30 Мая, въ американське свято. Каждый делегатъ и всѣ запрошені брацтва мають явити ся точно о г. 8 рано коло руской церкви.

Комітетъ запросивъ зь старого краю спѣвака-артиста до участі въ концертѣ, щобы чудовою руской пѣснею загрѣвъ и заохотивъ насъ до широй, а не сварливой працѣ надъ розвоємъ и поступомъ руского народу въ Америцѣ.

Головний Урядъ Р. Н. С.: М. Стефановичъ, предсѣд., С. Ядловскій секретарь, А. Шаршонъ, касієрь

„Русскіи“ идіоты кидають „Свободу“ въ кішь. Мы вже писали що се за люде, котрі гнѣвають ся на „Свободу“. Після довгой перервы ньюорской газетѣ удалось зновъ зловити на полову одного руского идіота чи тамъ патріота, котрый не хоче „Свободы“ читати. Сумнѣваємо ся чи той „патріотъ“ самъ писавъ, бо він мабуть не умѣе писати нѣ по руски ні нѣ по руски.

Але менче зь тымъ; баба зь воза конямъ легче. Чимъ скорше віддѣлить ся половина відъ зерна тимъ лѣпше. Чимъ скорше віддѣлить ся рештка москвофилівъ тайныхъ або явныхъ відъ ширыхъ Русинівъ тимъ лѣпше для загально руской справы.

Правопис того часу збережено

В числі від 26 травня 1904 р.:

Головний уряд УНСоюзу (тоді - Руського) в 1904 році

Народний Рускій театр у Львові
(після пляну відєнських архітектів Гельмера і спілки).

Ю в и л е й н е Ч и с л о

Рокъ XII. Спрентонъ, Па., Четвергъ 26-го Мая, 1904. Число 21.

Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, May 26, 1904. No. 21.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

запрошує на доповідь

д-ра МІХАЕЛЯ МОЗЕРА

(Відєнський університет, Австрія)

„Роля Галичини
у формуванні української
літературної мови“

в суботу, 15 травня 2004 р., о год. 5-й по пол.

в будинку НТШ:

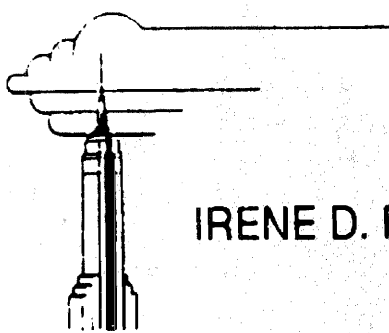
63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями), New York, NY 10003

Наступні зустрічі в НТШ-А

22 травня 2004 р. о год. 5-й по пол.

Доповідь Юрія Гаєцького, історика Козацької доби

„Гетьман Іван Мазепа та Українське Бароко“.

IRENE D. ROGUTSKY, D.D.S.

40-07 Westmoreland Street
Little Neck, N.Y. 11363
(718) 225-4492

The Empire State Bldg.
350 Fifth Avenue, Suite 5222
New York, N.Y. 10118
(212) 947-1665

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гавайях;
- подорожі на люксових кораблях;
- пересилку грошей через „WESTERN UNION“
- квитки на літаки з **НЬЮ-ЙОРКУ** до:

„FINNAIR“

Ст. Пітербург \$648 + податок (RT)
Москва \$598 + податок (RT)
Рига \$598 + податок (RT)
Вільно \$598 + податок (RT)

„AEROSVIT“

Київ \$645 + податок (RT)
Львів \$725 + податок (RT)
Івано-Франківськ \$725 + податок (RT)
Одеса \$725 + податок (RT)

Нові спеціальні ціни на **ЛІТО**:

„MALEV“ (Мадярська авіалінія) до Києва, Москви і Одеси – \$ 765 + податок (RT)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222

Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083

Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973

http://www.albatravel.com

e-mail: albatravel@aol.com

SUMA (Yonkers) Federal Credit Union
Федеральна Кредитова Кооператива СУМА
Пропонує

Найновіші, Найшвидші і Найвигідніші Послуги.

- Вікно Каса (Drive thru teller window)
- Mon-Tru: 8:00 A.M. – 3:00 P.M. Fri: 8:30 A.M. – 8:00 P.M.
- АТМ машина – 24 години, 7 днів
- Додаткові години урядування
- Обслуга від понеділка до суботи
- Ранні і вечірні години урядування
- Позики на землю (vacant land loans)
- Позики на будову (construction loans)

Тільки у нашій кредитівці СУМА в Йонкерсі Вам не потрібно шукати за паркуванням, платити за паркування і висідати із машини. Всі Ваші фінансові справи можна поладити дуже швидко через Вікно Каси (Drive – thru teller window), а також дістати гроші у вигідний для Вас час через АТМ машину.

Головне Бюро:

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701-6841
Phone: (914) 220-4900
Fax: (914) 220-4090
Monday-Thursday: 9:00 A.M. – 3:00 P.M.
Friday: 9:00 A.M. – 8:00 P.M.

Філія у Йонкерсі:

301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: (914) 965-8560
Fax: (914) 965-1936
Tuesday - Thursday: 3:00 P.M. – 8:00 P.M.
Saturday: 9:30 A.M. – 12:30 P.M.

1-888-644-SUMA

E-mail: Sumayonfcu@aol.com

Філія у Стемфорді:

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Road, Stamford, CT 06902
Phone/Fax: (203) 969-0498
Tuesday, Wednesday, Friday:
4 P.M. – 8 P.M.

Філія у Спрінг Валу:

SS Peter & Paul Ukr. Catholic Church
41 Collins Avenue, Spring Valley, NY 10977
Phone/Fax: (845) 425-2749
Tuesday, Friday:
5:30 P.M. – 8:30 P.M.

Дирекція Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

Tel.: (973) 763-8778

ROXOLANA

International Trade, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організації.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

* Додаткова оплата за доставку
Існують певні обмеження.

Додаткова оплата за доставку – \$10 – Західня Україна; \$15 – Східня Україна
Телефонуйте безкоштовно:

1-888-PAKUNOK (1-888-725-8665)

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

В Україні:	ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ		
\$100 - \$8	\$500 - \$25	\$900 - \$45	
\$200 - \$14	\$600 - \$30	\$1000 - \$50	
\$300 - \$18	\$700 - \$35	\$1500 - \$75	
\$400 - \$20	\$800 - \$40	\$2000 - \$100	

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.

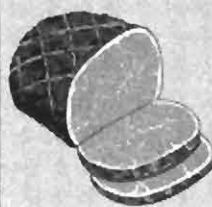
• Доставка \$10 за кожне замовлення

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок
„Великодній“ з каталогу
вміст пакунку: борошно – 20 ф.,

гrecка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф.,
саламі – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф.,
кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки.
Ціна \$ 99 за 51 ф.

**ЙОСИФ
КУПЧАК**

В Л А С Н И К

JOSEPH MEAT MARKET

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: (732) 442-4660

DNIPRO

26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(586)759-6563

АВІАКВИТКИ в УКРАЇНУ

туди і назад
починаючи від
\$640.00

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

за
фунт **79¢**

Картки
Телефонічні
до України
\$10.00

Перепишемо
відеокасети з
Європейської на
Американську
систему і навпаки

ПРОДУКТОВІ
ПАЧКИ

Пачки в країни
Балтії, Польщу,
Росію, Білорусь,
Молдову, Чехію
і Словачію

ВІЗИ І ЗАПРОШЕННЯ
до УКРАЇНИ

Ukrainian Gift Shop

11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212

Ваш голос-

- це найкращий подарунок для Вашої мами!

**Задзвоніть сьогодні, і перші
п'ять хвилин Вашої розмови
в БУДЬ-ЯКИЙ КУТОК СВІТУ
будуть абсолютно
БЕЗКОШТОВНИМИ!**

Україна	14.9¢
Росія	9.9¢
Москва	4.9¢
Ст.-Петербург	4.9¢
Вірменія	28.9¢
Єреван	12.9¢
Ізраїль	7.9¢
Німеччина	7.9¢
Канада	4.9¢
США	4.9¢

▶ 10-10-719

- Пропозиція дійсна з 1 - 31 травня 2004 року
- Готові працювати з Вашого телефону вже зараз. Нема необхідності Переключатись
- Вартість залишається низькою 24 години на добу, 7 днів на тиждень

1-888-279-8666 • www.1010719.com

Клієнти, котрі вже користуються сервісом 10-10-719, повинні задзвонити, щоб мати змогу скористатися з цієї пропозиції і отримати безкоштовні хвилини. Вартість на території США дійсна для всіх штатів крім Гаваїв та Аляски. Дзвінки за кордон на комірковий телефон можуть мати іншу вартість. Після п'яти безкоштовних хвилин береться оплата за з'єднання у розмірі 30¢ за кожен дзвінок та стягується Федеральний Податок (USF).

startecSM
THE WORLD, CLOSER TO HOME

DUNWOODIE TRAVEL BUREAU LTD.**800-550-4334 914-969-4200**125 Corporate BLVD, Suite 300, Yonkers, NY 10701-6841 • FAX: 914-969-2108
e-mail: dunwoodie@vacation.com

**На АероСвіт з Нью-Йорку до Києва, Львова, Одеси
до 10 червня \$645; від 15 червня \$860
Інші міста в Україні \$80 додатково плюс податки
Молодь від 12 до 24 років – \$690**

Відвідайте Золотоверхій Київ

*Ціни до 19 червня, від:	*Ціни від 20 червня, від:	Від міста:
\$572	\$770	Бостон, Нью-Йорк, Ньюарк
\$594	\$770	Вашінгтон, Філадельфія, Чикаго
\$660	\$836	Маямі, Гюстон, Атланта
\$638	\$880	Лос Анджелес, Сан Франціско
\$682	\$814	Монреал
\$638	\$814	Торонто

*обмежені місця, всі податки додатково.

Наша фірма на протязі 35 років обслужила тисячі задоволених клієнтів у найбільш складних подорожах по цілому світі. Пропонуємо наступні послуги: квитки на всі летунські лінії, круїзи, готелі, поїзди, авто рентування, відпочинкові курорти. Ми радо допоможемо в туристичних послугах в Україну та Східню Європу включно з візами, паспортами та запрошеннями.

Чекаємо на ваші дзвінки: **800-550-4334 або 914-969-4200.**

**ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ –
ВИБЕРІТЬ – СВОБОДУ!**

**НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ЧАСОПИС В ДІАСПОРІ**

Передплата на рік лише 55 дол.

**ВІД КАЛІФОРНІЇ
ДО НЬЮ ЙОРКУ**

Українська Федеральна Кредитна Спілка запрошує вас в наші нові філії: Сакраменто (Каліфорнія) та Сиракюз (Нью Йорк).

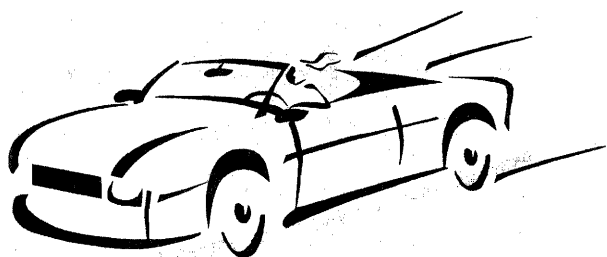
Взірцева обслуга та широкий вибір послуг стоять в основі нашого успіху. Ми пропонуємо повний спектр фінансових послуг, від моргеджів та комерційних позик до кредитних карток та електронної сплати рахунків. Завітайте на наш вебсайт www.rufcu.org, зателефонуйте на (877) 968-7828 або відвідайте наші філії!

Тамара Денисенко
Генеральний Менеджер/CEO**UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION****UKRAINIAN FCU
Albany**1828 Third Ave.
Watervliet, NY 12189
Tel: (518) 266-0791
Fax: (518) 266-0791**UKRAINIAN FCU
Rochester (Main Office)**824 Ridge Road East
Rochester, NY 14621
Tel: (585) 544-9518
Fax: (585) 338-2980**UKRAINIAN FCU
Syracuse**211 Tompkins Street
Syracuse, NY 13204
Tel: (315) 471-4074
Fax: (315) 474-2328**UKRAINIAN FCU
Sacramento**6029C San Juan Ave.
Citrus Heights, CA 95610
Tel: (916) 721-1188
Fax: (916) 721-5551

Out of State, Call Toll Free 1-877-968-7828 – Audio Response Line: 585-544-4019

**“СВОБОДА” запрошує до праці продавців
реклами**

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи рекламні оголошення та передплатників для „Свободи“, а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на
тел.: (973) 292-9800, дод. 3040

**Якщо Ви ще не
придбали нове
авто, то саме зараз
час на купівлю!**

1 рік - 2.50%**2 роки- 3.25%****3 роки- 3.75%****5 років-4.50%****Нові авта!!!****2.50%****ОДНОРІЧНА ПОЗИКА НА
КУПІВЛЮ НОВОГО АВТА****Федеральна Кредитова Кооператива****Самопоміч Нью Йорк**

**108 Second Avenue
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310**

Вигідно розташовані філії:

ФІЛІЯ В КЕРГОНКСОНІ:
6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845-626-8636

ФІЛІЯ В ЮНІОНДЕЙЛІ:
226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553
Tel: 516-565-2393
Fax: 516-565-2097

ФІЛІЯ В АСТОРИЇ:
32-01 31ST Ave. Astoria, NY 11106
Tel: 718-626-0506
Fax: 718-626-0458

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА: SRNYFCU@aol.comІНТЕРНЕТ: www.selfreliance.org

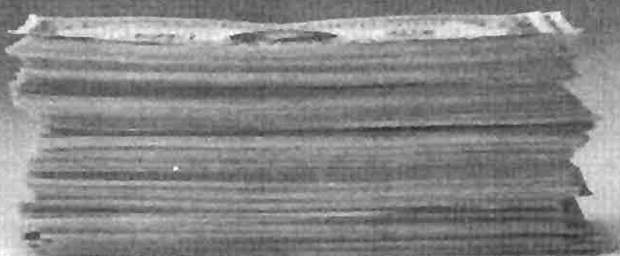
Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно: 1-888-SELFREL

Кордони роз'єднують - МІСТ поєднує!

**Грошові перекази
в Україну
та по цілому світу
за декілька хвилин**

**Тільки ми
доставляємо гроші
безпосередньо
до рук
адресата***

*існують певні обмеження

ПАЧКИ в Україну, Росію, країни СНД
та по всій Східній Європі

Підбираємо пачки з дому • Щоденна висилка контейнерів

ДОСТАВА КВІТІВ, ПОДАРУНКІВ

ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ

КУР'ЄРСЬКА ДОСТАВА

ЛИСТІВ ТА ДОКУМЕНТІВ,

WWW.MEEST.NET

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ:

MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Road
Toronto, ON M8Z 2X3
Tel. (416) 236-2032
1-800-361-7345

MEEST-AMERICA
609 Commerce Rd.
Linden NJ 07036
Tel. (908) 474-1100
1-800-288-9949

MEEST KARPATY
2236 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Tel. (773) 489-9225
1-800-527-7289

MEEST-CALIFORNIA
500 E. Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel. (818) 547-4910
1-800-617-2545

MEEST-ALBERTA
10834-97 Street
Edmonton, AB T5H 3M3
Tel. (780) 424-1777
1-800-518-5558

ДЗВОНІТЬ БЕЗКОШТОВНО **1-800-361-7345** www.meest.net

Diaspora

1914 Pine St.
Philadelphia, PA 19103
215-732-3732 • 1-800-487-5324

JFK-Kyiv-Odesa-Lviv

\$635+tax

\$890+tax

April 1 — June 10

June 11 — Sept. 10

Please call for tour brochure

АДВОКАТ
**ЯРОСЛАВ
КУЗЕМЧАК**

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграти процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

• КУПІВЛЯ-ПРОДАЖ •

ПРОДАЄТЕ СВІЙ БУДИНОК?

Зателефонуйте до нас!

Купуємо

6-60 родинні будинки

Charles Podpirka

JRC Management LLC

(718) 459-1651

• ПРАЦЯ •

Приймаємо на роботу професійних
столярів для виготовлення
кухонних меблів. Флориди.

Тел.: 1(386) 740-7740 або
1(386) 848-2188; питати Василя

• РОЗШУКИ •

Розшукую КОЛОДНИЦЬКОГО СТАНІСЛА-
ВА, 1936 р. народження його сестру ГЕРТ-
РУДУ, 1931 р. народження (батько Колод-
ницький Казимир, приїхав в США 1933 р.)
Прошу дзвонити: (440) 582-0656 або писати:
Miroslav Len, 11400 Somerset Dr. Apt. 135
N. Royalton, OH 44133.

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА ФІРМА

1. Більше ніж 25 років будівельної практики.
2. Говоримо по-англійськи і по-українськи.
3. Забезпечені повністю страхівкою.
4. Будуємо на нашій або на Вашій площі.
5. Високо кваліфіковані працівники.

Будуємо в North Port, Venice, South Venice, Englewood.

ІГОР ГРОНЬ,
президент
(941) 270-2413

ЛЮБОМИР ЛУЖНЯК,
заст. президента
(941) 270-2411

TRIDENT DEVELOPMENT CORPORATION

**ПАЧКИ В
УКРАЇНУ**
DNIPRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну
та з України, зробити візи до України.
До вибору 99 взірців хусток!

Телефонні картки: 100 хв. розмови із Україною за \$10.

NEWARK, NJ
688 Sanford Ave
Тел.: (973) 373-8783
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Тел.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA
1801 Cottman Ave
Тел.: (215) 728-6040

РЕКЛЯМА – ЦЕ КЛЮЧ ДО УСПІХУ!

ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ І РЕКЛЯМИ

Тел.: (973) 292-9800 дод. 3040

Fax: (973) 644-9510 • E-mail: svoboda@att.net

Поштою: Svoboda, 2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054

ADVERTISING DEPARTMENT

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку
бібліотеку, як приватну, так і публічну.

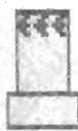
Том 1 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або
грошовим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерсі підлягають 6%-му податку.

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

R.P. Drago Funeral Home, Inc.

Louis G. Pillari – Funeral Director

43-10 30th Avenue
Long Island City, NY 11103
(718) 278-0089

Українська обслуга

Owned by the Podpirka Family

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГУ ТА ІНШИХ.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Від Одеси до Львова Ваші близькі можуть покладатися на Вас, бо Ви покладаєтеся на Вестерн Юніон®.

Коли Ви переказуєте гроші, то хочете, щоб вони дійшли швидко і надійно, щоб ні Ваші близькі, ні Ви самі цим не турбувалися. Ми, в компанії Вестерн Юніон, переказуємо гроші вже понад 130 років і нам довіряють мільйони людей по всьому світі. У нас Ви навіть можете переказати гроші

телефоном, використавши кредитну картку. Переслані гроші дійдуть через 15 хвилин до будь-якої із наших 5000 філій в Україні або якої небудь із 150000 по цілому світі. Від Лос-Анджелесу до Нью-Йорку, від Чикаго до Монреалю - Ви можете покладатися на Вестерн Юніон.

Вестерн Юніон - це майже те саме, що Ви особисто вручаєте гроші.

Ukrainian National Federal Credit Union

Main Office
215 Second Avenue
New York, NY 10003
(212) 533-2980

Brooklyn Office
1678 East 17 Street
Brooklyn, NY 11229
(718) 376-5057 or
(866) 857-2464

South Bound Brook Office
35 Main Street
South Bound Brook, NJ 08880
(732) 469-9085

Carteret Office
265 Washington Avenue
Carteret, NJ 07008
(732) 802-0480

1-800-799-6882

Ми говоримо українською мовою

www.westernunion.com

**WESTERN
UNION**

З глибоким жалем ділимося з рідними,
приятелями і знайомими сумною вісткою,
що 24 березня 2004 р.
в Едмонтоні померла наша
МАМА

бл. п.

ЕВГЕНІЯ ЯРМОЛЮК з дому САВКА

Нар. 3 листопада 1910 р. в селі Озерянка

Тернопільської області, Україна, в родині Максима і Анни Савків.

ЗАУПОКІЙНІ ПАРАСТАСИ відбулися 29 березня в Едмонтоні і 31 березня 2004 р.
в Торонто. Тіло Покійної Євгенії поховано 1 квітня на цвинтарі св. Володимира в
Оуквіл, Онтаріо біля Торонто.

В глибокому смутку залишилися:

- дочка – СОФІЯ з мужем ЯРОСЛАВОМ СКРИПНИКОМ
- син – ЮРІЙ ЯРМОЛЮК з дружиною ГЕЛЬГОЮ
- внуки – АНДРІЙ СКРИПНИК
- КСЕНЯ СКРИПНИК-БУБЕЛЬ з мужем ІВАНОМ
- ОСТАП СКРИПНИК з дружиною МАРТОЮ
- ГЕЛЕН ПЕТЕРСОН
- АННА ПЕТЕРСОН
- правнуки – АДРІАН БУБЕЛЬ
- ГРИЦЬ БУБЕЛЬ
- ІВАНКА СКРИПНИК
- ОЛЕНКА СКРИПНИК
- племінники – АЛЕКСАНДРА з мужем ПАВЛОМ ПАЛІСНКОМ
- з дітьми і внуками
- ХРИСТЯ з мужем ІГОРЕМ ХОПТЯНИМ і дітьми
- РОМАН з дружиною НІНОЮ САВКА і дітьми
- ОРЕСТ з дружиною ЗЕНЬОЮ САВКА і дітьми в Україні

ближча і дальша родина в Канаді та Україні.

Вічна її пам'ять!

Замість квітів родина просить бажаючих скласти пожертви
на Пласт в Україні або на фонд Дітям Чорнобіля.

14 травня 2004 р.,
у сороковий день по смерті

св. п. Богдана Андрія СІРОГО

відбудуться Богослуження:
в церкві Різдва Пресвятої Богородиці в Лос-Анджелесі,
в Митрополичій каплиці в Філядельфії,
в церкві св. Михаїла в Черрі Гіл, ПА,
в церкві Пресвятої Трійці в Кергонксоні,
в церкві св. Покрови у Львові,
в церкві св. Михаїла у Львові
і в церкві св. Миколая на Аскольдовій Могилі в Києві.

Родина просить молитися в цей день
за спокій душі Покійного.

ПОДЯКА

Дня 13 лютого, 2004 р. з волі Всевишнього відійшла у вічність на 78-му році життя
наша найдорожча **ДРУЖИНА, МАМА і БАБУСЯ**

бл. п.

ГАЛИНА (ГАЛЯ) МИКИТА

Цією дорогою складаємо щирі подяку родині, приятелям та знайомим, які так
чисельно взяли участь у похоронних відправах і віддали останню пошану покійній Галі.

Особливо дякуємо парохам церков св. Миколая в Пассейку, Н. Дж. о. Ігореві
Роїк за відвідини Галі в лікарні, молитви та відправлення св. Літургії з проповіддю
в церкві та похоронному заведенні.

Сердечна подяка д-рові Михайлові Левко за догляд і опіку Покійної під час її
недуги в лікарні.

ЗА ДУШУ ПОКІЙНОЇ ГАЛІ НА СВ. ЛІТУРГІЇ зложили:

І. і М. Борбич, І. і О. Буртик, Р. і О. Бузетта, О. Вірстюк, К. і М. Ваньо, М. і О. Вен-
грин, В. і М. Войнов, О. і С. Гарасимович, М. і Н. Гірняк, І. і К. Дек, Р. і О.
Грубек, А. Демченко, І. і М. Дурбак, І. і Н. Дзівак, О. і Н. Денисик, Р. і М. Джейкенс, Ю.
і М. Гончаренко, Л. Завойська, С. Іваночко, О. Іваськів, д-р І. і Л. Кизик, Ю. і О.
Кисілевські, В. і М. Кузик, Б. Кікта, Я. Кукіль, Б. Кекіш, Б. Кекіш, Я. Кушлаба, С. і А.
Лапічак, д-р Р. і Н. Літепло, П. і Е. Літепло, Г. і О. Мочура, А. Макар, Т. і Г. Ми-
кич, В. Марущак, М. Маїк, І. і Н. Мілянич, М. і О. Мочула, О. і Н. Німилевич, М. Ничай,
М. і Г. Невмержицькі, М. Падко, І. Петрик, М. і Д. Подольак, С. і О. Палидович, Д. і Л.
Пенцак, В. і О. Повзанюк, В. і Д. Рудакевич, П. і М. Русинко, З. Салевич, Л. Сікор-
ська, О. Склепович, М. і Е. Слабодух, А. Сливка, О. Смоляк, О. і Д. Темницькі, В.
і М. Тершаковець, Я. і Л. Федун, Г. Федорів, М. Федайко, М. і М. Філевич, Н. Хома,
С. і Г. Халупа, С. Цапар, М. і Л. Целюх, І. і О. Чучак, М. Шепарович, А. і Г. Шадура,
Р. Ярошак, Ю. і Д. Яцикевич, Клюб Сеньйорів св. Миколая – Пассейк, Народний
Дім – Пассейк, Пластова Станиця – Пассейк, Хор св. Миколая – Пассейк.

ЩИРА ПОДЯКА ЗА ЧУДОВІ КВІТИ:

П. і Л. Дармограй, д-р О. і С. Бачинські, д-р Ю. і Х. Демидович, В. і У. Гайдар,
Д. і К. Гарасевич, М. Гук, Г. і Гук-Мюр, Д. і Т. Левайн, О. і Н. Німилевич, Л. і М. Нич,
Ю. і В. Попель, В. і Д. Рудакевич, А. і К. Салевич, З. Салевич, С. і А. Татаренко, О. і
Л. Черниченко, М. Шепарович, І. і М. Фокс, ОТК „Вовча Тропа“.

В ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОЇ ГАЛІ зложили на:

ПЛАСТ В АМЕРИЦІ:

М. Антонів, М. Борковська, О. Бачинська, Г. Бобилляк, М. і О. Венгрин, В. і У. Гай-
дар, Р. і Г. Гарасим, В. і Х. Гнатчук, О. Гной, Т. Данилів, І. і А. Дзівак, Я. і О. Зазуля,
З. Ключас, О. і О. Кузьма, Я. Кукіль, В. Корнага, О. і Л. Кінах, Р. і М. Кузьма, Ю. Кот-
ляр, І. і С. Король, д-р Е. і І. Ключас, В. Кушнір, А. і С. Куріца, Ю. і О. Кисілевські,
Н. і І. Кузьма, Т. і І. Кулик, д-р Р. і Н. Літепло, В. і А. Марущак, І. Мартинев, М. Мі-
лянич, Л. Моравська, М. і О. Мочула, В. і Л. Мочула, Х. Олексин, д-р З. і Б. Пагута, Б.
і Н. Павлюк, О. Путикевич, Л. і І. Павлович, Е. Прокопович, А. і Л. Пясецькі, В. і А.
Рак, Ю. і Л. Раковські, С. Романяк, В. і Д. Рудакевич, О. і Т. Склепович, П. і Х. Став-
ничі, І. і У. Сось, Н. Сохан, В. і Б. Слиж, Ю. Темницький, д-р О. і В. Тершаковець, Н.
Титла, Я. і Л. Федун, Л. Цюлко, І. Чайківська, Я. і Л. Черник, А. і М. Яцкевич, К.
Яворська, Федеральна кредитів-ка – Кліфтон, „Чортополохи“ УСП, „Чортополохи“
УПС, Emerson & Cuming.

Разом на ПЛАСТ в Америці

3,015.00 дол.

ПЛАСТОВУ ОСЕЛЮ „ВОВЧА ТРОПА“:

О. Бачинська, д-р А. і Л. Бурачинські, М. і С. Білас, Д. і Д. Буадана, П. і С. Бокало,
Е. і З. Брожина, М. Бакалець, О. і С. Гарасимович, М. і О. Гнатейко, Т. і А. Гнатейко,
В. і У. Гайдар, А. і Р. Гадзевич, В. і Б. Гнатківські, Н. і Я. Гординські, Ф. і Т. Гурич,
Р. і А. Галабурда, М. Гук, Ю. і Л. Гук, М. Данилюк, д-р Ю. і Х. Демидович, І. і О.
Ісаїв, Р. і С. Кассел, д-р І. і А. Кизик, С. і Д. Кравченко, Б. і У. Кобзар, М. і Л. Ко-
брин, А. і К. Кобрин, Х. Кордуба, П. і О. Кордуба, С. Коцибала, В. Мисак, П. і Л. Ма-
тійцьо, Н. і Н. Нинка, О. і Н. Німилевич, М. Ничай, В. і А. Надозірні, І. Пік, М. і Д.
Подольак, А. Рамеймі, А. і К. Салевич, З. Салевич, М. Сенишин, Я. і Л. Сось, М.
Струк, М. і О. Савчин, А. і Г. Стахнів, Г. Сміт, Б. Тижбір, Б. і М. Тершаковець, О. і Д.
Темницькі, Ю. і Х. Ференцевич, О. і А. Федаш, А. і Х. Храпливі, І. Цапар, В. Шипайло,
Х. Шкварко, AT & T, New Jersey Education Association, Outsell, Inc.

Разом на Пластову Оселю „Вовча Тропа“

3,320.00 дол.

НА ЦЕРКВУ:

С. і Р. Місило

25.00 дол.

Щире спасибі за молитви, співчуття, квіти та пожертви.

Муж Роман

Син Ігор з родиною

Дочка Ліда Гук з родиною

У глибокому смутку повідомляємо родину і знайомих,
що 14 квітня 2004 р. відійшов у вічність
наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО, ДІДО і БРАТ

бл. п.

мгр. інж. АРКАДІЙ ВАСИЛЬ ІВАСЬКІВ

нар. 15 січня 1926 р. в селі Денисів на Тернопільщині.

Горем прибиті:

- дружина – СТЕФАНІЯ з дому ЧЕРХАВСЬКА
- донька – НАТАЛІЯ МАРІЯ ГЕСТСОН з мужем ГЕРІ
- син – АРКАДІЙ ПЕТРО ІВАСЬКІВ
- з дружиною ЮЛІЄЮ
- донька – ХРИСТИНА ТЕКЛЯ ІВАСЬКІВ
- з чоловіком ТОМОЮ ДАНЧИК
- сестра – ІЗИДОРА ДОБРЯНСЬКА з родиною
- брат – ЛЮБОМИР ІВАН з дружиною МАРІЄЮ
- внуки – АРІЯНА, ТИМОТЕЙ і ЛІЛІЯ ГЕСТСОН
- ЙОСИФ, АЛЕКСАНДЕР, ДЖОНАТАН,
ХРИСТОФОР і СОФІЯ ІВАСЬКІВ
- ГРИГОРІЙ і ОЛІВІЯ ДАНЧИК
- племінники – АНДРІЙ БАЙРОК з родиною в Канаді
- ХРИСТИНА ДОБРЯНСЬКА
- ВОЛТОН з мужем ДЕРИКОМ і дітьми

та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна йому пам'ять!

**УПРАВА та ЧЛЕНСТВО
УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК у США**

з глибоким смутком сприйняли сумну вістку, що в Києві
1-го квітня 2004 р. скінчився земний шлях дійсного члена УВАН

МИКОЛИ РУДЕНКА

талановитого вченого, письменника, поета, мислителя, борця
за долю України, за правду, справедливість, за людські права –
принципової людини у своїх чистих, чесних переконаннях за що
довгі роки перебував у таборі суворого режиму та заслання.

Його шановній дружині Раїсі – людині сильного духу,
витривалості та миротворчої вдачі
висловлюємо щире, глибоке співчуття.

УПРАВА УВАН

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ
повідомляє членів та громаду,
що 3 травня 2004 р. у Києві відійшов з цього світу

д-р ДЖЕЙМС МЕЙС

нар. 2/18/1952 р.

дійсний член НТШ-А,
довголітній дослідник теми Голодомору,

автор праць:

Communism and the Dilemmas of National Liberation: National
Communism in Soviet Ukraine, 1918-1933 (1983)
Investigation of the Ukrainian Famine 1932-1933 (два томи 1987-1988)

Вш. Родині складаємо найщиріші співчуття.

УПРАВА НТШ в Америці

У 5-ту НЕЗАБУТНЮ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У БОЖУ ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої МАМИ, БАБУСИ-НЕНІ І СЕСТРИ

СВ. П.

МАРІЇ СМІШКЕВИЧ

будуть відправлені

БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ

11 травня 2004 р.

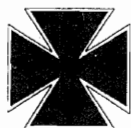
в церквах:

св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.;
св. Марії в Норт Порті, Фла.;
св. Трійці в Силвер Спрінг, Мд.;
в монастирі оо. Редemptористів у Львові.

18 травня в церкві
св. Трійці в Кергонксоні, Н.Й.

Про молитви за душу Покійної просять:

доньки – ОКСАНА КУЗЬМАК з мужем ЛЮБОМИРОМ
– ЗЕНЯ ЯВОРСЬКА з мужем ЮРІЄМ
внучки – РОКСОЛЯНА КУЗЬМАК
– МАЯ ЯВОРСЬКА
сестра – ЛЮСЯ ЧАЙКІВСЬКА

ГОЛОВНА УПРАВА
ОБ'ЄДНАННЯ КОЛ. ВОЯКІВ УПА США І КАНАДИ
ділиться сумною вісткою з друзями по зброї
та українською громадою, що
30 квітня 2004 р. відійшов у вічність

СЛ. П.

ВОЛОДИМИР ДАШКО „МАРКО“

нар. 17 червня 1919 р. в с. Коровники, Перемиського повіту.

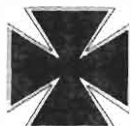
Колишній чотовий сотні УПА к-ра „Бурлаки“, ступенем старший булавний. Зас-
тупник адміністратора й скарбник Видавництва „Літопис УПА“, член Об'єднання
кол. Вояків УПА США і Канади, член Братства 1-ої Дивізії УНА.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 3 травня 2004 р. Тлінні останки спочили на
цвинтарі св. Володимира в Оаквіль, Онтаріо, Канада, на секції УПА.

Дружині покійного Володимира ВІРІ, синів РОСТИСЛАВОВІ з дітьми:
ТАНЕЮ, ВОЛОДИМИРОМ, ЮРІЄМ, КАЛИНОЮ І ХРИСТИНОЮ та
синів РОМАНОВІ з дружиною ХРИСТИНОЮ й дітьми:
ЕМІЛІЄЮ й АНДРІЄМ висловлюємо наші щирі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на могилу в пам'ять Покійного, родина
просить складати пожертви на „Літопис УПА“:
P.O.Box 97, Stn. „C“, Toronto, Ont. Canada M6J 3M7.

ПРЕЗИДІЯ ВИДАВНИЦТВА „ЛІТОПИСУ УПА“

ділиться сумною вісткою з друзями по зброї
та українською громадою, що 30 квітня 2004 р.
відійшов у вічність

СЛ. П.

ВОЛОДИМИР ДАШКО „МАРКО“

нар. 17 червня 1919 р. в с. Коровники, Перемиського повіту.

Колишній чотовий сотні УПА к-ра „Бурлаки“, ступенем старший булавний. Зас-
тупник адміністратора й скарбник Видавництва „Літопис УПА“, член Об'єднан-
ня кол. Вояків УПА США і Канади, член Братства 1-ої Дивізії УНА.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 3 травня 2004 р. Тлінні останки спочили на
цвинтарі св. Володимира в Оаквіль, Онтаріо, Канада, на секції УПА.

Дружині покійного Володимира ВІРІ, синів РОСТИСЛАВОВІ з дітьми:
ТАНЕЮ, ВОЛОДИМИРОМ, ЮРІЄМ, КАЛИНОЮ І ХРИСТИНОЮ та
синів РОМАНОВІ з дружиною ХРИСТИНОЮ й дітьми:
ЕМІЛІЄЮ й АНДРІЄМ висловлюємо наші щирі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на могилу в пам'ять Покійного, родина
просить складати пожертви на „Літопис УПА“:
P.O.Box 97, Stn. „C“, Toronto, Ont. Canada M6J 3M7.

В глибокому смутку ділимося з приятелями і знайомими сумною вісткою,
що 22 квітня 2004 р. відійшла у вічність наша люба і найдорожча
МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБЦЯ

БЛ. П.

НІНА КАРПИНІЧ

Довголітня членка 43-го відділу
Союзу Українок Америки у Філадельфії.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 26 квітня у церкві-
пам'ятнику св. Анрія Первозваного і похорон на цвинтарі у С. Бавнд Бру-
ку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишені:

сини – ЛЕОНІД з дружиною ДЖОАН
– ВОЛОДИМИР з дружиною ОЛЕНОЮ
дочка – ЕЛЕОНОРА АДАМС з чоловіком ДЖАНОМ
внуки – ГАЛЛІ ЛЕОНІ з чоловіком СТІВЕНОМ
– ГАЙДІ ШМІТ з чоловіком ГІДІЄНОМ
– ТЕТЯНА КАРПИНІЧ
– НАТАЛКА ФЕДОРІВ з чоловіком АНДРІЄМ
– ПЕТРО АДАМС
правнуки – ДЖЕЙКОБ І ДЖОНА ЛЕОНІ

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів на могилу св. п. Ніни Карпинич просимо складати
пожертви у її пам'ять на допомогу „Бабусям“ в Україні через 43-ій
відділ Союзу Українок Америки, 203 Second Ave., New York, NY,
або на Український Освітньо-Культурний Центр,
700 Cedar Road, Jenkintown, PA 19046.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

**ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ
ЧИ КУПИТИ ХАТУ?**

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА

(908) 790-9240

або

(908) 265-7618

Exit Realty

ARCA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003

Tel.: (212) 473-3550

Fregata TRAVEL SERVICE, INC.

250 West 57th St. #1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220

ECONOMY AIRFARES

Львів/Одеса

639 дол. + tax (round trip)

429 дол. + tax (one way)

Київ

580 дол. + tax (round trip)

365 дол. + tax (one way)

Restrictions Apply

**COMPLETE
MORTGAGE
SERVICE**

Поліна Кавалчук
президент

Бізнесові, комерційні і персональні позички

**ПРОМІнь СВІТЛА
в моргеджових лабіринтах**

1-ий позиковий „брокер“ у Філадельфії.

Понад 10 років досвіду!!!

Спеціальна програма:

**1.25% незмінна позичка
на 30 років**

Удільне
моргеджі
у 50 штатах

No Points

No Application Fee

No PMI

No Commitment Fee

No Mortgage Broker Fee

Безкоштовна консультація

Спеціальні програми для людей з
поганою кредитною історією,
або без кредитної історії!

Ми не обіцяємо - ми робимо!

Approved with PA Department of Banking

Toll Free 866-896-7277

www.whymortgage.com

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.

Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

ЄВШАН - YEVSCHAN

подарунки - музика,

книжки - відео

замовляйте новий каталог 2004

1-800-265-9858

www.yevshan.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець
забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054

Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3039) • Fax: (973) 292-0900

LAW OFFICES OF

ZENON B. MASNYJ, ESQ.

Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльності
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіційні завірення

157 SECOND AVENUE

NEW YORK, NY 10003

(212) 477-3002

(Тільки за попереднім домовленням)

16.9¢/min
CALL UKRAINE

Great domestic rates.
Great rates to the rest of the world
- any day, any time, direct dial.
We also offer prepaid Phone Cards:
calls to Ukraine from 7.8¢/min.

1-800-449-0445
LDPOST
WWW.LDPOST.COM

ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

**ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!**

**Ukrainian Free University
Foundation, Inc.**

P.O. Box 1028, New York, NY 10276

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР PALLADA International

ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ

98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003

Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

ОРКЕСТРА „ЛУНА“

Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.

ОЛЕСЬ КУЗИШИН

Тел./Факс: (732) 636-5406

e-mail: dumamuse@aol.com

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages
throughout the United States and Canada.

For information send a self-addressed
stamped envelope to: Single Ukrainians

P.O. Box 24733 Phila., Pa. 19111

TEL.: (215) 722-6282

Фірма „КАРПАТИ“

Licence № 13486759

Виконує малі і великі роботи. Перероб-
ляє хати, лазнички, направляє дахи, ви-
конує цементні праці, а також малює на-
зовні і всередині (handyman) сантехнічні і
електричні роботи - Василь Чолак

Тел.: (718) 937-1021

Beeper: (917) 935-0280

Export

Import Ltd.

KARPATY TRAVEL

121 Runnymede Road,

Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4

1-800-265-7189

в Торонто (416) 761-9105

e-mail: nsemczys@aol.com

**ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПОСИЛКИ З ОДЕЖЕЮ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ**

**НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата
в Україну, Польщу та інші держави**

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ

ВІЗИ • АВІАКВИТКИ

ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США

СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ

**НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ
ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ**

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!